

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

יום חמישי, כ"א באב תשכ"ב, 18.08.22 | פרשת עקב | גיליון מס' 1008

עקב

A circular inset photograph of a middle-aged man with grey hair, wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt. He is seated in a yellow chair, looking slightly to his left with a serious expression.

A circular inset image showing a crowded beach scene. In the foreground, a large number of people are swimming in the sea. In the background, a wooden lifeguard stand is visible on the beach, and a city skyline is in the distance.

A 10x25 grid of 250 blue circular icons, each with a white outline and a shadow, arranged in a regular pattern. The icons are arranged in a grid that is 10 rows high and 25 columns wide. Each icon is a blue circle with a white outline and a white shadow. The icons are arranged in a regular pattern, with one icon in each cell of the grid. The icons are arranged in a grid that is 10 rows high and 25 columns wide. Each icon is a blue circle with a white outline and a white shadow. The icons are arranged in a regular pattern, with one icon in each cell of the grid.

[illegible]

לציונות הדתית מגיע

חבר הכנסת

אופיר סופר

זהות
יהודית

גליל
ונגב

לוחמים
ופצועים

**DUTY
FREE**

שקם אלקטרוניק
בטוח שקנית טוב SINCE 1951

מגוון גדול של מוצרים ללא מע"מ

Lenovo

טאבלט

TAB M10 X505F
10.1" | 32GB |
2GB RAM

194552865344

\$150

ASUS

מחשב נייד

W202NA-N3350

195553020114

\$200

Windows 10

מבצע!

רוכשים מחשב נייד

ASUS

ומקבלים מתנה!

תיק למחשב נייד
ASUS ROG

+
אוזניות ספורט
אלחוטיות

AUKEY EP-T25 TWS

+
סוללת טעינה

MIRACASE

MPB10000TM

10,000mAh

צבע: לבן או שחור

192876857601 | 608119199662 | 7290111745577/84

AUKEY

אוזניות ספורט
אלחוטיות

EP-T25 TWS

608119199662

\$30

Skullcandy

אוזניות

אלחוטיות

DIME IN-EAR TWS

810045683263

\$35

JBL

רמקול נייד
אלחוטי
PartyBox
Essential Encore

6925281998119

\$200

מבצע!

קונים קונסולה
Blu-ray Edition 825GB

PS5

ומקבלים מתנה!

בקר DUALSENSE 5

+ אוזניות אלחוטיות 3D Pulse Midnight
+ שני משחקים: Horizon Forbidden West
+ Gran Turismo Sport Game

7290114431743 | 711719399704 | 711719834090

\$1,145
~~\$1,247~~

מבצע!

רוכשים מחשב נייד

Lenovo

ומקבלים מתנה!

תיק צד

למחשב 15.6"

Casual

Toploader T210

+

עכבר אלחוטי

530 Graphite 1Y

19199722100 | 195042086331

**NINTENDO
SWITCH
LITE**

שנתיים אחריות

\$200

45496452681

מחכים לך גם בטרמינל 1!

**DUTY
FREE**

שקם אלקטרוניק
בטוח שקנית טוב SINCE 1951

\$200

מוצרים ב-

**טסים ונהנים
ובחזור אוספים**

KENWOOD

מיקסר
KMx750RD
1000W

5011423194530

\$200

NINIA

בלנדר משולב
מעבד מזון
CT683

622356233002

\$200

magimix

מעבד מזון
CS3180XL
עם פתח רחב

3519280023748

\$200

תוצרת
צרפת

Sauter

מכונת קפה
מקצועית טוחנת
הכוללת מקציף
SCM8000

7290110957407

\$200

מגיע גם בצבע שחור

DAVO PRO

מכונת גלידה
1210

4290014813236

\$200

1.2
ליטר

O-GRILL

גריל גז נייד
500M

7422869650302

\$200

9,000
BTU

Star

מאוורר
תקרה 44"
STAR 7

237/7290016755244

\$200

מגיע גם בצבע שחור

**WORX
PROFESSIONAL**

פטישון נטען
+ סוללה

7291044125696

\$200

כולל סט
מברגים
וארגז

Sauter

טוחן אשפה
EA - 975

7290110959470

\$200

3/4
כ"ס

dreame

שואב רובוטי
רטוב/ייבש
Dreame F9

6972086390228

\$200

Bissell

מכשיר ניקוי
רטוב/ייבש

SpotClean Pro 1558

1112023869

\$200

ניקוי
ספות
ורפיודים

Tefal

מגהץ קיטור
SV8062
לחץ קיטור
BAR 8.6

3121040076866

\$200

תוצרת
צרפת

בתוקף עד 27.8.2022 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | מלאי מינימום 20 יח' | *ללא מע"מ ומיסים חל על מוצרים עד \$200 | משלוחים לבית
הלקוח יתאפשרו על מוצרים לפי בחירת הרשת, בכפוף לדיווח לשלטונות המכס ותשלום מיסי יבוא אם יידרש | ניתן לשמור מוצרים במחסן/בדלפק
שמירת קניות עד \$200 ועד 3 חודשים מיום הרכישה | לעניין פטור ממיסים יחולו כללי המכס | בכל קנייה מומלץ לבדוק את מכסת ותנאי הפטור

לפגוש לפגוש את התלמיד

הצטרפו לתוכנית בהשראת ישיבת מקור חיים
המכשירה מחנכים בשיטה מקורית ומיוחדת השואפת להפגיש
בין נפשו של המורה לעולמו הפנימי של התלמיד

מסע תפילה עם
הרב דוב זינגר

כלי הנחיית
קבוצות

סדנת
פלייבק

סדנת
כתיבה יוצרת

שנת לימודים אחת בקמפוס
הלימודים במסגרת לימודי התואר השני במקצועות:
תנ"ך, תושב"ע, מחשבת ישראל וחינוך יהודי

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*למעט בתכניות חינוך מיוחד והוראת המתמטיקה

אל תהיו "עוד מורים" **בואו להיות** **מזור כפטורים**

אסטרטגיה צבוקה טרנסט

ח"כ עמיחי שיקלי

הרב יוני לביא

סיון רהב מאיר

הרבנית רחלי פרנקל

יום פתוח 28.8 | א' באלול
באקדמית הדתית שאנן

בשעה 18:00

להסדרי נגישות יש לפנות לאביגיל 04-8780018

לפרטים

*8781

ובאתר המכללה

לא אומר שאתם
רוצים לנוח

זה שאתם יכולים
סוף סוף לנוח

אזרחים ותיקים, בואו לתרום למען המדינה והחברה בישראל!
הצטרפו למערך הלאומי להתנדבות ותיקים של המשרד לשיוויון חברתי
וקחו גם אתם חלק בעשייה חברתית משפיעה ומעצימה.

לפרטים נוספים ולהצטרפות
חייגו: *8840

באים לטוב
המערך הלאומי
להתנדבות ותיקים

מסלולי התנדבות

חוסן וחירום

פעילות התנדבותית
בשגרה ובמצבי חירום

אוריינות דיגיטלית

הדרכות בנושאים
טכנולוגיים לאזרחים
ותיקים

יזמות

פיתוח והרחבת
יוזמות מקומיות
וכלל ארציות

חינוך

מגוון תכניות ותחומים
החל מהגיל הרך ועד
לחינוך מבוגרים

לפח

מופעל על ידי החברה למתננים

شركة
المراكز الجماهيرية
انسان - جمهور - مجتمع
החברה
למתננים
אדם - קהילה - חברה

המשרד
לשוויון
חברתי

והמרוויחים הגדולים הם:
נהגי תנופה, עם שכר חודשי של

*15,000 ₪

ובנוסף, תשלום
חודשי מוגדל**
כ-4,000 ₪!

העבודה באזור
בית שמש ופרוזדור
ירושלים

**דרושים נהגי/ות אוטובוס שרוצים
תנופה בשכר ובתנאים!**

תנופה
הגעת ליעד

בחינם!

אין לכם רשיון אוטובוס? אנחנו נלמד אתכם
עם משכורת כבר מהיום הראשון*

072-3316137

אתר תנופה: www.tnufa-t.com

המודעה מיועדת לנשים וגברים

*שכר חודשי ממוצע לנהגי תנופה • שכר לשעה ובנוסים בהתאם לכללים החלים בחברה • משכורת מהיום הראשון בתקופת ההכשרה כפקחים
**תשלום לעובדים במרחק מעל 20 ק"מ מהחניון בבית שמש, המגיעים לעבודה וחוזרים בכוחות עצמם | לפי שווי של 150 ש"ח ליום עבודה

הטייס המוחרם והטנק הנוכרי

בדיחה קצרה על טנקים וחיוך של גפני הרגיעו את גנץ, שחשש ליחסיו עם המפלגות החרדיות ביום שאחרי צירוף מתן כהנא למפלגתו – עם כל הכבוד להסברים האידיאולוגיים, הסיבה האמיתית לנדידת המפלגות של כהנא היא ביטחון הכיסא בכנסת הבאה – גם בגזרת גפני-גולדקנופף וגם בגזרת סמוטריץ'-בן גביר כולם יודעים איך זה ייגמר, אבל זה לא מונע מהם להתבוסס בשלוליות עכורות בדרך לשם

→ מקפיד למשש את הדופק בצד החרדי כל הזמן. גנץ עם גפני

צילום: אוליבר פיטוסי פלאש 90

לחתום בזמנו עם סער והשבו עם איזנקוט הייתה מהסוג שלא סופר את חברי הרשימה. בכל אחד מהמקרים הם קיבלו את העדכונים מכלי התקשורת או באמצעות הסתמכות ישירה עם הכתבים הפוליטיים. "הלכנו לישון במוצאי שבת עם כחול לבן-תקווה חדשה וקמנו ביום ראשון בבוקר למשהו חדש לחלוטין שנקרא המחנה הממלכתי", סיפרו השבוע כמה מהם. איש לא שאל אותם, אף אחד לא התייעץ או התעניין לשמוע מה דעתם, וזו פחות או יותר ההתנהלות השגרתית.

יותר מזה, כשגנץ עמד לחתום לפני כמה שבועות על ההסכם עם סער, היה אדם אחד שאיתו הוא כן בדק לפני כן שזה בסדר. לא, אל דאגה, לא מדובר במישהו מחברי הרשימה. זה היה איזנקוט, שנשאל על ידי גנץ אם חתימה עם סער עשויה לטרפד את הגעתו בהמשך, בעקבות המקום השני שיקבל שר המשפטים. רק אחרי שאיזנקוט הבהיר שהכול בסדר ושהצעד הזה לא ימנע את צירופו בעתיד, רק אז חתם גנץ עם סער. אם תרצו, הדיל עם חברי כחול לבן הוא כזה: הם תמיד יהיו האחרונים לדעת, אבל נדרשים להיות הראשונים לציית. ככה זה כשגורלם הפוליטי של חברי הרשימה תלוי באיש אחד.

אלא שבעוד מחנה המרכז-שמאל עושה כל מהלך אפשרי (ובחוכמה מבחינתו) כדי לאחד ולהתאחד, בגוש השני מתמחים בדיוק בהפך הגמור. יושב ראש עוצמה יהודית חבר הכנסת איתמר בן גביר הודיע השבוע שצריך שניים לטנגו, אבל שכח שגם כדי לריב צריך צמד. הוא חלק מהריב הזה מלא מלא, ואיך אומרים הילדים, הוא גם זה שהתחיל.

אבל בתאוות הריב והמדון של כל מרכיבי מפלגות הציונות הדתית ננסה לעסוק בפעם הבאה. אם תשאלו את נתניהו מאיזה פילוג הוא חושש יותר, הוא דווקא יסמן את זה שעדיין שורר במפלגות החרדיות. "אתה פוגע לי בגוש", הטיח יושב ראש הליכוד ביושב ראש יהדות התורה משה גפני בפגישה האחרונה ביניהם. נתניהו הציע ברצינות אמיתית לדלג בעצמו בין הרבנים החסידיים לאלו הליטאים ולשמש כמתווך. גפני ואנשיו עשו מאמץ עליון שלא לפרוץ בצחוק. "הממ", כחכם גפני בגרונם אחרי שניסה להסדיר את הנשימה. "בסוף מי שיכריעו אלו גדולי הדור", מצא את הדרך לסרב להצעה בנימוס. הקטע המעצבן בכל הסיפור הזה הוא שכולנו יודעים בדיוק איך זה ייגמר בסוף. גם בגזרת גפני וגולדקנופף וגם בגזרת סמוטריץ' וכן גביר. הבעיה היחידה היא כמות המילים שפוליטיקאים ועיתונאים נאלצים (ועוד ייאצו) להשחית בדרך. אם מישהו היה זקוק לתזכורת כלשהי לכך שהדרך לבחירות רצופה בשלוליות מאוסות ועכורות, כדאי לו להסתכל על שיחות החיבורים/פילוגים-שמוציאות את הנשמה לכל גורם אפשרי בגוש הימין-חרדים. כל התשובות והתזכורות מחכות לו שם. ■

הכותב הוא כתב הכנסת של כאן רשת ב' וכאן 11

מתן כהנא כמובן אינו הסיפור. אפילו איזנקוט הוא יחסית משני באירוע הזה. מבחינת גנץ וסער הסיפור היה ונשאר ראש הממשלה יאיר לפיד. יותר משרצו את איזנקוט אצלם (והם רצו), הם בעיקר רצו למנוע אותו מלפיד. זה לא שאנחנו מייחסים חשיבות יתרה לסקרים, אבל הפוליטיקאים כן מייחסים, ובמפלגה של גנץ וסער ראו בעיניים כלות איך בכל שבוע הם מאבדים עוד חצי מנדט

פוליטיקה בעטיפת צלופן

אם נחזור לרגע לענייני מתן כהנא, היו כמה אנשים במערכת הפוליטית שהתקשו מאוד להסתיר את החיוך כשהחלו להישמע מכיוונו הסברים אידיאולוגיים נשגבים מדוע בחר לחבור דווקא למפלגה של גנץ. אחד הנימוקים שנשמעו מפי גורמים שמקורבים לכהנא דיבר על כך שאיילת שקד סירבה להתחייב בפניו שלא תצטרף לממשלת ימין צרה בראשות נתניהו ושתעמוד בכל מחיר בהבטחה להיכנס רק לממשלת אחדות. ובכן, איך נאמר זאת בעדינות, לשם זרקור רק על חלק מהאמת זה לפעמים יותר גרוע מלשקר. אפילו אם נגיד שהדברים אכן נכונים, הרי איילת שקד היא אדם אחד מתוך ארבעה. השניים האחרים ברביעייה הראשונה של ימניה/הרוח הציונית (לו כהנא היה נשאר) הם הנדל והאוזר. דעתם של השניים האלו על נתניהו ידועה. הם גם הבהירו לו יותר מפעם אחת בשיחות ביניהם שלא ידאג, הם איתו. יחדיו הם שלושה מול איילת, כך שכל החלטה שלה בנושא הייתה מתאיידת אל מול עמדת שלושתם. במילים אחרות, אם רק אידיאולוגיה עמדה לנגד עיניו, הוא קיבל תשובות ובטוחות מרגיעות בהקשר הזה. יותר מזה, אם אכן הישארות עם שקד נגדה את מצפונו, מדוע חיכה שבועות ארוכים לפני שהודיע על עזיבת ימניה? הוא היה יכול לעשות זאת בסמוך להודעתו של בנט על מסירת המפתחות לשקד, או בסמוך למועד ההתפלגות האחרון שבו ניתן לקבל

ביום שני השבוע, מיד כשירד מדוכן הנואמים במליאת הכנסת, ניגש שר הביטחון בני גנץ לחבר הכנסת משה גפני מיהדות התורה כדי להחליף כמה מילים. "אתה יודע", אמר לו, "בצבא, כשפלוגת טנקים נעה בשטח אויב, מלפניה תמיד ינוע טנק נוכרי". גפני כיווץ מעט את מצחו, אך לפני שהספיק לשאול כבר הגיעה התשובה. "תפקידו של הטנק הנוכרי הוא לפנות את השטח עבור הטנקים ולנקות אותו ממוטענים ומחומרי חבלה שעומדים בדרך". השניים פרצו בצחוק. בשיח הדיסקרטי ביניהם הייתה הבנה ברורה מי המקבילה הפוליטית לטנק הנוכרי.

גם אם היה מדובר בחצי דקה בלבד של החלפת הלצה, השיחות הזו הייתה חשובה לגנץ כדי לגשש ולהרגיש את הדופק של מי שמקבל את ההחלטות בצד החרדי. בכל זאת, יום קודם לכן הודיעו בכחול לבן שגם חבר הכנסת מתן כהנא מצטרף לאיחוד המשולש של גנץ-סער-איזנקוט. הציבור הרחב - בצפון, בדרום, במרכז וגם בנכר - כולם חשו הקלה עצומה לנוכח הבשורה. לאחר תקופה ארוכה של מתח בלתי נסבל עבור האדם מן היישוב - מתן כהנא מצא מפלגה. אפשר לחזור לנשום ולשוב לשגרת יומנו. אבל מבחינת יחסי גנץ-גפני זה בהחלט היה אירוע. כהנא הוא אחד משלושה פסולי חיתון שהחרדים סימנו, לצד ליברמן ויועז הנדל. גנץ רק רצה לוודא שעדיין מדברים איתו, שהוא עדיין מתקבל בחיוך בספסלי ה"כים החרדים בכנסת. לאחר הדאחקה שהחליף עם גפני הוא נרגע מעט. היחסים עדיין שם.

מתן כהנא כמובן אינו הסיפור. אפילו איזנקוט הוא יחסית משני באירוע הזה. מבחינת גנץ וסער הסיפור היה ונשאר ראש הממשלה יאיר לפיד. יותר משרצו את איזנקוט אצלם (והם רצו), הם בעיקר רצו למנוע אותו מלפיד. זה לא שאנחנו מייחסים חשיבות יתרה לסקרי בחירות, אבל הפוליטיקאים כן מייחסים, ובמפלגה של גנץ וסער ראו בעיניים כלות איך בכל שבוע הם מאבדים עוד חצי מנדט בסקרים הללו. הצבה של דמות ביטחונית בכירה כמו איזנקוט לצידי של ראש ממשלה מכהן, במפלגה שגם ככה מובילה בפער את גוש המרכז-שמאל, הייתה עשויה להפוך לאירוע בלתי הפיך.

זה לא שלגנץ ולסער יש אשליות שהם מסוגלים להדביק את הפער מיש עתיד ולהיצמד ללפיד, אבל הצטרפות של איזנקוט ללפיד הייתה מנחיתה עליהם מכת מוות ומקרבת אותם להידרדרות שעשויה להסתיים גם בנתון מנדטים חד-ספרתי. לכו תדעו איפה זה היה נעצר. ואכן, גנץ וסער לא רצו לדעת. הם חיפשו לעצור בכל מחיר את הדימום שכבר החל עוד קודם. ולכן לא משנה מה היה מבקש הרמטכ"ל לשעבר - הוא היה מקבל. מה אמרת שאתה רוצה? פריימריז לראשות המפלגה ולרשימה? קיבלת. את מתן כהנא ברשימה למרות שזה אומר להסתבך עם החרדים? יאללה, עלינו. איזנקוט היה יכול גם לבקש מסער לעגוד מכאן והלאה סיכה של הפועל ת"א על דש הבגד ומגנץ לשים על הכתף כומתה חומה של גולני במקום את זו של הצנחנים, והם היו מסכימים. להיות או לחדול זה בדיוק זה.

הקיץ באים לירושלים ויוצאים מהגלויה!

הקיץ הזה יוצאים מהגלויה ומגלים את המקומות השווים של הירושלמים.
 לרשימת המקומות המלאה חפשו בגוגל "המקומות של הירושלמים"

יוני רוטנברג
 לתגובות: yoniro770@gmail.com

גלי את הסוד

האם מותר למנות בכירים בזמן ממשלת מעבר? היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב־מיארה מנהלת מדיניות זגזוג עקבית שלפיה מינוי שטוב לשמאל יקודם, ומינוי שטוב לימין - ייתקע

←
 לפיד ניצל את
 ההזדמנות למנות
 דמות שמאלנית
 לתפקיד הבכיר.
 מני מזוז

צילום: יונתן זינדל,
 פלאש 90

של הגעת תהליך מינוי רמטכ"ל חדש. לאור העובדה שלרמטכ"ל כוכבי נותרו עוד שישה חודשי כהונה באותו זמן, ושבתמקרים קודמים לא נפתח ההליך בשלב מוקדם כל כך, לא נותר אלא לשער שגנץ קרא את המפה הפוליטית והבין שהשפעתו על זהות הרמטכ"ל הבא היא עניין של עכשיו או לעולם לא. והוא אכן צדק.

בתוך שבועות ספורים מפתחת כנס הקיץ הוא גם ננעל, כאשר שר החוץ לפיד וראש הממשלה דאז בנט הודיעו על פיזור הכנסת מרצון. לא חלף שבוע, וגנץ התבשר על שיבושים בתוכנית: היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב־מיארה עדכנה כי לאור המציאות הפוליטית החדשה, ישנה בעייתיות במינוי רמטכ"ל בממשלת מעבר. בימים קדמונים, נגיד עד לפני שנתיים, מניעה משפטית שהיועמ"ש מכריז עליה הייתה בטון יצוק שאין לזוז ממנו. לא כן במקרה של הממשלה הנוכחית והיועצת שלה. הספיקה שיחה אחת במשרדו של שר הביטחון כדי שהמניעה תיהפך על פניה ובהרב־מיארה תכריז כי ניתן להתחיל

הספיקה שיחה אחת במשרדו של שר הביטחון כדי שהמניעה המשפטית במינוי רמטכ"ל תיהפך על פניה ובהרב־מיארה תכריז כי ניתן להתחיל בהליך המינוי. על פי הגיונים המקובלים בקרב חברת בעלי המזג השיפוטי, היועמ"שית ביקשה מאיתי אופיר, יועמ"ש מערכת הביטחון, לכתוב חוות דעת שתכשיר את המהלך, וזו אכן התקבלה. קל יותר מלהזמין פאד תאי באפליקציית משלוחי מזון

פתאום דחוף למנות רמטכ"ל

באמצע חודש יוני האחרון, לאחר שהתרשם שר הביטחון גנץ לרעה מהחזרה הצולעת של הקואליציה לכנס הקיץ, הוא החל להפריח לחלל האוויר את הרעיון

מובהק, ואם בתעוזה עסקינן, נהין ונאמר כי חוסר הקוהרנטיות הזה משתלב באופן עקבי עם האינטרסים של ממשלת המעבר. אולם כמובן, אין לפסול את האפשרות כי דעתנו קצרה מלהבין רעים שכאלה.

במרתפים המאובקים של הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, ביחס של תלמיד אחד למרצה, מועבר מדור לדור הסוד. לא כל אחד רשאי להיכנס לפרדס. נדרשת יכולת הבחנה נוקבת עד תהום וטהרת הלב לפני שניגשים ללימוד. מעולם לא נכתבה התורה הזאת כולה, ולא בכדי: הדברים חמקמקים, הררים התלויים בשערה, והעברה שלהם לתלמיד שאינו הגון עלולה להסתיים באסון. לכן גם בלימוד אין די, ונדרשת מלאכת שימוש ארוכת שנים עד שניתנת לפרח הפסיקה הרשאה רשמית להכריע בתחום הסבוך. זהו סודן של סמכויות הממשלה בעת ממשלת מעבר.

מכיוון שמדובר בטור נועז ופורץ גדרות, בשורות הבאות אנחנו מתכוונים להציץ אל תוך העולם הנשגב הזה, בתקווה שלא ניפגע. מפני שבעיני אנשים פשוטים כמונו, ועוד רבים אחרים, ההתנהלות של היועצת המשפטית לממשלה מאז ההצבעה על פיזור הכנסת לוקה, איך נאמר בעדינות, בחוסר קוהרנטיות

כשרות צהר מלכתחילה!

אני מעדיף לאכול במקומות עם כשרות צהר. ההשגחה אמינה בכל המקומות ורמת הכשרות ברורה ומפורטת

הרב **בני קלמנזון**
 ראש ישיבת ההסדר עותניאל

זליגר שומרון

אמינות

שקיפות

הלכה

הכשרות של **הציונות הדתית**

"יש 3-5 מנדטים של מיינסטרים סרוג שהוא תקוע.
אי אפשר להתכחש לכך שיש ציבור בלי כתובת"

בנצי רובין, מתוך כתבה בישראל היום | 12.8.22 | ט"ו באב, תשפ"ב

יוסף שפייזר פותח את השורות מגדיל את המפלגה

חיבור לארץ

- ✓ נאבק וממשיך במאבק נגד הבנייה הערבית הבלתי חוקית בשטחי ירושלים.
- ✓ קידם תכניות לשמירה על אתרי המורשת והארכיאולוגיה ביו"ש ובירושלים.

חברה

- ✓ מקיים מפגשים על בסיס שבועי לחיבור בין-מגזרי בחברה הישראלית.

חיזוק המשילות

- ✓ כחבר מועצת העיר ירושלים נלחם לאשר את הבניה בשכונת עטרות.
- ✓ פועל במספר חזיתות לחיזוק המשילות בשטחי C ומניעת ההשתלטות הערבית בחסות הרשות הפלסטינית.

חינוך

- ✓ הקים את "הפורום הדיגיטלי" - למוגנות ילדים ברשת.

הדוקטרינה תקרוס בממשלה הבאה

הודענו כבר: אין אנו רשאים להטיל ספק בשיקול הדעת של היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה, באשר חזקה עליה ששימשה כל צורכה במלאכה המורכבת של הכרעה בין מותר לאסור בממשלת מעבר. ובכל זאת, לו הייתה זו הכרעתה היחידה בשדה המשפטי הזה, היינו שותקים. מצד האמת, לא מופרך לחשוב שממשלה רשאית למלא את ימיה כשהיא מנצלת את סמכותה עד תום, וגם אין חקיקה מפורשת שאוסרת זאת. אך כאשר הייעוץ המשפטי קובע ברצונו אם לשבט או לחדש, ומציג קו לא קוהרנטי שהחוט היחיד השזור אותו הוא תקיעת מקלות בגלגלי ממשלות ימין ויד נדיבה לממשלות שמאל - הצדק לוקה בחסר.

מפני שבשני מינויים אחרים, לא מלפני שנתיים או שלוש אלא בימים אלה ממש, מציגה היועמ"שית קו הפוך לחלוטין. הראשון, ועליו כבר כתבנו כאן לא מעט, הוא מינוי מנכ"ל קבוע לרבנות הראשית. מדובר בתפקיד חשוב בשגרה, אך קריטי פי כמה כאשר על המחזיק בתפקיד זה להוציא לפועל את רפורמת הכשרות השנויה במחלוקת עד ינואר 2023. בתפקיד מחזיק כיום ממלא מקום זמני למעלה משנה - הרבה מעבר למה שמאפשר החוק היבש. ועדת איתור המליצה כבר בינואר על שלושה מועמדים אחרים, דנה בערעורים וסיימה את תפקידה. אבל השר כהנא, שלא אהב את ההמלצות, משך את הזמן עד פיזור הכנסת. או אז הודיע הייעוץ המשפטי לשר כי לא יוכל למנות בתקופה זו מנכ"ל חדש. נשווה: כאן תהליך המינוי הושלם הרבה לפני נפילת הממשלה, המשרה אינה מאוישת כבר למעלה משנה, ועדיין בהרב-מיארה לא יכלה לסבול את הרעיון של מינוי בזמן ממשלת מעבר. דבר דומה אירע גם בגליצה"ל. גנץ, בניגוד להבטחתו לפרק את התחנה, מינה את גלית אלטשטיין למפקדת זמנית לפני למעלה מחצי שנה. המפקדת שירתה את האינטרסים שלו באופן מעורר השתאות, ניקתה את התחנה מגורמים מבקרים ושינתה מן היסוד את לוח השידורים. אחרי שדחק בו בג"ץ, נאלץ שר הביטחון למנות ועדת איתור בתקווה שתמשיך את כהונתה של אלטשטיין, המפקדת הזמנית. כל זה התרחש קודם לפיזור הכנסת. אלא שאז, שוד ושבר, הוועדה איתרה את אור צלקובניק, מנכ"ל תחנת 103FM, שבעונותיו מציג לוח שידורים מאוזן בתחנתו. או אז נזכרה היועמ"שית כי כעת מדובר בתקופת בחירות, ומשכך לא ניתן להוציא את המינוי לפועל, ואלטשטיין תמשיך בתפקידה. שוב, מינוי זמני שמינה השר מטעמו ללא כל ביקורת של שומרי סף עדיף על מינוי קבוע שעבר ועדה מקצועית. כבוד השר, לשירותך.

כימים שוחרי משילות, עלינו לברך על המגמה החדשה שמסתמנת בייעוץ המשפטי. אירוע אחר, בהרב-מיארה מתגלה כמי שתמסור את נפשה באקורבטיקה משפטית מסובכת, והכול למען מימוש האינטרס של הרשות המבצעת. ואכן היינו מברכים, אילו רק לא היה מקנן בליבנו הספק שמא ברגע שתיכון ממשלה ימנית-לאומית תקרוס הדוקטרינה החדשה, ואת מקומה יתפוס שלטון המניעה המשפטית. ■

אחרי שדחק בו בג"ץ, נאלץ שר הביטחון למנות ועדת איתור בתקווה שתמשיך את כהונתה של אלטשטיין. אלא שאז, שוד ושבר, הוועדה איתרה את אור צלקובניק, מנכ"ל תחנת 103FM, שבעונותיו מציג לוח שידורים מאוזן בתחנתו. או אז נזכרה היועמ"שית כי כעת מדובר בתקופת בחירות, ומשכך לא ניתן להוציא את המינוי לפועל, ואלטשטיין תמשיך בתפקידה

והובנו כראוי, ומשכך "ראוי היה להימנע מאמירת הדברים כפי שנאמרו". לשון המשפטים סבוכה היא, אך אם נתרגם אותה לשפת העם, הרי שנקבע פה מפורשות כי השופט מזוה אמר דבר שאינו אמת במסגרת התעקשותו לדון שר שאותו הוא עוין.

גם בפרשה אחרת באותה שנה מתח השופט שוהם ביקורת על מזוז, וטען כי לא נהג כשורה כשדן בעתירה נגד משרד העבודה שבו מכהנת בתו כמנהלת בכירה. בפרשה אחרת שהתפרסמה, עוד בטרם מונה לכהן כשופט, התגלה כי מזוז סירב לדרישת המדינה להשיב לה 100,000 שקלים שניתנו לו בשל טעות חישובית במשרד האוצר.

לכל זה יש להוסיף פן שלישי, בעייתי גם הוא: מזוז גילה בפומבי איבה אישית לאמיר אוחנה - פוליטיקאי שעל פי מיקומו בפריימריז והרזומה שלו עשוי להתמנות לתפקיד מפתח בממשלת ליכוד עתידית. קשה לדמיין כבילת ידי ממשלה עתידית - שזו למעשה תמצית ההגבלה על ממשלת מעבר - יותר מישוב ראש ועדת מינויים שתאב לסכל מינוי אנשים של אוחנה כשר לביטחון הפנים, הביטחון או האוצר.

לממשלה בחומת המגן המשפטית שהעניק לאריק שרון במסגרת דוקטרינת האיתרוג שנועדה לאפשר לשרון להוביל את ההתנתקות מחבל עזה וצפון השומרון. שמו נחתם גם על רמיסת זכויות המפגינים בגסות שלא הייתה כמוה וספק אם תהיה, שכללה הארכות מעצר לפי דרישה, יד חופשית לשב"כ ועצירת אוטובוסים בדרכם להפגנות ללא כל עילה חוקית. כשופט בעליון חתם על לא מעט פסקי דין אקטיביסטיים ושמאלניים, שמביניהם מתבלטת בבירור העמדה העקבית שלו נגד הריסת בתי מחבלים באופן גורף.

גם במישור של טוהר המידות, שעליו הוא אמוץ כעת בבדוק את המינויים החשובים ביותר במדינה, נפל כמה פגמים בהתנהלותו במשך השנים. בשנת 2020 הגיש השר לביטחון הפנים דאז אמיר אוחנה בקשה לפסילת מזוז מלדון בעניין מינוי ממלא מקום פרקליט המדינה שביקש לקדם, בטענה שמזוז התבטא פומבית נגדו בהיותו שר משפטים ואמר כי "המצב של שר משפטים לעומתי הוא בעייתי, מציק ומטריד". מזוז הכחיש כי התכוון לאוחנה, והחליט שלא לפסול את עצמו. בתגובה הוגשה תלונה לנציב התלונות על השופטים אורי שוהם, והאחרון קבע כי לא ניתן להתכחש לכך שהדברים נאמרו

← אקורבטיקה משפטית מסובכת למען מימוש האינטרס של הרשות המבצעת. היועמ"שית גלי בהרב מיארה

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

← בהליך המינוי. על פי הגיונים המקובלים בקרב חברת בעלי המזג השיפוטי, היועמ"שית ביקשה מאיתי אופיי, יועמ"ש מערכת הביטחון, לכתוב חוות דעת שתכשיר את המהלך, וזו אכן התקבלה. קל יותר מלהזמין פאר תאי באפליקציית משלוחי מזון.

משם הדרך אל השערורייה השנייה שאירעה השבוע הייתה קצרה. גנץ ולפיד ראינו מועמדים לתפקיד, ולשלב הסופי הגיעו האלופים הרצי הלוי ואייל זמיר. אלא שלצורך ההכרעה בפועל וההצבעה בישיבת הממשלה נדרש אישור מקדים של הוועדה למינוי בכירים, זו שאמונה על בדיקת בעיות בתחומי ההתאמה המקצועית או טוהר המידות, ובידה לפסול מועמדים שלא עומדים בסטנדרט הרצוי. הבעיה עם הוועדה הזו היא שיושב הראש שלה, השופט אליעזר גולדברג, נפטר למרבה הצער לפני כחצי שנה, ובלא יושב ראש היא אינה יכולה להתכנס. מינוי בזמן ממשלת מעבר גורר מינוי בזמן ממשלת מעבר.

לכאורה, על פי הסטנדרט שהיה מקובל עד לעידן הנוכחי, המקרה הנדון הוא מהרהר הבסיסי ביותר של מניעה משפטית. ראשית, מינוי הרמטכ"ל בזמן הזה אינו דחוף. כהונתו של כוכבי מסתיימת בינואר, והבחירות נקבעו לתחילת נובמבר. אם נניח שתוקם ממשלה בתוך שבועיים, הרי שייוותרו לממשלה החדשה חודש וחצי לעסוק במינוי רמטכ"ל. ובינינו, אם ניתן לומר זאת בלחיש, המועמדים הפוטנציאליים יכולים לגבש דעה בעניין גם עכשיו. גם אם לוח הזמנים לחוץ קמעה, ואפילו אם יידרש הרמטכ"ל כוכבי להתעכב שבועיים או שלושה לצורך חפיפה מסודרת, הנוק שווה בהחלט כששוקלים אותו מול אפשרות של יחסים חורקים לאורך ארבע שנים בין ממשלה לרמטכ"ל - אחת ממערכות היחסים הקריטיות לקיומה של מדינת ישראל.

בהרב-מיארה, אם מניחים שהיא אכן שוקלת את השיקולים ומקבלת את ההכרעות, לא חשבה כך. היא הדריכה את הממשלה לפעול למינוי של יושב ראש חדש לוועדה, והכול על מנת לקדם את מינוי הרמטכ"ל. האישור הזה הביא את לפיד, שעומד בראש ממשלת שמאל, להציע את מועמדותו של אחד האנשים הבולטים בשמאלניותם וחד-צדדיותם במשפט הישראלי זה שני עשורים. מני מזוז, היועץ המשפטי לממשלה ושופט העליון לשעבר, נבחר ביום ראשון האחרון בממשלה לכהן כיושב ראש הוועדה למינוי בכירים למשך שמונה שנים תמימות.

זו בחירה חמורה מכמה בחינות. ראשית, זהו מינוי בעל אופי פוליטי מובהק. מזוז הצטיין כיועץ משפטי

כשרות צהר מלכתחילה!

על פי העקרונות שלמדנו, חובה שרבנים שמייצגים חוג חשוב זה יבואו לידי ביטוי מלא בכל מרחב עולם התורה כפי המקובל בדורנו, וכיוון שכל חוג כמעט יש לו מערכת כשרות, ראוי שגם לחוג רבני צהר תהיה מערכת כשרות

הרב **אליעזר מלמד**
ראש מוסדות ישיבת הר ברכה ורב היישוב

זליגר שומרון

אמינות

שקיפות

הלכה

הכשרות של הציונות הדתית

STEREOYEMEN O

הראשונים

מיטב המבצעים מאז ועד היום

עמק הכרמים

בכיכר סכרא

בהראשיות משירי צלילי העוד וצלילי הכרם

21:00
 20:00 כניסת קהל

25.8.22

חמישי
 כי"ח באב תשפ"ב

אביהו מדינה ★ אסתר רדא ★ בר צברי
 יהודה קיסר ★ יואב יצחק ★ רביד כחלוני
 רמי דנוך ★ שירן קרני ★ תאיר חיים A-WA

ניהול מוסיקלי: נחום עושרי • ניהול אומנותי: האגודה לטיפוח חברה ותרבות

הנחה למחזיקי
 כרטיס ירושלמי

כרטיס
 באתר העירייה

כרטיסים < 6565 *
 TICKCHAK.CO.IL

גזרה על המת

כמו הקעמפים התורניים ושיירות האוטובוסים לחופי שרתון, גם הפגנות מלאות זעם קדוש הפכו לאחד ממבשרי בין הזמנים במגזר החרדי – מנהיגי הפלג הירושלמי הציגו אומנם את נתיחת גופת הילד שנחנק כ"דבר שאסרו אותו כל גדולי ישראל בדורות האחרונים", אך עיון במקורות מציג תמונה מורכבת יותר

→

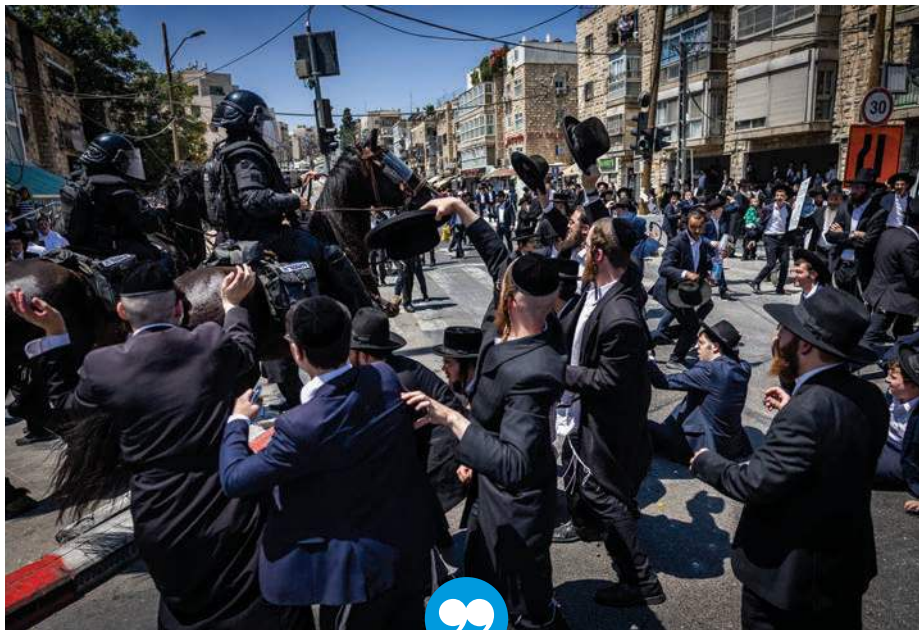
עלייה ניכרת במספר המפגינים בימי החופשה. ההפגנות בירושלים

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

הראשית לישראל בבקשה כי תכריע בנושא. הרב הראשי דאז, הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג, הוביל דיון בהיבטים השונים של הסוגיה, ולעניין נתיחת גופות לצורך רפואה משפטית פסק כי היא תותר רק אם לא היה אפשר לקבוע בוודאות את סיבת המוות בחיים, ובתנאי שהדבר יאושר בכתב על ידי שלושה רופאים. כעשרים שנה לאחר מכן, בכ"ט בניסן תשכ"ז, קיבלה מועצת הרבנות החלטה כי יש להתנות זאת גם בהסכמה מפורשת של המת או של בני משפחתו לנתיחה - אחרת היא "מהווה כפייה לעבור על הדת".

"כאשר רוצח עומד למשפט, וכדי להביאו לדין ולעונש, או לחלופין כדי לזכותו מאשמת רצח, יש צורך בנתיחת הנרצח לבידור סיבת מותו - יש מי שאסר לנתח את הנרצח אף אם על פי החוק אפשר להעניש את הרוצח רק לאחר נתיחת הנרצח, אך רוב הפוסקים מתירים", סיכם הרב פרופ' שטינברג את סקירתו. "יש מי שכתב שאם על ידי ניתוח הנרצח יביא הדבר להוצאתו להורג של הרוצח - מותר, אבל אם העונש שייגר לרוצח הוא רק מאסר, אין היתר לנוול את הנרצח; ויש מי שהתיר לנתח כל מת שמותו היה בלתי טבעי ויכולה להיות לכך משמעות משפטית למת או ליורשיו". נפקא מינה נוספת שיכולה להיות לקביעת סיבת המוות היא לצרכים ממוניים, כגון בתביעות נזיקין או ביטוח, ופוסקים רבים התירו נתיחה גם לשם כך, בין היתר משום ש"נתיחת זה הוא לטובתו של המת ולכבודו". הרב אליעזר יהודה ולדנברג, מחבר שו"ת ציץ אליעזר, מחשובי הפוסקים בדורות האחרונים בנושא רפואה והלכה, דן גם במקרה כמו זה המצער שאירע בשבוע שעבר, ובחלק ד' של ספרו, סימן י"ד, קבע: "פתיחת גופות לצורכי פתולוגיה במקרה שלא ידועה סיבת המוות, והדבר נוגע לגבי עונשין, לדעת אם להפשיע או לא - יש להתיר". והנה אנקדוטה לא לגמרי בלתי-רלוונטית: בנו של הפוסק הגדול, הרב שמחה בונם ולדנברג, היה רב בירושלים מטעם העדה החרדית - זו שאנשיה מובילים את המאבק נגד יישום פסיקת האב. ■

קובי נחשוני הוא עיתונאי חטיבת החדשות של ynet ו"ידיעות אחרונות"

הרב אליעזר יהודה ולדנברג, מחבר שו"ת ציץ אליעזר, מחשובי הפוסקים בדורות האחרונים בנושא רפואה והלכה, דן גם במקרה כמו זה המצער שאירע בשבוע שעבר, ובחלק ד' של ספרו, סימן י"ד, קבע: "פתיחת גופות לצורכי פתולוגיה במקרה שלא ידועה סיבת המוות, והדבר נוגע לגבי עונשין, לדעת אם להפשיע או לא - יש להתיר"

הסתם שכחו שם על מה מפגינים היום. קורה.

הראשונים לנתח

אז מה באמת חשבו "כל גדולי ישראל" על ניתוחי מתים במקרים מעין אלה? אנו לא נתיימר להקיף את דעות הפוסקים כולם, אך הנה לקט קצר. עיקר העיסוק בנושא הרגיש אומנם מתייחס לנתיחה לשם לימוד ומחקר שעשויים להביא להצלת חיים, וככל הידוע הראשון לדון בו היה בעל הנודע ביהודה באמצע המאה ה־18, לפני כמעט שלוש מאות שנה. תחת הערך "נתיחת מתים" סקר הרב פרופ' אברהם שטינברג באנציקלופדיה הלכתית רפואית את הרקע ההיסטורי לאיסור האתי על נתיחת גופות בתרבויות שונות, ובפרט את העמדה היהודית המסורתית בנושא, וכן את ההיתרים שניתנו לכך עם התפתחות ההלכה. כמו

בשבוע שעבר סקרנו כאן בהרחבה את הביקורת שהשמיעו גדולי ישראל בכל הדורות נגד חופשת הקיץ ביישובות ("ואס איז דוס 'בין הזמנים'? אולי תעשו גם חופש מתפילה?"), והזכרנו בעיקר את חששם מסכנות רוחניות וגשמיות האורבות לבני התורה מחוץ לבית המדרש. אבל באווירת הריק המתפתחת לעיתים בקרב צעירים חרדים, ובדרכים המפוקפקות שלהם למלא את החלל, לכאורה בשם שמיים - טרם נגענו. אחד הביטויים הבולטים של התופעה הוא ההפגנות הסוערות סביב נושאים דתיים, שבאורה פלא מתרחשות בדרך כלל בימי פגרות הקיץ והחגים ביישובות.

השבוע היה זה המאבק האלים נגד הכוונה לנתח את גופתו של הילד בן הארבע שנחנק למוות בידי דודו - ככל הנראה אדם הלוקה בנפשו - בשבת שעברה בירושלים. אם בימים שבשגרה משתתפים במחאות הללו כמה עשרות קנאים לדבר, פעילים קיצוניים מחוגי העדה החרדית שהנושא בוער בעצמותיהם, וההפגנות מתקיימות בריכוזי קהילותיהם בלבד - הרי בתשרי, בניסן ובאב מצטרפים אליהם לפתע עוד מאות, לעיתים אף אלפים, שיוצאים לרחובות בכל הארץ - במקרה הטוב לאות הזדהות עם המאבק, אך פעמים רבות כמפלט מהשיעמום ומתוך חיפוש אחר ריגושים חדשים, קצת אקשן.

ביום ראשון האחרון הם זכו לגושפנקא רבנית, כששניים ממנהיגי הפלג הליטאי הירושלמי הורו ל"רבבות בני התורה" לצאת ל"הפגנות זעם נגד חילול כבוד המת" ו"להתכונן למאבק נחוש ובלתי מתפשר" ב"מערכה אדירה שתזעזע את אמות הסיפים". הודעה מיוחדת שהופצה לתקשורת על ידי פעילי הפלג ויועדה בעיקר לאוונגיהם של "כל המצצקים ומקריי האמבטיות" הזכירה כי "המאבק נגד ניתוחי מתים מעולם לא היה נחלתם של ה'קנאים' בלבד, אלא של כל רובדי הציבור התורני בארץ ישראל", וכי "כל גדולי ישראל בכל הדורות האחרונים" תמכו בו ואף השתתפו בעצמם בהפגנות. מארגני המחאה הוסיפו ועקצו את הרוב החרדי המתון וטענו כי "העיוות ההיסטורי וההימנעות מהפגנות באופן גורף, כביכול מדובר בחלק מג' העבירות החמורות, הוא מחדל פרטי של הציבורים שקידשו את ממלכתיות המגזר החרדי ויהי מה".

בסופו של דבר נמנעה הנתיחה בהתערבות בג"ץ - לא לפני שהמוחים כילו את חמתם על עצים ועל אבנים ועל כלים הנדסיים שהושחתו על ידם באתר עבודות הרכבת. מעומס האקשן, מן

כשרות צהר מלכתחילה!

מטרתה של צהר היא שעם ישראל יאכל אוכל כשר, ושהדבר גם יקרב אותו בדרכיו שלו ליהדותו. לאור זאת היא פועלת בכל תחום שהיא עושה.

הרב יונתן שרלו
מראשי ישיבת אורות שאול

זיכרון שמור

אמינות

שקיפות

הלכה

הכשרות של הציונות הדתית

ירושלמי
כרטיס הטבות של ירושלים

עם

כיתה א'

זה משחק ילדים!

חברי מועדון **ירושלמי** וילדיכם עולים לכיתה א'?

אתם זכאים למתנה ייחודית מאיתנו!
היכנסו לאתר jerusalem.muni.il
וקבלו שובר למשחק קופסה לבחירתכם!

שימו לב!
ההטבה מגיעה גם למצטרפים חדשים
שילדיהם עולים לכיתה א'!

להצטרפות ולפרטים:
www.jerusalem.muni.il | 1-700-530-002

← נכון לעכשיו קשה לזהות את השפעת כניסתו למערכת. איזנקוט באירוע השקת המפלגה

צילום:
תומר נאובר, 90 פלאש

שניים היו יוצאי דופן. הראשון הוא יצחק רבין ז"ל, שכיהן פעמיים כראש הממשלה. אומנם ממשלתו הראשונה הייתה לא מוצלחת וגם הוא עצמו התגלה כפוליטיקאי לא משופשף, אבל במעשיו בממשלתו השנייה ועד שנרצח, הוא רשם פרק בהיסטוריה עם חתימת הסכמי אוסלו.

השני הוא אהוד ברק, שאלמלא נפתלי בנט היה עדיין מחזיק בשיא השלילי כראש הממשלה שכהן הכי מעט זמן. ברק נחשב לפוליטיקאי מחונן, כזה שידע לעשות מהלכים גם בימי הצבא, אבל גם הוא נמצא היום רחוק ממקבלי ההחלטות, למרות שרצה לחזור לשם.

כבר לא סחורה מבוקשת

פרופ' תמר הרמן, עמיתה בכירה במכון הישראלי לדמוקרטיה ומרצה באוניברסיטה הפתוחה, מסבירה מה מושך בכלל את אנשי הצבא לשדה הפוליטי, למרות שאין להם שום ערובה להצלחה. "מדובר באנשים יחסית צעירים שמסיימים את תפקידם בארגון עם יוקרה רבה, הם רוצים מאוד לתרום ולעשות את זה ברמת המדינה. בדרך כלל, לפחות בעבר, הם גם היו מאוד מחוזרים. הייתה תקופה שאיש צבא היה נכס של ממש למפלגה, בעוד היום אנחנו רואים שזה לא בהכרח מביא המוני מצביעים. פחות מעניין אותם לשבת באיזה משרד, אלא יש להם תפיסת עולם שהם רוצים להביא, יש מוטיבציה, וגם יש להם ביקוש".

את מדברת על ביקוש, אבל כמו שאמרת בעצמך, נראה שאנשי צבא הם לא מגנט למנדטים.

"אין ספק. כמוכן שהערך של המטבע הזה של אנשי צבא במערכת הפוליטית ירד. ראשית, בגלל

פרופ' תמר הרמן, המכון הישראלי לדמוקרטיה: "מדובר באנשים שמגיעים ממערכת היררכית, שלא ממש סובלת חילוקי דעות בתוכה. אין להם גם מספיק קשר עם אנשים בשטח, כי הם היו בצבא מגיל 18. החשיפה שלהם לחברה האזרחית, שאין בה מוטיב או מודל צבאי, נמוכה. הם פחות מכירים את הקשיים של האזרחים"

גנרלים בנסיגה

גדי איזנקוט, שהצטרף השבוע למפלגת המחנה הציוני, הוא הרמטכ"ל ה-14 שעושה זאת מאז קום המדינה. אך לאור הסקרים וניסיון מערכות הבחירות האחרונות, נראה כי הציבור הישראלי כבר לא נוהה אחר ההילה הצבאית, והקריירה השנייה של הגנרלים לא מצליחה לנסוק

רמטכ"ל אחר שכיוון גבוה מאוד, מוטה גור, הצליח להגיע עד למשרת שר הבריאות. רפאל איתן אומנם הצליח להיות חלק מכמה ממשלות, אבל גם הוא לא השאיר חותם פוליטי משמעותי. אמנון ליפקין־שחק הקים את מפלגת המרכז שכללה גנרלים רבים, אבל לא הצליח להתרומם גבוה יותר מתפקיד שר התחבורה או שר התיירות.

ייבדלו לחיים ארוכים, שניים שכיחנו בתפקידים בכירים, אבל קיוו להמשיך לשנים ארוכות בפוליטיקה ונפלטו ממנה מהר יחסית. הראשון הוא שאול מופז. הקריירה הפוליטית שלו החלה נהדר בתפקיד שר הביטחון בממשלתו של אריאל שרון. העריקה שלו למפלגת קדימה גמרה את הקריירה הפוליטית שלו מוקדם מהצפוי.

גם משה יעלון הצליח להגיע לתפקיד שר הביטחון בממשלת נתניהו, אך עזב בטריקת דלת. ניסיונותיו לחזור לפוליטיקה כ"טרמפיסט" לא עלו יפה, והוא נותר מחוץ למערכת הפוליטית.

משה יעלון, אפי איתן ויוסי פלד. גם עוזר ויצמן, איציק מרדכי ושאול מופז החלו את דרכם בליכוד לפני שעברו למפלגות אחרות.

חלק ניכר מהרמטכ"לים שפנו לפוליטיקה אחרי שהשתחררו, רצו מאוד להיות ראשי ממשלה. מיעוטם הצליחו, חלקם נכשלו, וחלקם הצליחו בפוליטיקה, אבל לא המריאו גבוה מדי. נתחיל באלה שכבר אינם איתנו: יגאל ידין, שנכנס למערכת הפוליטית בסערה בשנת 1977 והקים את מפלגת ד"ש שהפכה לשלישית בגודלה בכנסת עם 15 מנדטים, גילה אחרי פחות משנה שהמפלגה התפרקה לו בידיים.

משה דיין היה שר ביטחון שזכה לתהילה במלחמת ששת הימים, אבל זוהריו הועם במלחמת יום הכיפורים, והוא כיהן גם כשר החוץ בתקופת חתימת הסכמי השלום בין ישראל למצרים.

הרמטכ"ל לשעבר חיים בר־לב כיהן אומנם כשר המשטרה וכשר התעשייה, אבל לא השאיר חותם בולט במיוחד.

ניצן קידר

הרמטכ"ל לשעבר גדי איזנקוט נכנס השבוע לפוליטיקה בנקודת זמן שבה יש שפל במספר הגנרלים לשעבר בכנסת, והוא מפקד הצבא ה-14 שעושה את המעבר מהמדים לכנסת.

רגע אחרי הודעתו כתב בטוויטר רמטכ"ל עבר אחר עם ניסיון פוליטי: "איזנקוט הוא תוספת חשובה לפוליטיקה שלנו. איש אמת, חכם, מנוסה, שקול ויציב. קשוב וסובלני, עם עמוד שדרה מפלדה, שלא נרתע מעולם בפני השררה. חף מכל רדיפת כבוד וליקוט קרדיטים. אילו היו רבים כמותו, אכן הייתה לנו 'פוליטיקה אחרת'".

המציץ היה לא אחר מאשר אהוד ברק, מי שהיה בעבר ראש הממשלה ושר הביטחון, אבל הפוליטיקה בחרה להוריד אותו מהגלגל שאילו לא הצליח לשוב - גם כשנאמר רצה.

אם בשנות השמונים היו בכנסת ארבעה רמטכ"לים ועוד לפחות שלושה או ארבעה אלופים, הרי מאז שהתפטר משה (בוגי) יעלון מתפקידו בשנת 2016 ועד לכניסתו של בני גנץ היו בה "דק" כמה אלופים לשעבר, ובהם יואב גלנט ואלעזר שטרן. גנץ הביא איתו את גבי אשכנזי, אך האחרון נמלט מהמערכת הפוליטית.

כיום מימין ניתן למצוא רק את יואב גלנט, בעוד במרכז נמצאים נכון להיום בני גנץ וגדי איזנקוט מהמחנה הממלכתי ואורנה ברביבאי ואלעזר שטרן מיש עתיד, ובשמאל נמצא יאיר גולן ממרצ.

מרבית הגנרלים בחרו בעבר להצטרף למפלגת העבודה, אבל היו גם כאלה שמצאו את עצמם במפלגות מרכז (יגאל ידין, אמנון ליפקין־שחק, אלעזר שטרן, בני גנץ, גבי אשכנזי), ולא מעט היו מזוהים גם עם הימין: אריאל שרון, רפאל איתן, רחבעם זאבי, שאול מופז,

מופע סליחות שבע קולות

במעמד

ראש העיר, משה ליאון
 סגן ראש העיר, אריה קינג

תזמורת חיבה
 מארחת את קובי אוז
 במיטב להיטיו ובשירי סליחות

ראשון | ח' באלול | 4.9.22 | 20:30

תיאטרון ירושלים אולם רבקה קראון

כרטיסים באתר טיק'צאק: 50 ש"ח

← הרמטכ"ל האחרון שהצליח לטפס לראש הפירמידה. אהוד ברק בימי כראש הממשלה

צילום: עמוס בן גרשום, לע"מ

← שהחברה עוסקת היום יותר בעניינים אזרחיים. שנית, אם לרמטכ"ל עוד יש זוהר כלשהו, לקצין בכיר יש פחות הילה, ולא בהכרח מחכים לו בחוץ. הם גם צריכים לבחור צד מסוים, בעוד שרמטכ"ל אמור להיות מאוד לא פוליטי".

כשמסתכלים על העבר, חלק ניכר מאנשי הצבא לא נחלו הצלחה מסחררת בשדה הפוליטי. כשמישהו מבחין רוצה להיכנס לפוליטיקה הוא לא משקלל את הנתון הזה?

"התרגום של ההון האנושי שאנשי צבא מביאים מהמסגרת הצבאית בהמרה למערכת הפוליטית הוא לא גבוה. אני לפעמים תוהה למה הם ממשיכים ללכת לפוליטיקה כשם רואים מה קרה לרוב קודמיהם. אפילו בני גנץ לא הצליח במערכת הפוליטית כפי שחשבו שיהיה כשנכנס".

רגע לפני שגדי איזנקוט נכנס לפוליטיקה הייתה תחושה שהנה מגיע מישוה שהולך לשנות את התמונה. זה לא קרה.

"התחושה הזו נבעה בעיקר מהתקשורת. הרי לא ראינו את הציבור מפגין מחוץ לביתו של איזנקוט וקורא לו להושיע את ישראל. אגב, יכול להיות שבכלל היה נכון לו ללכת ליש עתיד. במחנה הממלכתי יחד עם גנץ הוא יוצר מצב של שני אנשי צבא מובילים בראש. אלא היה בוחר ביש עתיד ולפיד, הוא היה שם הדמות הביטחונית הכמעט יחידה והמובילה.

"בנוסף, הנושא הביטחוני פחות מטריד את הציבור בבחירות האלה. הוא עסוק יותר בנושאים כלכליים, וגם פתיחת שנת הלימודים בעוד כשבוע עשויה להיות נושא מרכזי בבחירות. במצב כזה ההבדל בין דוקטרינת הביטחון של גנץ לזו של גלנט לא גדול, כי אף אחד מהם לא מתחייב לשום דבר, וגם גדי איזנקוט לא התחייב לכלום במסיבת העיתונאים שלו השבוע. הוא גם אמר שהמפלגה שלו מתנגדת למדינה דו־

תא"ל (במיל') אבי בניהו, יועץ אסטרטגי: "רמטכ"ל שעוזב את הצבא, פושט את המדים והולך לפוליטיקה נהיה באופן אוטומטי נמוך ציבורית בכעשרים אחוזים. בלי המדים הוא שווה פחות. לפעמים לוקח להם זמן להבין את זה"

"מה שמושך את אנשי הצבא לפוליטיקה הוא העובדה שהמקצוע שלהם הוא לשרת את המדינה. הם לא רכשו מקצוע אחר. אם היית רמטכ"ל, זה אומר שב-35 או 40 השנים האחרונות היית בצבא. מה תעשה אם תצא? תמכור נשק? תנהל בית ספר? הם מאמינים שמטרתם לשרת את המדינה בדרך אחרת מזו שבה שירתו אותה עד היום. כך שבעצם הרמטכ"לים הולכים לשירות המדינה כי הם לא מכירים משהו אחר. רובם לא אנשי עסקים גדולים, וגם קשה להתחיל להיות איש עסקים מוצלח בגיל 55 כשאתה יוצא מהצבא", הוא מוסיף.

והם נכנסים לשדה חדש מבחינתם, שאין בו שום ודאות או ערובה להצלחתם.

"רמטכ"ל שעוזב את הצבא, פושט את המדים והולך לפוליטיקה, נהיה באופן אוטומטי 'נמוך ציבורית' בכעשרים אחוזים. בלי המדים הוא שווה פחות. לפעמים לוקח להם זמן להבין את זה. בנוסף, עד עכשיו כל אחד היה נכנס אליהם לחדר עם דעתו, ויוצא עם דעתם. בפוליטיקה זה לא קיים. הם גם היו במערכת שכל מה שהם אומרים מתבצע, משהו שכמובן לא קיים בשדה הפוליטי.

ז"ל הייתה די גרועה, הוא לא היה פוליטיקאי טוב. פעם הייתה תקופה שקציני צה"ל בכירים היו משתחררים והופכים למנהלי תכונים ובתי ספר על-סודיים, ואז מישוה קם ואמר שעולם התוכן שמביאים הקצינים הללו ממש לא מתאים לעולם החינוך, אלא לעולם הצבא.

"מדובר באנשים שמגיעים ממערכת היררכית, שלא ממש סובלת חילוקי דעות בתוכה. אין להם גם מספיק קשר עם אנשים בשטח, כי הם היו צבא מגיל 18. החשיפה שלהם לחברה האזרחית, שאין בה מוטיב או מודל צבאי, נמוכה. הם לא עבדו בחברות אזרחיות, הם פחות מכירים את הקשיים של האזרחים".

האיום שביבי זיהה מראש
דובר צה"ל לשעבר והיועץ האסטרטגי בהווה אבי בניהו חושב שכיום קשה לומר שאנשי הצבא הולכים באופן בולט יותר לשמאל, אך מסכים שהם הולכים למרכז, ושם הם מהווים משקל משמעותי. אבל מה בעצם גורם לאנשי הצבא להשתוקק לפוליטיקה? לדעת בניהו,

"ויש עוד דברים: לאורך כל החיים הצבאיים שלהם הם היו צריכים למצוא חן בעיני אדם אחד כדי שיקדם אותם הלאה בסולם הדרגות. עכשיו צריך להתחיל לקיים דיאלוג עם הרבה מאוד אנשים. רוב הקצינים גם לא מכירים את עולם המניפולציות התקשורתיות, השקרים כדי לשרוד, הצורך לשרוט ולהישרט, וזה מינוס במערכת הפוליטית".

היה בעבר רצון או ניסיון לבלום את כניסת הביטחוניסטים למערכת הפוליטית?

"מי שניסה לבלום את אנשי הצבא היה לא אחר מאשר בנימין נתניהו, שחוקק את חוק הצינון במטרה שבזמן הזה זוהרם של אנשי הצבא ילך ויתעמעם והם לא יהוו איום עליו. הוא ידע כנראה לאן הוא מכוון, כי מי שמאיים עליו באופן אמיתי היום אלו אותם בכירי צבא. לדעתי, נתניהו חושש הרבה יותר מגנץ מאשר מלפיד. הוא זוכר היטב את הגנרלים בראשות איציק מרדכי, מפלגת המרכז, שאומנם השיגה רק שישה מנדטים בבחירות, אבל גרמה לו לאבד את השלטון לאהוד ברק. גנץ ואיזנקוט חושבים שיש להם יכולת להרכיב את הממשלה הבאה, ונתניהו מודאג מזה".

קשה לומר שכניסתו של איזנקוט למערכת הפוליטית יצרה שינוי מהותי ומשמעותי, שכן על פי הסקרים היא מתורגמת למנדט או שניים נוספים בלבד למפלגת המחנה הממלכתי. השאלה הגדולה היא האם המנדט או שני המנדטים האלה יהיו מכריעים ברגע האמת בין הקמת ממשלת ימין לממשלת שמאל-מרכז או ממשלת אחדות כזו או אחרת.

מצד שני, עדיין לא נבחנה לעומק ההשפעה של כניסת איזנקוט על מחנה השמאל-מרכז. בתרחיש הגרוע ביותר מבחינת המחנה הזה, הכניסה של איזנקוט עלולה להעביר מצביעים ממפלגת העבודה או אולי אף ממרצ, ולגרום לקריסה של אחת מהמפלגות הללו, מה שיחליש משמעותית את מחנה לפיד-גנץ.

כך או כך, קשה להאמין שגדי איזנקוט יהיה זה שישנה משמעותית את המפה הפוליטית או יטביע עליה חותם כמו מעט אנשי הצבא שהצליחו לבצע מעבר מוצלח מכובע המפקד אל לשכת ראש הממשלה. ■

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון | מועצת התכנון העליונה | ועדת משנה להת"שבות
הוראה על הפקדת י"ש - תכנית מפורטת מספר 221 / 7 / 1 שניו לתכנית מפורטת מספר:

מס' התוכנית סוג היחס
RJ/5 שניו

מקום התכנית: תכנית נמצאת בנוש מוסדר מספר חלק מחלקה 84 באדמות הכפר עין יבדו ביישוב: עפרה.

מטרת התכנית: 1. שניו ייעד מקרקע חקלאית: למגורים א', ב' ו-ג', שצ"פ, דרכים, שטחים פתוחים ומבנים ומוסדות ציבור.

2. קביעת השימושים המותרים ביעדי הקרקע השונים.

3. התחית רשת הדרכים למיניהן וסיווגן.

4. קביעת זכויות הוראות ומגבלות בניה בתחום התכנית.

5. קביעת הוראות לבניו ועיצוב אדריכלי.

6. קביעת הוראות לפיתוח השטח.

7. קביעת תנאים, שלבי ביצוע ושלביו פיתוח שחייבו את מבצעי התכנית.

8. קביעת הוראות להוצאת היתרי בניה והיתרי איכלוס.

בהתאם לסעיף 24 / 20 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966,

מודיעה בזה ועדת משנה להת"שבות על הפקדת תכנית מפורטת מס' 221 / 7 / 1 שניו לתכנית מתאר אזורית מס' 5 - RJ.

התכנית נמצאת במשרד לשכת התכנון המרכזית בבית אל 1/א משרד מהנדס ועדה מיוחדת לתכנון ולבניה מטה בנימין, בבע בנימין טלפון: 02-9977178. ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים ב', ג', ה' בשעות 10:00 - 14:00. נוסח זה הינו הנוסח המחייב של התכנית.

בנוסף, ככלל, יפורסם עותק מן התכנית גם באתר האינטרנט של מנהל התכנון בישראל (www.iplan.gov.il), ואולם אין מדובר בעותק מחייב ואין בפרסומו של עותק זה כדי להשפיע על מנין הימים לצורך הגשת ההתנגדויות.

ובנוסף, ככלל, י' ורסם נוסח הודעה על הפרסום גם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי ליהודה ושומרון http://gov.digitalst.co.il כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת. התנגדות זו תוגש בכתב בצירוף כל המסמכים התומכים בהתנגדות, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס שבבעלות המתנגד וכן המוכיחים את זיקתו של המתנגד לתכנית. באזורים לא מוסדרים, לא יילקחו בחשבון נסחי רישום של משרד מס רכוש ללא צירוף מפה טופוגרפית מצבית הערוכה בידי מודד מוסמך המתארת את הנכס, מיקומו, גודלו, וכו', וכן לא תילקח בחשבון התנגדות בלתי מנומקת ומבלי שהוכחה זיקתו של המתנגד לתכנית המופקדת. כן יש לצרף תצהיר, המאומת ע"י עורך דין והמאמת את העובדות שעליהן התנגדות מסתמכת.

רשאי המתנגד למרס את הצעותיו לשניית התכנית אם ברצונו לכך. על המתנגד למרס את כתובתו הפרטית ומס' הטלפון שלו. את ההתנגדות יש לשלוח למשרד לשכת התכנון בבית אל ת.ת. 16 או להגיש התנגדות לוועדה המחוזית גם בדואר אלקטרוני planningyosh@iplan.gov.il או למשרד מהנדס הועדה המיוחדת לתכנון ובניה מטה בנימין בתוך חודשים מתאריך פרסום הודעה זו בעיתון.

אדריכלית נטליה אברבך
י"ר ועדת משנה להת"שבות
אזור יהודה ושומרון

סדר עשי עשי בוקר

תואר ראשון בהוראה B.Ed.
לבני הישיבות

תכנית יעודית לבני ישיבות בעלי רקע
ישיבתי של 4 שנים לפחות.
התכנית מעניקה תואר ראשון בהוראה B.Ed.

עם שתי התמחויות:
תושב"ע ולימודים כלליים
(חסיבות מקצועות היהדות: תנ"ך ותושב"ע)

הלימודים מתקיימים
בימי שישי בקמפוס ירושלים

לימוד
בחבורה

הכרה אקדמית
בלימוד הישיבתי

שכר לימוד
מופחת

תוכנית במשך
שלוש שנים

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת עז לישראל בירושלים

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדורנו

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באווירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עציון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה:
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות מדעי הטבע | גאוגרפיה | אזרחות | תושב"ע
מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

לפרטים
וקביעת
ראינות
חרות: 0546396667
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947
ozleisrael.co.il

←
"להפיל כל
ממשלה שלא
תעמוד ביעדים".
הסיור המשותף
בגליל

לא משהו רחוק, זה כבר קיים. מדובר באיום על הריבונות שלנו בצפון, בפרט הביטחון האישי של תושבי הצפון שכבר היום נפגע, ואני לא מגזים כהוא זה. בוועדת החוץ והביטחון תואר לפני כמה שנים תרחיש קיצון - שבמסגרת עימות ייסגרו פה צירים ראשיים ואזורים שלמים ישותקו על ידי אש פנימית, ילדים לא יוכלו להגיע לבתי הספר שלהם. זה קורה לנו מבפנים, האיום כבר התממש".

סמוטריץ' הנהן בהסכמה והדגיש במיוחד כי חשוב שלא רק הימין ידבר על כך, אלא אנשים כמו בן ראובן - אלוף במיל' וחבר כנסת לשעבר ממחנה השמאל. "יש חשיבות אדירה שדווקא איל יגיד את הדברים הללו", אמר סמוטריץ' ברצינות ושלה חיוך לעבר איל: "תצביע בן גביר".

אך אם סמוטריץ' חשב שבכך תם המונוולוג המרתק, כעת דיבר בן ראובן, תושב יודפת, מושב במועצה האזורית משגב, על החשש משליחת כוחות לערים הערביות במהלך לחימה, דבר שעלול לסכן את מדינת ישראל. "בפעם הבאה שיהיה אירוע קשה לאורך זמן, הפתרונות יהיו כוחניים. אני לא רוצה לשלוח פלוגות של צה"ל להילחם בסכנין. כבר היום חלק גדול מהאוכלוסייה הערבית, ואני לא מכליל, פועל באלימות, וההתנהלות של חלקם אינה נובעת ממחסור, אלא מלאומנות ערבית פלשתינית

**חבר הכנסת לשעבר
איל בן ראובן:**
"הביטחון האישי של
תושבי הצפון כבר
היום נפגע. בוועדת
החוץ והביטחון
תואר לפני כמה
שנים תרחיש קיצון -
שבמסגרת עימות
ייסגרו פה צירים
ראשיים ואזורים
שלמים ישותקו על
ידי אש פנימית,
ילדים לא יוכלו
להגיע לבתי הספר
שלהם. זה קורה לנו
מבפנים, האיום כבר
התממש"

ייהוד משותף

בסיור המשותף של פורום לב הגליל וחברי סיעת הציונות הדתית השבוע נרשמה אחדות פוליטית נדירה סביב ערך שכמעט ונאסר להזכיר - ייהוד הגליל. חברי מפלגת הימין ודמויות שמאל מוכרות מהאזור סימנו יחד את בעיות הגליל, שמתחילות בהיעדר ביטחון אישי ולאומי וממשיכות בשלילת תמריצים ובבירוקרטיה שעיוורת לאינטרס הלאומי

ראש שדולת הגליל בכנסת הבאתי את נתניהו למעלות, הוא נתן שם נאום חוצב להבות על כסף ותקציבים, הקימו אפילו מינהלת, אך מה קרה בפועל? כלום. כאבא לארבעה ילדים שגדלים פה עכשיו, אני אומר שצריכים להפסיק לדבר ולהתחיל לעשות". כדי להניע את המהלך הלאומי כלפי הגליל, בן ראובן בחר להתמקד דווקא בנושא הסכנות הביטחוניות באזור. "המטרה שלי היא להצביע באופן ממוקד על הסיכונים ברמה הלאומית: אסטרטגית שיושבים לנו על הראש. זה

תוכניות פעולה כתובות ולהגדיר יעדים", אמר בן ראובן. "אחרי שנגדיר את היעד הלאומי להבאת מאות אלפי יהודים לגליל, נצטרך לבדוק מה קורה עם התוכנית, האם היא מתקדמת כל שנה או לא מתקדמת, ואם לא - להפיל את הממשלה, איזו שלא תהיה. לשם צריכים לכוון". מבחינת בן ראובן ההחלטה הראשונה היא החלטה לאומית לגבי לב הגליל. "מקבלי ההחלטות צריכים להחליט שהצפון הוא עניין אסטרטגי בסדר עדיפות עליון ברמה הלאומית. כיושב

פורום לב הגליל, שגובש על ידי פורום שילה - מכון לחקר ההתיישבות היהודית בישראל, אירח השבוע לסיור מיוחד את יושב ראש מפלגת הציונות הדתית חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ', ואת ראש שדולת ארץ ישראל חברת הכנסת אורית סטרוק. המפגש נפתח בשיחה של יושב ראש פורום שילה בנצי ליברמן בבניין המועצה האזורית משגב על קידום תוכנית 'לב הגליל', שבמסגרתה תחזוק ההתיישבות היהודית בלב הגליל ויתווספו 200,000 מתיישבים חדשים בתוך עשור. אלה היו אומנם דברים מעניינים, אך מה שתפס את תשומת ליבי, לאחר נסיעה של 150 ק"מ למפגש הצפוני, הם ללא ספק דבריו הנדירים של אלוף (במיל') איל בן ראובן, חבר הכנסת לשעבר מטעם סיעת התנועה, חבר המועצה הציבורית לב הגליל - לא איש ימני במיוחד בלשון המעטה - על החשיבות הלאומית של לב הגליל ועל ההפקרות שנוהגים כלפיה מקבלי ההחלטות. מבחינתו, הדבר חשוב כל כך עד שכדאי להפיל עליו ממשלות. "מדובר בקרב של כולם, ואפשר להגיע במלחמה הזאת לקונצנזוס לאומי חד-משמעי. אתה בא משמאל ואני מימין, ושנינו אומרים את אותו הדבר. צריך לבקש מראש הממשלה ומרשות מקרקעי ישראל להביא

חינוך בתוואר תעודה במייוחד שבילן

הצטרפי לאחת מהתוכניות הייחודיות בתואר הראשון
בחוג לחינוך מיוחד במכללת הרצוג

לקויות
לימודיות מורכבות

אבחון
דידקטי

הוראה
מותאמת

קשיים
רגשיים-התנהגותיים

מנחה מיומנויות
חברתיות-רגשיות

מספר המקומות בכל תוכנית מוגבל
למסיימות, תינתן תעודת הסמכה בנוסף לתעודת תואר ראשון

מלגה ייחודית בסך **4,000** ש"ח למשלבות עם החוג למתמטיקה
בסך **28,000** ש"ח מלגות שכ"ל ומלגות קיום*

הרצוג. לדעת. לחנך.

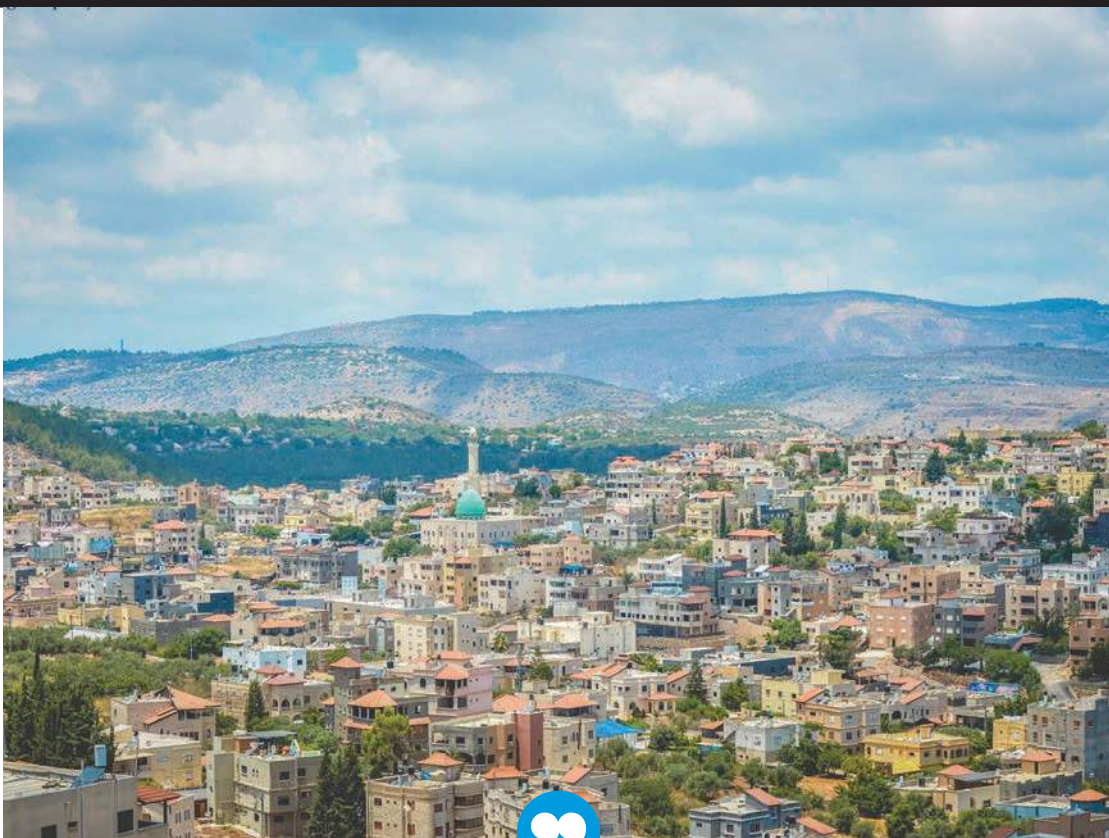
לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*ע"פ תנאי הזכאות

←
"צעיר בסכנין יקנה
ב־100,000 מגרש שיעלה
ליהודי למעלה ממיליון". העיר
סכנין

צילום: רשאר חלאילה,
פיקיוויקי

התמריצים נתקעו בבירוקרטיה

מי שפועל לתיקון המצב וליווה אותנו בחמימות לאורך כל הסיור הוא ראש מועצת משגב, דני עברי. "מכרז ממוטט לנו את האגודה השיתופית, כי כבר יש באזור שלנו אנשים מתל אביב שמתחילים להקים בתי קיץ, אבל אנחנו רוצים שמי שבא אלינו, יבוא לקהילה. מה שקריטי לנו הוא היכולת של האגודה לווסת את הקצב, שלא יהיה מכרז תוך תהליך מנותק מהיישוב באופן שמי שנותן יותר כסף זוכה", מספר עברי ל'בשבע'. "כל יישובי משגב מתקרבים ל־400 משפחות, וכרגע עוצרים, אף יישוב לא מוכן שרשות מקרקעי ישראל תעשה מכרז לקבלנים כמו שקורה במרכז הארץ. יישוב שלא קולט משפחות חדשות ולא גדל הוא גמור, מזדקן, וממילא אין גנים ואין אפשרות לפתח את השירותים. יש יישובים שמשארים קטנים, כמו עין הוד, הם לא רוצים לגדול; אבל פה יש לנו יישובים יהודיים עם קצב גידול כולל של כמאתיים משפחות במועצה בשנה. אלא שביישובים הבדואיים מתכננים הרחבה לפי כמות הילדים שנולדים, מקצים אדמות מדינה שייבנו בהיתר בזול ונותנים פיתוח בחינם, ולעומת זאת אצל היישובים היהודיים עוצרים הכול, וגם מעלים מחירים. נוצר מצב שבמועצה שלי, שיש בה 29 יישובים יהודיים וכשישה יישובים ערביים, הערביים גדלים והיהודיים לא".

עברי מרבה לדבר על האפליה בסבסוד וביחס של שלטון הפקידים. "ביישובים הדרוזיים יש תשעים אחוז סבסוד בתשתיות, אצל הערבים כשישה אחוזים, ואילו אצל היהודים אפס אחוזים. מדובר על מאות אלפי שקלים סיוע לכל יחידת דיור, פער עצום. כמה יהודי יכול לתת לבן שלו שיקנה מגרש? מיליון שקל? אז אולי בן אחד יצליח, וכל השאר? לא. אומרים להם שילכו לכרמיאל, אבל הם עוזבים את הגליל ופשוט הולכים לתל אביב".

עברי מרחיב לסיום על שלטון הפקידים שתוקע הכול. "הטכניקה שבה עוצרים את ההתפתחות של היישוב היא דרך עקרונות מקצועיים ולא פוליטיים. הבנייה נעצרה בתקופה של שלטון הימין, הממשלה לא הייתה נגדנו, אבל היא לא נכנסה לדקויות. למשל, הפקידים קבעו תקרה של 450,000 שקל ואחר כך הוסיפו מדרג סוציו־אקונומי, ובשורה התחתונה עיקרו את ההנחה ליוצאי צבא. בצמוד קרקע אין הנחה, רק בבנייה רוויה, וכאן אצלנו אין בנייה רוויה.

"אני צריך אלפי דונמים כדי להתפתח, בפרט לאור קצב הגידול של מאתיים משפחות במועצה בשנה. אני חייב להמשיך לגדול ביישובים היהודיים, לכן אני צריך תוספת של 3,000 דונם - חצי ממה שקיבלה סכנין בהרחבה שלה. אם לא נגדל, המשמעות היא גירוש". ■

בנצי ליברמן, יושב ראש פורום שילה: "לב הגליל, עם המציאות הדמוגרפית והגאוגרפית המורכבת שנוצרה בו, מבטא באופן המובהק ביותר את האתגר של מדינת ישראל מול החברה הערבית. מדינת ישראל לא תוכל להמשיך ולהחזיק בחבל הארץ הזה אם הנחיתות הדמוגרפית של האוכלוסייה היהודית בו תימשך"

רגל הביטחון האסטרטגית שלנו בכל מרחב לב הגליל. אנחנו סובלים פה מנחיתות דמוגרפית וגאוגרפית חריפה מאוד, וזאת הציונות של היום. "אנחנו עומדים מול מכניזם מערכתי שכולו מגויס להעדרה מתקנת בגלל צעקות של קיפוח", המשיך סמוטריץ', "את המכניזם הזה מקיים מינהל מקרקעי ישראל ומינהל התכנון. הדבר הזה הוא חרב פיפיות לאתגר שלנו מול המצב כיום. אם מסתכלים קדימה, אז כפי שאמרת - כל מה שקיים ביישובים הערביים, העתק־הדבק ליהודים".

מלבד אתגרים תכנוניים וקנייניים ואתגרים של פיתוח ותשתית, סמוטריץ' מדבר על נושא הליבה ביישובים שעליו דיברו כל הסיור - ועדות קבלה. "לפי חוק הנגב והגליל ישוב עד 400 משפחות רשאי לסנן תושבים על פי ועדת קבלה, ולכן אנחנו העברנו בכנסת הצעה בטרומית ובראשונה שמעלה ל־600 משפחות. אני מקווה שבכנסת הבאה נעביר אותה בקריאה שנייה ושלישית", מסביר סמוטריץ'. "ועדת קבלה משמרת את האופי הקהילתי, ובאופן טבעי מונעת כניסה של ערבים פנימה ליישוב. לעומת זאת, אם אתה משווק קרקע במכרז כולם יכולים לבוא. מה הבעיה? שהיישובים מגיעים ל־400 משפחות ולא מוכנים לגדול, ואז מה קורה להם? יישוב שלא קולט זוגות צעירים - בתי הספר בו נסגרים והוא הופך לבית זקנים, היישוב נגמר".

ההתיישבות הערבית כאן והתנאים שהיא זוכה להם לעומת ההתיישבות היהודית, הוא בלתי נסבל. ההתיישבות היהודית מופלית כאן לרעה בכל קנה מידה. זה משהו שדורש שינוי עומק מערכתי גם בתפיסת מינהל התכנון, גם בתפיסת רשות מקרקעי ישראל וגם במשרד השיכון בהיבטי תשתית. "נקודת המפתח שלי היא שוויון. כל הטבה שמגזרי המיעוטים מקבלים כאן, חייבת לחול כמו שהיא גם על היישובים היהודיים. אם אתה נותן לדרוזי סבסוד פיתוח, ואם לערבי אתה נותן חמישים אחוז ממחיר הקרקע בלי הגבלה של תקרה, גם ליהודי תיתן. היום המצב הוא שלחלק גדול מהיהודים אין סבסוד קרקע, ואם יש זה עד תקרה של 450,000 שקל; אבל השומה של הקרקע היא 800,000 שקל, ולכן על ה־350,000 הנוספים אותו יהודי משלם מאה אחוז".

כשסמוטריץ' אומר זאת, אנחנו נמצאים סמוך לכפר כמון היהודי ולצידו היישוב הערבי. "אנחנו רואים כיצד ביישוב היהודי לידנו מגרש עולה מיליון ומאה אלף שקלים, ומגרש בצד הערבי רק מאה אלף שקלים. זה לא ייתכן. צריך לבטל לגמרי את לוח 2 - 'הספר הלבן' של ההתיישבות היהודית, ובעיקר להגיע לשוויון בשומות הקרקע, באחוז הסבסוד של מחיר הקרקע, של הפיתוח, בלי תקרות. זה נכון לביוב ובכלל לכל תפיסת המרחב, מתוך הבנה שההתיישבות הכפרית באזור הזה היא

והפתרון הוא החלטות ממשלה חדות, בתקווה שאפילו חצי מהן ייושמו בזמן מהיר.

אחד המשתתפים, בכיר בתחום תכנון הבנייה, סיפר כיצד בכירים במינהל התכנון במשרד הפנים מדברים איתם במפורש על מדינת ישראל כמרחב עירוני. "הם אנשים טובים, אבל רואים את המציאות בראייה של נדל"ניסטים שמסתכלים על קרקע" - משפט זה חזר בווריאציה כזו או אחרת בפי רבים מהמשתתפים. שמות הבכירים במינהל מקרקעי ישראל ובמשרד הפנים עלו על השולחן תדיר, והקושי המשותף של כלל היושבים שיקף את הרצון של היהודים לגדול בגליל מול המקלות הרבים בגלגלים שאיתם הם נאלצים להתמודד. "לב הגליל, עם המציאות הדמוגרפית והגאוגרפית המורכבת שנוצרה בו, מבטא באופן המובהק ביותר את האתגר של מדינת ישראל מול החברה הערבית. מדינת ישראל לא תוכל להמשיך ולהחזיק בחבל הארץ הזה אם הנחיתות הדמוגרפית של האוכלוסייה היהודית בו תימשך. מדובר בסוגיה אסטרטגית עם משמעויות גאופוליטיות, שהפתרון היחיד לה הוא חיזוק משמעותי של ההתיישבות היהודית", אמר בנצי ליברמן, יושב ראש פורום שילה.

לקראת סיום הסיור הגדיר סמוטריץ' את היעדים. ראשית כול, אתגרים תכנוניים וקנייניים, ואתגרים של פיתוח ותשתית. "הפער בין

←
ומהסתה פנימית שמתיישבת כמו כפפה על התופעות של תחושת קיפוח ואיישוויון שקיימת לאורך זמן. כאזרח ואלוף לשעבר, אני לא מוכן לקבל בשום אופן שבזמן שכוחות צה"ל הולכים לפעולה בלבנון, נצטרך להקצות כוחות בתוך שטחנו. זה לא יעלה על הדעת. צריך לעשות הכול כדי לא להגיע לשם".

בן ראובן לא מתבייש לדבר על ייחוד הגליל. "בשנות השבעים יהוד הגליל היה מושג ברור מאלי, היום הוא הפך להיות ביטוי גזעני. לא מדובר על עניין של שמאל וימין. אנחנו חושבים שאם לא ייווצר איזון סביר, זה לא ילך. ואין נמדוד את הצלחתנו כאן? כשנראה את הילדים שלנו נשארים פה, נוכל להחשיב את זה לתוצאה טובה. כרגע המציאות היא של הגירה שלילית". אגב, בן ראובן הוא לא היחיד. שי יורעאלי, סגן ראש מועצת עמק יזרעאל, דיבר גם הוא בצורה נחרצת על ייחוד הגליל ועל החשיבות של העמדתן במרכז סדר העדיפויות בישראל.

ראייה של נדל"ניסטים

על דבר אחד כולם הסכימו בפגישה: הנושא לא נמצא במודעות. "ההצלחה בנושא היא קודם כול חשיפה תקשורתית ותודעה לאומית, לא רק של הימין אלא של כל המפלגות הציוניות: הן צריכות להחזיר את הדגל של הגליל, של אמירה ציונית לכולם, ולא להתבייש בה, לשים אותה על השולחן", אמרה חברת הכנסת סטרוק, מיוזמי הסיור, בפתח דבריה. אנשי פורום שילה לא נשארו חייבים לאמירה זו של סטרוק. לדבריהם, בזמן הקרוב צמרת ההנהגה של הקואליציה תגיע לסיורים בלב הגליל, והם עושים כל מאמץ ליצירת קונצנזוס לאומי סביב המקום.

נציג החטיבה להתיישבות שטח בפני המשתתפים את זווית הראייה שלו כלפי המציאות בגליל: "לב הגליל הוא שטח מפתח שמשפיע על מדינת ישראל, לכן הצגנו תוכנית ליישובים קדמיים כדי להביא אלפיים משפחות. חיזוק היישובים תורם לחוסן הלאומי". הנציג העלה נושא שחזר שוב ושוב על ידי חברי הכנסת, ראשי המועצות ואנשי המקצוע שהשתתפו בסיור: שלטון הפקידים שתוקעים הכול. סמוטריץ' טען בפני כולם כי אין לחכות לתהליכים ארוכי טווח שחלקם הגדול נתקעים על ידי הפקידים,

משנים את המשוואה - תורה ופוליטיקה

ריבונות ומשילות

ים של נשק בידי הערבים בישראל. הנשק ברובו מגיע מגניבות הברחות, ואף ייצור מקומי. מחרטה תמימה ביום, שהופכת מפעל לייצור נשק בלילה. העובדות ידועות והגיעו לוועדת הפנים של הכנסת כבר לפני כעשור. גם אני הקטן, פרסמתי אלפי חוברות בענין, והוצאתי שני סרטונים בתפוצת רשת. כלום לא השתנה. בהמשך לזה, לא ניתן היום לבנות בתים בדרום, בלי לשלם פרוטקשן לבדואים. גם חברות ענק משלמות. המשטרה חסרת אונים. בערים המעורבות כמו לוד, יוצא ערבי לאור יום, ומרסס בנשק את בתי השכנים. בתקופת 'שומר החומות' ראינו מרד ראשוני מתרחש לנגד עינינו. הוא היה קדימון בלבד לאשר עלול להתרחש פה בעתיד, אם לא נתעורר.

השאלה הגדולה היא, מה פשר החולשה הישראלית. מעבר לממשלה הישראלית-פלשתינית שחוינו פה לאחרונה, וההכרח להקים ממשלת ימין שתכלול את הציונות הדתית כשותפה בכירה, התשובה היא גם בחולשת הזהות האידיאולוגית של מדינת היהודים. עם ישראל זקוק להרבה תורה כדי להתחזק ולהתחבר לעצמו, לזהותו וכבודו הלאומי. מתוך כך, יקבל את הכח לקום ולהתנער כארי, להגן על מדינתו. הציונות הדתית צריכה להעמיד שליחי ציבור שידעו לעורר ולהלהיב את הרוח הלאומית השורשית בעם ישראל ולהוליכה ביכולת ביצועית אמיצה וחכמה, לשינוי ותיקון.

חומש האהובה

יום לפני הרצח של יהודה דימנטמן הי"ד,

משפטי תורני יעיל ואיכותי, בבעיות הקשות האלה. יש לחזק את חוק בתי הדין המיוחדים לטיפול בנפגעים ונפגעות. זהו שירות שהמדינה חייבת לקחת עליו אחריות.

הציבור המסורתי

הרבה נסיונות נעשו להבקיע את החומות, ולחבר את כלל הציבור המסורתי לתורה ולדרך של הציונות הדתית. להפוך את הציונות הדתית לציונות הישראלית של כולם. עד כה ללא הצלחה. יש להכיר בכך, שמאות רבני הקהילות מהציונות הדתית, היושבים בערי ישראל ומוסרים תורה לעמך ישראל, הם המפתח לשינוי גם בתחום הזה. מוכרחים לחזק אותם בתור ראש החץ ההסברתי של תורת ארץ ישראל. הציבור המסורתי צמא לאמת הגדולה. בואו נתחבר אליו עם חיבוק שבא ממקום של ענוה ואהבה. נראה בהם חלק מכובד ואינטגרלי מהציונות הדתית.

סרטים רבתי סרטים

אי אפשר להתעלם מכך שאנחנו חיים בדור שחלק גדול ממנו שקוע בסרטים. הראי"ה קוק כתב שזוהי הכנה לפיתוח הדמיון הישראלי מחדש לקראת התחדשות הנבואה. אבל כרגע הסרטים משרתים רק צד אחד בלבד, בדיון הנוקב על זהותה של המדינה. כספי המדינה מושקעים ביצירת סרטים מהנדסי תודעה, שמחדירים תפיסות פרוגרסיביות. מהצד התורני אין מענה משמעותי. מוכרחים להשקיע ביצירת סרטים יהודיים. סרטי הסברה, סרטים דוקומנטריים וסרטים עלילתיים. לכבוש מחדש את הלב הישראלי.

פוליטיקה נחשבת אצל רבים מאתנו כדבר נמוך. עולם של "קומבינות". מקום שאינו מתאים לאנשי תורה מוסריים. חברים, אנחנו משלמים מחיר כבד על התפיסה המוטעית הזו.

כתב הראי"ה קוק באגרותיו (אגרת תשמ"ג), שהמאסה במלכות בית דוד אשר הביאה לחורבן, היתה משום שלא האמינו שאיש תורה כמלכי בית דוד, יוכל לנהל מדינה כראוי. על כן, אומר הרב, כשמגיע יעקב אבינו לשכם ורואה ברוח קדשו את המאסה העתידית הזו, מתקן הוא מטבעות שווקים ומרחצאות, כדי לומר - דוקא אנשי תורה ומעשה, הם המתאימים לעסוק בעניני ציבור. הנתק שאנו מייצרים ממש במדינתנו, בין תורה לפוליטיקה, הוא אשר גורם שהציונות הדתית אינה מצליחה להביא את יופיה המקסים לכלל הציבור בישראל. הגיע זמן שינוי.

מערכת המשפט

קחו לדוגמא את מערכת המשפט בישראל. עם ישראל זועק לשינוי, מול מערכת שנראית מבוצרת ובלתי ניתנת להבקעה. המאבק למינוי שופטים שמרנים הוא מאבק למועצת נזקים, שלא ממש מביא פירות. מתוך תורה שמחוברת עם עולם המעשה והפוליטיקה, באה ההצעה להקים מערכת משפט חדשה וצעירה, שתעסוק בדיני ממונות על פי משפט התורה, כששני הצדדים רוצים בכך. כשיהיו עשרת אלפים תיקים במערכת החדשה, יהיה ברור לכולם שמשפט התורה חי וקיים וכשיר לנהל חיי מדינה. זהו הפתח היחיד היום לשינוי. בנוסף, הרב שמואל אליהו שליט"א עושה עבודת קודש בסיוע לנשים נפגעות. סולל דרך חדשה לטיפול

מכירים עוד עיר בישראל שיש לה גם הר ירוק, גם עיר תחתית, וגם חופי רחצה מרהיבים, שווקים אותנטיים, רכבלים, רכבת תחתית, נופים מרהיבים, מסעדות מובילות, ברים וותיקים, ארבע דתות וסמטאות קסומות? אז זהו, שאין. לא סתם הפכה חיפה ליעד הכי טרנדי לחופשה.

מבחר סיורים בחינם!
פרטים באתר

להטבה באהבה
היכנסו לאתר:
Kaits.co.il

המבצע תקף 24.7-2.10.2022 אינו מיועד לקבוצות, ט.ל.ח. עד גמר המלאי. תקף לשהות האורחים בבתי המלון המשתתפים בלבד. העמותה לתיירות ונופש חיפה שומרת לעצמה את הזכות להוריד ו/או לשנות אטרקציות. פרטים נוספים ורשימת האטרקציות המשתתפות באתר

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

OUTLET

כל
הקודם
זוכה

יום הולדת
כסאח

LG מסך 65" **LG OLED** 65" Smart TV 4K ULTRA HD
65A16LA/PVA
במקום 4,909 ₪
4,190 ₪

SAMSUNG מסך 75" **4K ULTRA HD** 75" SMART TV Crystal UHD
75AU9000
במקום 5,090 ₪
3,390 ₪

SHARP מסך 70" **4K ULTRA HD** 70" SMART TV
4T-C70BK1X
במקום 2,990 ₪
1,990 ₪

JVC מסך 65" **4K ULTRA HD** 65" SMART TV
65N885
במקום 2,090 ₪
1,790 ₪

ELCO 32" EL-32 55" EL55FHD
במקום 469 ₪ במקום 1,090 ₪
389 ₪ 979 ₪

PHILIPS מקרן קול Philips TAB6405/10 עם סאבופאר אלחוטי
במקום 699 ₪
399 ₪

JBL רמקול אלחוטי חכם Link Portable
במקום 499 ₪
199 ₪

ALIEN כיסא גיימינג מקצועי Alien Q1 משענת גב עם תמיכה לאזור מותניים וכתפיים
במקום 545 ₪
399 ₪

NINJA כסא מנהלים ספורטיבי TIGER דגם מושב גבוה ומרופד, התומך בראש ובצוואר
במקום 349 ₪
289 ₪

מצלמת אקסטרים **PIXEL PIX20**
במקום 149 ₪
49 ₪

WalkingPad הליכון מתקפל Kingsmith WalkingPad C1
במקום 1,490 ₪
999 ₪

American SPORTS אופני ספינינג גלגל תנופה 6 ק"ג ES-7905
במקום 699 ₪
555 ₪

American SPORTS אופני כושר מושב מתכוון רמות קושי לבחירה
במקום 299 ₪
249 ₪

American SPORTS סט משקולות 30 ק"ג
במקום 249 ₪
179 ₪

ELCO מזוודת כלי עבודה 140PC ELHT אלקו
במקום 149 ₪
69 ₪

בריכת עגולה ענקית 76X360 סמ JI76X360
כולל משאבת סינון
במקום 388 ₪
299 ₪

בריכת שחיה 50X175X262 סמ Jilong
משאבה מתנה
במקום 125 ₪
99 ₪

ספה מתנפחת חשמלית Giga Lounger CL1 AEROGOGO
במקום 499 ₪
349 ₪

PLATINUM ELECTRIC מאוורר מגדל מפוח PU-41
במקום 459 ₪
189 ₪

PLATINUM ELECTRIC מאוורר עמוד 16" PU-26
במקום 147 ₪
69 ₪

Miele שואב אבק אלחוטי מילה TRIFLEX HX1 BASIC 3in1 INNOVATION
במקום 1,990 ₪
1,390 ₪

מחסן מתכת JOYA דגם JOYA איכותי
דקורטיבי, דלת גבוהה
ה: 1.43 מטר
ע: 0.95 מטר
ג: 1.86 מטר (בקצה הגג)
במקום 1,290 ₪
849 ₪

שולחן כתיבה זוג מדפי אחסון עץ טבעי/לבן מסגרת מתכת חזקה ועמידה רוחב: 120 ס"מ עומק: 60 ס"מ גובה: 75 ס"מ HI SCHOOL
במקום 379 ₪
288 ₪

חיסול עודפי מזגנים
TADIRAN ELECTRA ELCO Family TORNADO Haier

LIEBHERR
מקרר ליבהר דלת
ליד דלת 120 ס"מ
696 ל"ט
SBS7242
במקום 15,200 ₪
5,990 ₪

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות
Triple Cooling
660 ל"ט
RF68N9091SL
במקום 7,990 ₪
3,990 ₪

SHARP
מקרר שארפ
מקפיא עליון
586 ל"ט
SJ-GP75D
במקום 4,590 ₪
3,490 ₪

אלקטרה
מקרר 4 דלתות
אלקטרה
509 ל"ט
EL9620BG
במקום 3,790 ₪
2,990 ₪

Sauter
מקרר מקפיא
עליון סאטר
310 ל"ט
SVR3301
במקום 3,590 ₪
2,290 ₪

BOSCH
מכונת כביסה
בוש 10-1 ק"ג
מנוע ללא
פחמים
1600 סל"ד
WAX32M00FF
במקום 5,290 ₪
3,590 ₪

Miele
מכונת כביסה
Active
7-1 ק"ג
מילה
7 ק"ג
WEA0251
במקום 3,990 ₪
2,590 ₪

Whirlpool
מכונת כביסה
פתח עליון
7-1 ק"ג
ווירפול
7 ק"ג
TDLR70213
במקום 2,390 ₪
1,290 ₪

NEON
מכונת כביסה
ניאון 5-1 ק"ג
NE WM5600
במקום 749 ₪
699 ₪

Electrolux
מכונת כביסה
7-1 ק"ג
אלקטרוֹלוקס
7 ק"ג
EDE1072PDW
במקום 999 ₪
799 ₪

SIEMENS
תנור
אפיה בנוי
סימוס
דיגיטלי
צג
71 ליטר
HB334A0SO
במקום 2,020 ₪
1,490 ₪

Sauter
תנור
אפיה בנוי
סאטר
1,790 ₪
CUISINE-3700
1,190 ₪

BOSCH
תנור
אפיה בנוי
בוש
999 ₪
HBN301E2Q
במקום 1,390 ₪

Miele
מדיח כלים
רחב מילה
G4310
במקום 4,590 ₪
2,590 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב בוש
כולל לוח צג דיגיטלי
4 סידרה
SMS44DW01T
במקום 2,590 ₪
1,690 ₪

JETPOINT
כיריים
קרמיות
ג'ט פוינט
4003
במקום 899 ₪
649 ₪

אלקטרה
כיריים
4 להבות
אלקטרה
349 ₪
64T
במקום 499 ₪

NINJA
סיר לחץ משחים
FOODI NINJA
סיר לחץ
סיר 6 ליטר
נפח 6 ליטר
499 ₪
במקום 869 ₪

NINJA
סיר טיגון
ללא שמן
1-4
ניג'ה
AF100
במקום 585 ₪
399 ₪

Sauter
מקפיא
6 מגירות
סאטר
DNF600
במקום 1,990 ₪
1,490 ₪

Sauter
גז
סאטר
3 מבערים
BBQ3000
במקום 799 ₪
340 ₪

Sauter
מיקרוגל דיגיטלי
30 ליטר
סאטר
air fryer
MWC3000B
במקום 929 ₪
579 ₪

Sauter
טוסטר אובן
סאטר
TO5035G
במקום 379 ₪
199 ₪

Sauter
טוסטר
לחיצה
סנדוויץ'
סאטר
TG222B
במקום 59 ₪
45 ₪

PLATINUM ELECTRIC
קומקום
חשמלי
נירוסטה
נשלף
PU-03
במקום 89 ₪
39 ₪

ceccotec
מכונת קפה
אוטומטית
Power matic
ccino6000
Cecotec
במקום 1,269 ₪
890 ₪

KitchenAid
מיקסר
מיקסר
קיצינאיד
קרת
נירוסטה
5K45SSEBM
במקום 1,429 ₪
999 ₪

KENWOOD kMix
מיקסר
איכותי
קנווד
קרת
נירוסטה
5 ליטר
KMX770AWH
במקום 1,139 ₪
799 ₪

morphy richards
מיקסר
מקצועי
הספק
1000W
מורפי
ריצ'רד
48920
במקום 829 ₪
549 ₪

Sauter
מכשיר להכנת
קוביות קרח
סאטר
IM1800B
במקום 709 ₪
499 ₪

magimix
מעבד מזון
מג'ימיקס
CS3200RB
במקום 1,139 ₪
799 ₪

NUTRI NINJA
שייקר נינגה
6 להבים
6 תכניות
כולל 3 מיכלים
1200W
CB353
במקום 689 ₪
499 ₪

Sauter
מעבד מזון
משולב
סאטר
3.5 ליטר
FP490P
במקום 309 ₪
169 ₪

morphy richards
בלנדר
1.5 ליטר
מיכל זכוכית
מורפי ריצ'רדס
48386
במקום 269 ₪
139 ₪

morphy richards
מעבד מזון
משולב
מורפי ריצ'רדס
48441
במקום 269 ₪
159 ₪

עין המפרץ סנטר
קיבוץ עין המפרץ, צומת עכו

חדרה
דוד שמועזי 42,
(בכניסה לעיר מול כיכר חדרה)

נתניה
רחוב המלאכה 32,
אזור התעשייה פולג

ראשון לציון
מתחם חנונים קונים
לישונסקי 9 - קומה ב'

קרית גת
המסגר 13
מאחורי מתחם BIG

באר שבע
מתחם BIG
דרך חברון 21

ירושלים
צמוד לקניון הדר בתלפיות
גורל פי"ר קינג 20

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף מ- 19.8.22 עד- 25.8.22 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | קיים לפחות מוצר אחד במלאי מכל מוצר שמתפרסם | כל המוצרים המפורסמים מפוזרים בין שבעת הסניפים המצויינים, המלאי משתנה ומתחלף כל יום ובמשך היום | המוצרים הינם תצוגות, עודפים, מחודשים וסוג ב' | מינימום 2000 פריטים במכירה, 2 בהנחה מקסימלית לפחות | המוצרים ומחיריהם מוצגים ביריד | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים | פריט אחד ללקוח

←
"מיכל, אופיר ואני
לא בדיוק עונים
להגדרה חרד"לים,
לא שיש בה משהו
רע". חבר הכנסת
שמחה רוטמן

צילום: מאיר אליפור

שלצערי לא מעוניין באחדות. הוא מעוניין מהיום הראשון בריצה נפרדת. כל מה שאנחנו רואים מאז זה משחקי תזמון ומחשבה איך הוא יוכל להאשים אותנו בכך שהוא בסוף רץ לבד".

הדרך היא הבעיה

איך הגעת למסקנה שזה מה שבן גביר החליט מתחילת הדרך? הרי הוא דיבר בדיוק כמוכם על אחדות.

"כי צריך גם להיות הגיוניים. הוא רואה סקרים שנותרים לו שמונה מנדטים ולנו חמישה בריצה נפרדת. מכיוון שזה המצב לדעתו, אין שום הצעה שנוכל לתת לו והיא תספק אותו, ולכן הוא החליט ללכת לבד. זאת טעות קריטית בעיניי משלל סיבות, אבל זאת החלטה לגיטימית. מה שלא לגיטימי הוא ההתנהלות שלו. אם זאת הייתה החלטתו מלכתחילה, שלפחות תהיה לו טיפת הגיונות ולהגיד שהוא חושב שהדבר הנכון זה לרוץ לבד כי זה מה שיגדיל את הגוש. כמו שבטענה עשה בזמנו".

רוטמן מבקש להציב כתמרור אזהרה את מפלגת הימין החדש שהתרכקה לפני שנתיים וגרמה לאובדן האפשרות לכונן ממשלת ימין, למרות סקרים שהחמיאו לה. דבר דומה, הוא טוען, עשוי לקרות למפלגתו של בן גביר.

אתה לא חושש שאם תרוצו לבד, בסוף דווקא אתם לא תעברו את אחוז החסימה?

"זה יכול לקרות, אבל אני אגיד לך בכנות - אני לא דואג לנו יותר מדי, וגם הסקרים לא מראים שאנחנו צריכים לחשוש. דווקא לאיתמר אני חושש. ההיסטוריה של המפלגה שלו מראה שגם כשיש לו סקרים מחמיאים והוא עובר את אחוז החסימה בהם, הוא בסוף מסיים בחוץ. הקהל שלו פחות מגובש ופחות יציב בהצבעתו. זה קרה לו לא פעם ולא פעמיים. ואנחנו נמצאים 78 יום לפני הבחירות. אני מזכיר שתקווה חדשה הייתה על עשרים מנדטים בסקרים ובקושי עברה".

הדלת נסגרה סופית? תוכלו בכלל לרוץ יחד? הרי עם כל הדם הרע, זה ייראה כמו

"יכול להיות באמת שנקבל פחות מנדטים בריצה משותפת מאשר אם נרוץ כל אחד לבד. העניין הוא שלי יש אחריות לימין כולו, ולא רק לעצמי. יש לנו שאלה אחת ברורה במערכת הבחירות הזאת, והיא האם תהיה אחריה ממשלת ימין. שבענו מהרפתקאות"

"החוק היחיד בישראל זה שלשמאל מותר ולימין אסור"

שמחה רוטמן לא מוטרד ממינויו של מני מזוז לראשות הוועדה למינוי בכירים, כי ביום שאחרי הקמת ממשלה ימנית בכוונתו לפטר אותו, לסגור את הוועדה ולפטר שופטים בבג"ץ שינסו להתערב. "מי שחושב שאחרי השנה הזאת נותרו איזה פרות קדושות, כדאי שיחשב מסלול מחדש", הוא מזהיר

נפסיד מזה. חלקנו בעוגה יקטן במצב כזה ממה שאנחנו אמורים להיות. גם יכול להיות באמת שנקבל פחות מנדטים בריצה משותפת מאשר אם נרוץ כל אחד לבד. העניין הוא שלי יש אחריות לימין כולו, ולא רק לעצמי. יש לנו שאלה אחת ברורה במערכת הבחירות הזאת, והיא האם תהיה אחריה ממשלת ימין. שבענו מהרפתקאות. זאת הייתה ההחלטה שקיבל בצלאל".

ומה אתה וחבריך למפלגה חשבתם על ההחלטה הזאת?

"חשבת שהרציונל של ההחלטה נכון מאוד, רק שהיא הוצעה למפלגה ולאדם

הוא התחיל בסאגה, עלה על בריקות של 'לא מדברים איתי, מחרימים אותי' ושטויות כאלה. דיברו איתו, למרות שזאת הייתה חריגה מהקו, וזאת הייתה טעות".
עושה רושם שאתה מותח ביקורת על כל ההתנהלות של סמוטריץ' במשא ומתן הזה: הצעה נדיבה מדי, משא ומתן לפני סוף הפריימריז. אני מניח שגם את חוסר התגובות שלו לתדריכים ולאמירות שיצאו מכיוונו של בן גביר אתה לא אוהב. "דווקא את זה כן. זה היה הדבר הכמעט יחיד שהיה נכון בכל האירוע הזה. בסוף אנחנו רוצים אחדות. אנחנו לא רוצים אחדות לטובתנו האישית, כי אנחנו

אסף משניות

חבר הכנסת שמחה רוטמן לא הופתע לרגע מהודעתו של איתמר בן גביר ביום שני השבוע שירוך בבחירות הקרובות לבד. אחרי הכול, הכתובת הייתה על הקיר בכל השבועות האחרונים. יחד עם זה, הוא זועם על הדרך שבה בחר יושב ראש עוצמה יהודית לנהל את המהלכים הפוליטיים מאז ההודעה על הליכה לבחירות. בריאיון ל'בשבע' רגע לפני הפריימריז בשבוע הבא, הוא מגיב באריכות לאירועים האחרונים. "ההצעה שנתנו לבן גביר הייתה מרחיקת לכת בכל מובן שהוא. למעשה נתנו פרס למי שעשה ככל יכולתו כדי להחריב את המהלך הנכון של האיחוד. אין ספק שהדבר הנכון ביותר היה לעשות פריימריז מאוחד ומשותף, זאת הדרך הדמוקרטית וההוגנת לעשות זאת. זה מה שמפלגות שחפצות בריצה משותפת אמיתית ולא לריב כל הזמן אחת עם השנייה עושות. הוא פוקד, אנחנו פוקדים, יש תומכים, ובסופו של דבר בונים משהו מאוחד ואף אחד לא צריך להיבלע במפלגתו של השני. אם הוא היה רוצה להתמודד לראשות הוא יכול היה להתמודד, ואפילו לנצח".

והייתם במקרה כזה מקבלים את זכייתו?

"בוודאי. דין הבחור היה מתקבל, כי זאת המשמעות של פריימריז. הבעיה היא שהוא לא רצה את זה. אולי הוא פחד שלא יצליח, אולי משהו אחר. אני לא באמת יודע, אבל זה גם לא באמת אכפת לי. בשורה התחתונה, הסירוב שלו כבר אז לצאת למהלך של פריימריז מאוחדים היה חמור מאוד, אבל את הדבר הזה הסכמנו לבלוע, ואמרנו משהו נורא פשוט והוגן: אנחנו כן ממשיכים עם הפריימריז, אז תן לנו לסיים את ההליך - ואז נדבר. מכאן

קול קורא להפעלת דוכן בשוק ארבעת המינים

עיריית ירושלים מעוניינת לקבל הצעות להפעלת דוכן בשוק ארבעת המינים שיתקיים בין יום כיפור לערב חג הסוכות, למשך ארבעה ימים: חמישי-ראשון, י"א-י"ד תשרי תשפ"ג 9:10-6.

יום חמישי - 9:00-23:00.

יום שישי - מהשעה 8:00 ועד שעתיים לפני כניסת השבת.

מוצ"ש - שעה לאחר צאת השבת עד 24:00.

יום ראשון - מהשעה 8:00 עד שעתיים לפני כניסת חג הסוכות.

השוק יתקיים בכיכר וולרו שברחוב יפו, מול רחוב מחנה יהודה.

במסגרת השוק יותר לבעלי הדוכן לשווק ולמכור את ארבעת

המינים: לולב, אתרוג, הדס, ערבה וכן קישוטי סוכה בלבד.

חובה לנרשם להיות עוסק מורשה/עוסק פטור/חברה.

יאושרו 42 דוכנים. מוגבל דוכן אחד בלבד לכל זוכה.

**את ההצעות יש להגיש באמצעות טופס מקוון
בין התאריכים כ"ד אב - א' אלול תשפ"ג 21-28.8.22
באתר העירייה www.jerusalem.muni.il.**

את התשלום בסך ₪2,400 ניתן יהיה לשלם בטופס
המקוון בלבד.

פרטים נוספים בטל' 02-6296032

מרחיבים את השורות עם הרב דוד פיין

◀ הרב דוד פיין (54), תושב מודיעין, נשוי לג'ולי ואב לארבעה.

◀ כיהן כראש קהילות יהודיות ברחבי ארצות הברית,

ופעל לחיזוק הזהות היהודית והציונות בקרב חברי הקהילות.

◀ יו"ר ומייסד ארגון רבני ברקאי שכולל למעלה מ-80 קהילות

במרכז הארץ ובפריפריה הגאוגרפית והחברתית ברחבי הארץ.

◀ עומד בראש ארגון 'אנגלו ויז'ן' שמלווה ומייצג את קהילת

דוברי האנגלית בישראל אל מול גופי הממשל השונים.

חיזוק רבני ערים
ורבני קהילות ציוניות
ברחבי הארץ

קליטת
עליה

העצמת
הזהות
היהודית

שלישי, כ"ו אב, 23.8
הצביעו הרב פיין

לרשימת הציונות הדתית לכנסת.

בהשתלות שיניים

”שיניים
תוך שעה”

ד"ר גדליה מרדכי שטרן

מוכר כ"מומחה" בארגוני השתלות שיניים בארה"ב ובינלאומיים*

מהר, קל וטוב יותר מאי פעם

קבלו חוות דעת שניה אם אמרו לכם שאתם זקוקים ל:

השתלת עצם והרמת סינוס | חיתוך ותפרים | חודשי המתנה ארוכים ללא שיניים | או שאין מספיק עצם

הודות לטכנולוגיית הלייזר המתקדמת, לרוב ניתן להימנע מפרוצדורות אלו ולאפשר לכם טיפול במינימום כאבים ונפוחות.

ייעוץ ללא עלות וללא התחייבות.

*אין מומחיות רשמית מוכרת בארץ בהשתלות שיניים

אוישקין 57, רחביה, ירושלים ☎ 02-6258258 🌐 implantsandlasers-r-us.com

אבד צדיק מן הארץ
בצער רב שמענו על פטירתו של
הרב שלום לוי זצ"ל
רב העיר קרית שמונה
שיצא בשלום מן הקודש

אביה של חברת ורכזת הגרעין **לאה** אשת חברנו **הרב חייא בן חמו** שליט"א
יבדלו לחיים טובים וארוכים
הלוויה תצא היום **יום שלישי י"ט במנחם אב בשעה 18:00** מבית העלמין בקרית שמונה.
משפחת שעלים ברחבי הארץ, ומשפחות העיר מודיעין, הגרעין התורני והכולל
מחבקים ומשתתפים בצערם
מן השמים תנוחמו
בְּלַע הַמָּוֶת לְנֶפֶשׁ וּמָקָה ד' אֱלֹקִים דְּמָעָה מַעַל כָּל פְּנִים
יושבים שבעה ברח' יהודה הלוי 24/15 קרית שמונה

החברה לפיתוח
גוש עציון

50
מועצה אזורית
גוש עציון בית ישראלי

המועצה האזורית גוש עציון
והחברה לפיתוח גוש עציון
אבלים את לכתו של

תולי (נפתלי) שיינפלד

איש עשיה וחזון

מראשוני קיבוץ כפר עציון,

חבר דירקטוריון החברה לפיתוח,

ומזכיר יישובים רבים בגוש עציון

יהי זכרו ברוך

שולחים תנחומים למשפחה ולבית כפר עציון

ראש המועצה ויו"ר החברה לפיתוח שלמה נאמן,

מנכ"ל החל"פ אהרוני נויבואר,

חברי המועצה ועובדיה וחברי דירקטוריון ועובדי החל"פ

החיבור ביניכם לבנט בסבב ג', שלא באמת עבד.

"אני לא יכול להכריח אף אחד לרוץ יחד איתי, ואני לא יכול להכריח אף אחד לא להרגיש שאכלו לו ושתנו לו. אני חושב שאחרי יותר משנה שעבדנו ביחד בצורה מעולה, הקורדיט להפלת הממשלה שייך לסיעה אחת - הציונות הדתית. לכן הדבר הכי נכון זה לרוץ ביחד. אין מי שנפתחה לו הדלת בצורה יותר רחבה מאשר לבן גביר. הוא קיבל הכול. לי, כחבר המפלגה, אין את מה שנתנו לו. אבל זה לא שינה כלום. הוא לא רצה לרוץ איתנו. הרי הוא קיבל בשידור את ההצעה שהעברנו לו, ורגע אחר כך התחיל לתדרך נגדה שהיא הצעה מעליבה. ככה לא מתנהלים".

"מה כל כך קדוש בבג"ץ?"

בשנה האחרונה היה חתום רוטמן על שורה של מהלכים שטלטלו את ממשלת בנט-לפיד, ובראשם חוק האזרחות, שרוטמן מנע את העברתו בחודש אוגוסט שעבר, ושלבסוף עבר בגרסה דומה הרבה יותר לנוסח שהציג. לצד זה הוא המשיך בניסיונותיו לשנות את מערכת המשפט - הטיקט שעל שמו נכנס לכנסת, במיוחד כחבר הוועדה לבחירת שופטים. אלא ששם הוא נחל כישלון חרוץ, לאחר ששר המשפטים סער העדיף לעשות דיל עם שופטי העליון ולא עם הצד הימני בוועדה - רוטמן ושקד. לכן, ובאופן לא מפתיע, עוברת השיחה לעסוק במינוי השני במחלוקת של מני מזוז בתחילת השבוע ליושב ראש הוועדה למינוי בכירים.

חוץ מהזהות של מזוז, מה בדיוק בעייתי במינוי שלו? הרי אתם אלה שאומרים שצריך לתת לממשלה לשלוט, אז הנה הם שולטים.

"אין שום בעיה בעצם מהלך המינוי, חוץ מהצביעות הבוטה שמתגלה כאן. אבל עוד קודם לכן, אתה צודק שיש בעיה חמורה בעצם העובדה שמדובר במזוז. לקחו את האדם הכי מזוהה פוליטית והכי רחוק מטוהר המידות שאי פעם דרך בבית המשפט העליון ונתנו לו להיות אחראי על טוהר מידות ואי פוליטיות של מינויים. וזה לא הכול. הרי איך זה התחיל? הם החליטו שצריך למנות רמטכ"ל בתקופת בחירות, ללא שום צורך בכך. אבל אז הם החליטו שצריך למנות ועדה כדי שזה ייראה תקין ולא פוליטי. אז בשביל זה החיו את הוועדה למינוי בכירים. אבל אז הם לא שמו מישוהו שיינתן להם את הפסאדה הזו, אז בשביל מה כל השטות הזאת?

"וזה לא נעצר כאן, כי הם גם יכולים היו למנות את מזוז באופן זמני רק בשביל מינוי הרמטכ"ל - שכאמור, אין שום סיבה בעולם למנות אותו כרגע. אבל לא, הם החליטו למנות אותו לשמונה שנים. מה שהם עשו זה למנות מישוהו שיכבול את ידיה של הממשלה העתידית, וזה בניגוד להחלטות שמזוז בעצמו כתב, הן כיועץ משפטי לממשלה והן כשופט עליון. הוא לא נתן למנות מנכ"ל למשרד או ממלא מקום לפרקליט המדינה. אין להם טיפת בושה לחבר'ה האלה".

אבל בסוף הם נותנים לכם מלים לעבוד איתם בעתיד. הרי כבר לא יהיה אפשר להגיד לכם להתנהג אחרת.

"קודם כול, המינוי הזה באמת לא מפריע לי כל כך, כי כשנחזור לשלטון נעיף את מזוז ונסגור את הוועדה. וברור לי שכשנבוא לעשות זאת יוגש בג"ץ על ידי הג'ינג'י (עורך הדין אליעד שרגא מהתנועה לאיכות השלטון. א"מ) ויגיד שזה לא ראוי. ומבחינתי צריך לצפצף במקרה הזה גם על בג"ץ. אם הוא יתערב בזה, צריך לפטר גם אותו. יש משהו שחשוב להבין: בישראל, החוק היחיד זה שלשמאל מותר ולימין אסור".

להגיד שצריך לפטר את שופטי בג"ץ זאת אמירה קשה. זה בעצם לומר שצריך לפרק אותו.

"אני לא אומר שצריך לפרק את בג"ץ, כי הוא כבר מפורק. מי שפירקו אותו היו שופטי העליון, שגרמו לכן שמאחורי תמיכה שמזכירים את צפון קוריאה

שהיו לו בשנות השמונים, הוא נמצא בערך באחוזי התמיכה הציבורית שיש לאיילת שקד ולרוח הציונית. בשנה האחרונה הוא איבד כל סמכות מוסרית שהיא. הוא זה שישן על האף כשהקואליציה רמסה בצורה חסרת תקדים את האופוזיציה, וזה אחרי שהוא כינס שלוש ישיבות חירום בעשר דקות בשביל להעיף את יולי אדלשטיין שפעל לפי תקנון הכנסת רק שנה קודם לכן. מי שחושב שאחרי השנה הזאת נותרו איזה פרות קדושות, כדאי שיחשב מסלול מחדש".

אתה מבין למה האמירה הזו מפחידה רבים.

"ממה יש לפחד? מה כל כך קדוש בבג"ץ? תמיד אמרו לנו בימין שכל ההגבלות ששמים עלינו שוות את זה, כי כשאנחנו נהיה המיעוט בג"ץ יגן עלינו. הוא לא עשה את זה בהתנתקות והוא לא עושה את זה עכשיו".

זה קו אנטי־ממלכתי מובהק.

"אז מה? מה זאת ממלכתיות? ממלכתיות היא רמיסת כל מי שלא חושב כמוך על ידי שימוש אגרסיבי בכוח. ממלכתיות היא לירות על האטלנה ולפרק את הפלמ"ח. מבחינת בן-גוריון פירושה של הממלכתיות הוא 'הכוח נמצא אצלי ביד, ואם לא תיישרו קו אני או הורג אתכם או מפרק אתכם'. כששני גנרלים (גנץ ואיונקוט. א"מ) מדברים איתי על ממלכתיות, זה מה שזה אומר. היתה לממלכתיות עוד זווית, של כור ההיתוך. הוא סגר את כל זרמי החינוך שהוא לא שלט עליהם והכניס את כולם לחינוך הממלכתי, חינוך שלמעשה נועד לקבל את הילדים בגן חובה ולהחזיר אותם אחרי הצבא כשהם למדו טוב טוב שמי שצריך לשלוט כאן זאת מפא"י".

ואולי הדברים האלה הם בדיוק הסיבה שבגללה חלקים רחבים במגזר לא מרגישים שהמפלגה שלכם מייצגת אותם. זה גם בעניין העמדות, וגם בנושא הגיוון החברתי של המגזר. "קודם כול, אני לא רואה שהם הולכים לשקד וכהנא שכביכול מייצגים את זה. יש להם אחוזי תמיכה אפסיים שעוד ימשיכו לרדת. מעבר לזה, הטיעון שהמפלגה והרשימה שלנו לא מייצגת סוציולוגית את המגזר פשוט לא נכון. הרשימה שלנו כננסת האחרונה הייתה יותר מגוונת מאשר הבית היהודי של בנט. מיכל, אופיר ואני לא בדיוק עונים להגדרה חרד"לים, לא שיש בה משהו רע. היינו חברי כנסת מהגליל, מלוד, מגבעת שמואל, מקדומים ומחברון, ואני חזרתי מלוד לגוש עציון. זה לא מגוון רחב? וכשאתה מסתכל על רשימת המועמדים בפריימריז אתה רואה מגוון עצום. מי ששומע את ארנון סגל ואת עמדותיו על הרבנות הראשית לא בדיוק יחשוד בו שהוא חרד"ל. אותו דבר שפייר, שהיה חבר תנועת התעוררות בירושלים, הרב פיין שמייצג את העולים דוברי האנגלית ומגיע ממודיעין, הרב משה סולומון בן העדה האתיופית מקריית גת, רחלי צינקין מנתניה. אלה באמת רק חלק. זאת אפילו לא אשליה אופטית שכולנו נראים וחושבים אותו דבר. בתכל'ס אנחנו רשימה סופר מגוונת ואיכותית". ■

תגובת מפלגת עוצמה יהודית

את הצד שלנו בתקשורת. את ההצעה שפורסמה קיבלנו דרך חדשות 12, ואחר כך התחילו להתפתל ולשנות אותה. לאורך כל החודש וחצי האחרונים לא באמת התנהל משא ומתן, אלא רק משא ומשא. אנחנו ביקשנו לסגור את הרשימה כמה שיותר מהר, ולא לתת לציבור לראות את הקרבות האלה. הם אלה שלא רצו לתת כלום".

"הקולות שלנו לא פריכים ואנחנו במרחק בטוח מאחוז החסימה. למה הם מסרבים לבדיקה מקצועית של הדבר הזה? אנחנו בדקנו וזה לא נכון. הקולות הפריכים שייכים להם ולא לנו. אבל אם הם כל כך משוכנעים שמה שהם אומרים נכון, שיבואו ונעשה מחקר שיבדוק זאת. הם רוצים לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה. הם לא באמת רצו לרוץ ביחד, ועשו ככל יכולתם למרוח את המגעים. הם לא רואים בנו שווים אליהם, והם לא רוצים באמת לפתוח את השוורות, אלא להישאר רק עם הציונות הדתית הקלאסית. החלטה לגיטימית, אבל אנחנו לא שם. המשכנו הלאה ואנחנו עם הפנים קדימה".

"ההתנהלות של עוצמה יהודית לא הויקה לפריימריז בציונות הדתית. זו טענה לא נכונה. הם רצו מראש לעשות הכול אחרי הפריימריז, ומראש אמרנו שלא נעשה את זה. אי אפשר שצד אחד יקבל את מלוא תאוותו, והצד השני יתיישר דום. אי אפשר להתייחס רק לרצונות של צד אחד ולא לצד השני. לא ככה עושים שותפות. לא היינו מוכנים שהם ימרחו אותנו כמו שהיה בסבב ב' וג', ואז רגע לפני סגירת הרשימות יכריחו אותנו לקחת עסקה שתדחק את עוצמה למעט מאוד מקומות".

"מפלגת הציונות הדתית לא הציעה אחדות אמיתית. הם הציעו בהתחלה שנאחד רשימות והם יקבלו 70% מהמקומות, ואנחנו נקבל 30%. הם אפילו דיברו על דחיית הפריימריז. אחרי זה הם הציעו שנרוץ בפריימריז שלהם, אבל אנחנו לא מוכנים לרוץ בפריימריז שלהם, ולא מוכנים לחכות לרגע האחרון".

"ההתנהלות התקשורתית הבעייתית וההדלפות לא הגיעו מהצד שלנו. הם הלכו לטלוויזיה ותדרכו נגדנו בתקשורת, אז לא הייתה לנו ברירה אלא להביא גם

←
"שילמנו במחיר
העבודה
הפרלמנטרית
שלנו כדי
להתרכז בהפלת
הממשלה". חברת
הכנסת אורית
סטרוק

צילום: מאיר
אליפיר

המושכת בחוטים

אסף משניות

זאת הייתה שנה מורכבת מאוד עבור חברת הכנסת אורית סטרוק באופוזיציה. בתור מי שהייתה יושבת ראש סיעת הציונות הדתית בשנה החולפת, היא הייתה חלק מאותה "ועדה מיוחדת", שבה היו חברים גם חברי הכנסת יריב לוין ויואב קיש מהליכוד, שמטרתה הייתה להוביל לפירוק מהיר של ממשלת בנט-לפיד. לאור העובדה שאנחנו נמצאים בעיצומה של מערכת בחירות, שנה לאחר הקמת הממשלה ההיא, ניתן לומר שהמטרה של הצוות המיוחד הושגה. "זה היה מאבק קשה ואני גאה שהצלחנו בו. היינו פורום מאוד מצומצם שעבד באינטנסיביות, בחדרים סגורים ועם המון חשיבה על פירוק הממשלה הרעה הזאת. אני שמחה שמי שהיו בראש המערכת הזאת ועבדו מאוד קשה על זה, הציבור הכיר להם טובה על כך ושיבץ אותם גבוה בליכוד", היא אומרת. מה היה בדיוק באותם חדרים סגורים? "שם ישבנו ויצרנו את כל התוכנית האסטרטגית להפלת הממשלה. סימנו לעצמנו תוכנית עבודה מסודרת. מיפינו את הסדקים שעשויים להיווצר בקואליציה השברירית שהייתה, ותכננו איך להפוך את הסדקים האלו לבקיעים. עשינו את זה בשיתוף פעולה הדוק, כשבמקביל אנחנו מקבלים לא מעט מידע מודיעיני וניתוח שלו לפרטי פרטים".

את רוב זמנה בקדנציה האחרונה הקדישה חברת הכנסת אורית סטרוק לתכנון מהלכים שיזרזו את הפלת הממשלה, יחד עם חברי הכנסת קיש ולוין מהליכוד. לאחר ששני שותפיה התברגו במקומות גבוהים בפריימריז במפלגתם, סטרוק מקווה לקצור גם היא את הפירות בבחירות המקדימות במפלגתה

מידע מודיעיני זה אומר שהיו לכם שותפים מתוך הממשלה או הקואליציה שרצו שהיא תיפול וסייעו לכם בזה? "נכון. הם לא היו בממשלה עצמה, אבל הם היו בצוותים שם. זה סייע לנו מאוד להבין איך לפרק את הממשלה. אחרי שעידנו וניתחנו את המידע הזה, השתמשנו בכל הכלים שהיו לנו כדי למרר להם את החיים. ניצלנו כל סעיף וסעיף בתקנון הכנסת, כולל סעיפי הנשכחים ביותר. וכמובן, יצרנו את פקק החקיקה שתקע את רוב היוזמות שלהם. זאת הייתה מערכה לא פשוטה, שאומנם הצלחנו בה, אבל גם שילמנו עליה מחירים". באיזה מובן?

"לא רק שעות שינה וזמן עם המשפחה, שזה המובן מאליו. כולנו ויתרנו על המון פעילות פרלמנטרית שהייתה מאוד חשובה לנו. היינו צריכים לוותר על קידום נושאים שהיו חשובים לנו, כי היינו במאבק אינטנסיבי מאוד להפיל את הממשלה. כמעט ולא יכולנו

להעביר חוקים בכנסת היוצאת בגלל המאבק שניהלנו". יכולתם בכלל לקדם משהו אילו רציתם? זאת באמת הייתה הקרבה? הרי הייתם חברי כנסת באופוזיציה, בכנסת שבה הקואליציה לא בדיוק שיתפה פעולה בצורה כלשהי עם הצד שלכם. "קודם כול, הצלחנו לקדם דברים. באופן אישי, מבחינת חוקים הצלחתי להעביר שני חוקים בקריאה ראשונה. זה לא נשמע הרבה, אבל ביחס לאופוזיציה, ובמיוחד בכנסת היוצאת, זה היה לא מעט בכלל. אבל עיקר הדברים שהצלחתי לקדם לא היו במסגרת חוקים, אלא בקידום בשיח ובסדר היום של הוועדות. למשל בנושא תאונות הדרכים ביהודה ושומרון ניהלנו כמה דיונים בוועדת הכלכלה, ויזמתי דו"ח על מחדלי התחבורה שם. עכשיו כל שנותר זה לחזור לשלטון ולתקן את המחדלים שנמצאו שם". היה קשר כלשהו עם הקואליציה בשנה האחרונה?

"אפשר לחזור ולעבוד ביחד. הרי גם בפעמים הקודמות היה כביכול דם רע אחרי המשא ומתן לחיבורים, ובסוף בשנה האחרונה עבדנו כולנו בצורה נהדרת יחד. אני הייתי יושבת ראש הסיעה, והיו לי שבעה חברי כנסת שעבדו בשיתוף פעולה מושלם

"בטח, אם כי פחות מדרך כלל. לרוב הקשר גם היה מאחורי הקלעים ולא במהלכים גלויים. קח למשל את כל הנושא של קציני הביקור הסדיר והנשירה במערכת החינוך. שם היה לא מעט קשר מאחורי הקלעים, וקישורתי משפחות עם הבעיה הזו לחברים בקואליציה שטיפלו בנושא. אבל גם היו לנו כמה שיתופי פעולה גלויים, כמו בחוות הבודדים בצפון שמנענו בידיים הריסה שלהן ובשיתוף עם הקואליציה הובלנו להכרה בהן. אבל בסוף יש גם את העבודה כחברת כנסת מול גופי שלטון, ולא רק מול הקואליציה, כמו למשל בכל מה שקורה בלוד ובשכונות היהודיות במזרח ירושלים שהיה צריך לשקם ולקשר בין התושבים למשטרה, ועבדתי על זה לא מעט. היה צריך לשנות את התפיסה של המשטרה לגבי התפקיד שלה בשכונות האלו".

"גנץ נלחם לצד האויב" סטרוק אומנם עסקה בעיקר בתכנון הפלת הממשלה, אך במקביל לכך ניהלה קרב חריף נגד שר הביטחון בני גנץ בעקבות התנהלותו בשנה האחרונה מול הפלשתינים, ובעיקר כלפי המתנחלים. בשלב מסוים היא אף הגדירה אותו "איש השמאל המסוכן ביותר בממשלה". זאת אמירה שאת עומדת מאחוריה, או שהיא נאמרה כחלק מהאמירות הפוליטיות שהקצינו בשנים האחרונות?

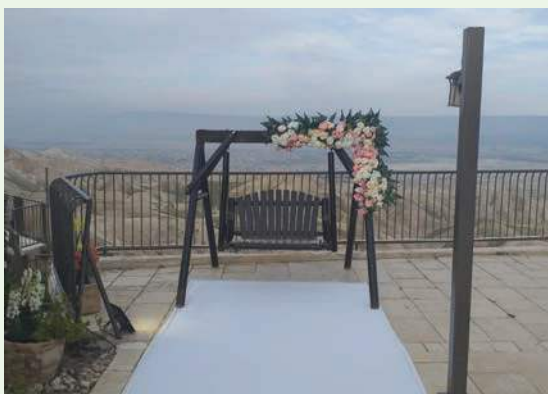

נוף הירדן

אולם וגן אירועים

אולם וגן אירועים במצפה יריחו מול נוף בראשיתי
אירועים עד 800 מוזמנים | כעת בכשרות מהודרת

נותרו תאריכים אחרונים בחודש אוקטובר

מתנה למזמינים עכשיו
בר קפה מקצועי

להזמנת אירועים:

058-6903030 || 050-8506661

ט.ל.ח.

כהנא, שהצטרף לשם גם הוא.

"ממתן כהנא אין לי שום ציפיות, אז גם אין ממה להתאכזב. מדובר באדם שהפך את עצמו ליסמן מוחלט של נפתלי בנט, חסר כל אמירה עצמית משלו, אז אין לי מה לצפות ממנו או להתאכזב ממהלכים שהוא עושה".

את אומרת שמדובר במפלגת שמאל מובהק, אבל בשורה התחתונה, גם לאיזנקוט ובמיוחד למתן יש כנראה קהל לא קטן שמגיע מהימין, ובמיוחד המגזר הדתי. אלה קולות שעשויים למנוע מכם להרכיב ממשלה.

"אני חושבת שזו בעיקר אשליה. אני לא מאמינה שיש הרבה אנשים במגזר שילכו אחרי מתן כהנא, שהתגלה שהוא אדם שהמילה שלו היא לא מילה והנאמנות שלו היא לאנשים ולא לערכים. אני מאמינה שדווקא החבירה לאיזנקוט מבהירה את זה בצורה הכי ברורה, ומצביעי ימין ידעו להיזהר ממנה".

מי שלסטרוק כן יש ציפיות ממנו הוא איתמר בן גביר, שהודיע השבוע על ריצה עצמאית לכנסת הקרובה, לאחר שלא הגיע להסכמים עם מפלגת הצינונות הדתית. סטרוק חוזרת ואומרת שוב ושוב שהציפייה שלה מבן גביר היא "לנהוג באחריות ולחזור לריצה משותפת".

"אנחנו נהגנו באחריות לאורך כל הדרך. אמרנו כל הזמן שהחבירה צריכה להיעשות לאחר הפריימרי, אבל לאיתמר אצה הדרך. עד עכשיו אני לא מבינה למה הוא עשה את זה", היא אומרת.

את חושבת שאתם עוד יכולים לרוץ ביחד? הרי אנחנו רואים את הראיונות והתדרוכים שיוצאים מעוצמה נגדכם. נראה כאילו גם אם תרוצו יחד, זה לא יעבוד טוב.

"בטח שאפשר לחזור ולעבוד ביחד. הרי גם בפעמים הקודמות היה כביכול דם רע אחרי המשא ומתן לחיבורים, ובסוף בשנה האחרונה עבדנו כולנו בצורה נהדרת יחד. אני הייתי יושבת ראש הסיעה, והיו לי שבעה חברי כנסת שעבדו בשיתוף פעולה מושלם, ולא רק אנשי הצינונות הדתית, אלא גם אבי מעוז ואיתמר בן גביר. אין שום סיבה שלא נעשה את זה שוב גם הפעם".

כלומר, את לא סוגרת את הדלת על ריצה משותפת שלכם גם הפעם?

"מה פתאום? למה שאעשה את זה? בעיניי זה עוד פרק בסאגה בלתי נגמרת ומיותרת של מהלכי החיבור הזה. אני כן יכולה להגיד לך שזה תלוי אך ורק באדם אחד, וזה איתמר. הוא צריך לבחור מה הוא רוצה לעשות. אנחנו לא סגרנו את הדלת אפילו לא לרגע. נתנו לו הצעה נהדרת, ולא משכנו אותה".

למה שהוא יקבל פתאום את אותה הצעה שהוא סירב לה ושהובילה אותו להודיע על ריצה עצמאית?

"תראה, אני לא יודעת מה הוא יחליט בסוף ולמה. אני מקווה שהוא יתאפס על עצמו ויבין שזאת לא הדרך. כל המפלגות ניהלו מגעים בחזרים סגורים, בצורה אחראית ומתוך מטרה להגיע להסכמים. ככה צריך לעשות. לא ראית אף מפלגה שמנהלת את המשא ומתן שלה לאיחוד באולפנים. זה ממש מיותר".

ואם לא תסתדרו לבד?

"זה לא עניין של נסתדר לבד. זה לא עניין פרטי שלי או של איתמר. זאת בכלל לא השאלה. השאלה היא איך אנחנו מציילים את מדינת ישראל מהידיים של יאיר לפיד. לשם נפתלי בנט דרדר אותנו, ואנחנו חייבים להציל את המדינה מידי. כל השיח כמה לי יהיה וכמה לו יהיה, מי העליב אותי ומי דיבר יפה, אלה שאלות ילדותיות שעיסוק בהן לא מתעלה לגודל האירוע שאנחנו נמצאים בו. הדלת חזרה פתוחה בפניו, ואנחנו רוצים לרוץ איתו יחד. יש פה שאלה של אחריות לאומית, ואני מקווה שאיתמר יחליט לחזור. אצלנו הוא יתקבל בורעות פתוחות".

"אני לא מרבה להתבטא בצורה מוגזמת בשביל רוח פוליטי. אני לא רואה בזה עניין, וזה גם לא המקרה כאן. אומר זאת שוב בצורה הכי ברורה ופשוטה: בני גנץ הוא שר הביטחון הגרוע ביותר להתיישבות. זה לא התחיל בממשלה הזו, אלא כבר בממשלת נתניהו-גנץ. מהרגע שהוא נכנס הוא היה נחוש ככל יכולתו לחזק את הרשות הפלשתינית. במקום להתייחס אליה כאל אויב, כמו שהיא באמת, הוא רואה בה פרטנר למשהו, ופועל לחזק אותה בשלל דרכים. זה יכול להיות העברת הכספים בשיטת הדלת המסתובבת למרות שיש חוק לקיזוז הכספים בגלל שאבו מאזן משלם משכורות למחבלים. הוא מזמין אותו לביתו בראש העין ונותן לו כבוד מלכים בזמן שהוא מממן רוצחים. רק השבוע היה פיגוע ירי בירושלים עם שבעה פצועים וגם ניסיון הפיגוע בחיילי מג"ב. אלה אנשים שאבו מאזן נותן להם משכורות או קצבאות, תלוי אם המחבלים נתפסו חיים או חוסלו. וזה עוד מבלי שהזכרנו את המשך הכחשת השואה שלו. רק ביום שלישי אבו מאזן אמר בגרמניה שישראל ביצעה בפלשתינים 50 שואות. ואת האדם הזה גנץ מחזק".

סטרוק לא מאשימה את גנץ רק בתמיכה ברשות הפלשתינית ובעומד בראשה. היא טוענת שהוא מסייע בפועל למאמצי ההשתלטות הפלשתינית על שטחי C. "הוא עושה את זה בצורה אקטיבית. במשך שנים ישראל הפקירה את הזירה הזאת ולא נלחמה על השטחים הללו. עכשיו זה השתנה. בני גנץ כן נלחם, רק שהוא נלחם לצד האויב, נגד ישראל. הוא הקים את צוות שוסטר להתעללות במתיישבים, הוא יורק יום יום בפרצוף של מתיישבי אביתר ועושה עוד שלל דברים שנועדו להוביל לחלוקת הארץ. הוא אומר שהוא מרכו, אבל בפועל הוא הכי שמאל שיש".

יש להודות שלמעט ביקור אבו מאזן בביתו, את כל הדברים האלה עשו גם ממשלות נתניהו. הרי פארסת גבעת האולפנה התרחשה בתקופת נתניהו, הקפאות הבנייה היו אצל נתניהו, הריסות מאחזים היו אצל נתניהו בלי סוף, ההשתלטות על שטחים הייתה בעיקר בתקופת נתניהו. לא עושה רושם שהמצב השתנה דרמטית.

"לא תמצא אותי קושרת כתרים להתנהלות של הליכוד. יש לי ביקורת עצומה עליהם ומעולם לא חששתי להגיד אותה. אבל זה פשוט לא באותה סקאלה כמו מה שקורה עכשיו. קח לדוגמה את שטחי C. בממשלות נתניהו היה מחדל בנושא, בהחלט. אבל כאן יש עשייה אקטיבית לטובת הפלשתינים. קח למשל את רמת מגרון - תוך פחות משבוע הרסו את המקום פעמיים. אני יכולה להבטיח לך שבין שתי הפעמים הללו לא נהרס מבנה פלשתיני אחד".

אין ציפיות, אין אכזבות

סטרוק אינה מופתעת מהחיבור הפוליטי של השבוע, שהוביל את גדי איזנקוט למפלגת כחול לבן תוך שינוי שמה ל"מחנה הממלכתי". "זה ממש לא הפתיע, כי שניהם מחזיקים בעמדות שמאל על מלא, כולל חלוקת הארץ והקמת מדינה פלשתינית. מה שכן, מאכזב מאוד לראות שם את גדעון סער וזאב אלקין. אומנם כבר התאכזבתי מהם אחרי שהם הקימו ממשלה עם רע"ם, אבל אז לפחות הם עוד נלחמו מול גנץ בקשר לשטחי C, למרות שבסוף הוא לקח את התקנים שלהם בשביל לרדוף את ההתיישבות. אבל עכשיו הם חלק מהמפלגה שלו, ועוד קיבלו בורעות פתוחות את איזנקוט. וזה הכי חמור. כי גנץ הוא שמאל במסווה, אבל איזנקוט הוא שמאל גלוי לחלוטין. מאכזב לראות אנשים שהיו שותפים למאבק שלנו בעבר עוברים צד בצורה כל כך בוטה".

אני מניח שבאותה מידה את מתאכזבת גם ממתן

←
"כבאה בתור
ברשימה, הייתי
מאוד חשופה
לפעילות בכנסת".
רחלי צינקין

צילום: ליאורית
סטורקוביץ

ניצן קידר

רחלי צינקין, שמוקמה במקום השביעי ברשימת מפלגת הציונות הדתית לכנסת ה־24, מודה שאת הכנסת ה־25 היא מקווה לראות מספסלי המליאה, כדי להשפיע על העשייה לא רק באופן רעיוני אלא גם הלכה למעשה, ולהיות נציגה של הציבור הדתי־לאומי שזקוק, לדבריה, לייצוג אמיתי, רחב ונכון.

צינקין, עורכת דין במקצועה, נשואה ואם לארבעה ילדים, משמשת היום ממלאת מקום יושב ראש הנהלת המרכזים הקהילתיים במזרח נתניה, אבל לאורך הקדנציה לקחה חלק בישיבות סיעת הציונות הדתית מתוך הנחה שהיא הבאה בתור שיכולה להיכנס לכנסת.

התאכזבת בפעם הקודמת, כשלא נכנסת לכנסת?

"אומנם לא נכנסתי בפעם הקודמת, אבל לא התייאשתי או התאכזבתי יותר מדי. בבחירות הקודמות הרי אף אחד לא דיבר על שבעה מנדטים, כולם דיברו על ארבעה וכן או לא אחוז החסימה למפלגת הציונות הדתית. לכן כשהגיעו המדגמים בסוף יום הבחירות, זה תפס אותי לא מוכנה בכלל, ואני עסוקה בעשייה כל הזמן.

"היתרון בכך שהייתי הבאה בתור ברשימה היה שהייתי מאוד חשופה לפעילות בכנסת. הגעתי כל יום שני לישיבות סיעה והשתתפתי בהתלבטות לגבי החקיקה שהובאה

משפיעה מבפנים

רחלי צינקין הייתה במרחק נגיעה מהכנסת הקודמת, ולכנסת הבאה היא מתכוונת להיכנס ולהשפיע. בריאיון לקראת הפריימריז היא מעמידה כמטרה עיקרית את חיזוק הזהות היהודית בישראל, ושואפת שהרשימה שתיבחר תציג את המגוון של הציונות הדתית

להצבעה, האסטרטגיה מול כל הקונפליקטים בכנסת. יש כאן הרבה מאוד עשייה שלא כולה מוכרת לציבור והיא ממש משנה עולמות".

והפעם את לא חוששת? הרי את מתמודדת במצב של מעט מקומות ריאליים, וישנם גם חברי הכנסת המכהנים שמתמודדים.

"אף אחד מהמתמודדים, כשנכנס לפריימריז, אינו פסימי. כשמישהו מתמודד הוא רוצה להטביע חותם במדינה, הוא רואה את השליחות, ואף אחד לא חושב בדיוק על המקום שיגיע אליו, כי מחפשים את המקום של

מיהו קלאסי צינקין מכירה את הלך הרוחות בציונות הדתית הפוליטית כבר יותר מעשור ופעלה במסגרת הבית היהודי בעבר. "ניהלתי בשנת 2012 את המפקד הגדול שעשה מהפכה בציונות הדתית והביא גם 57,000 מתפקדים לבית היהודי וגם את השינוי בהרכב

"נושא שירות הבנות בצה"ל הוא רכבת שכבר מזמן יצאה מהתחנה. הציונות הדתית צריכה לתת שירות לציבור ששלח אותה. התפקיד שלנו הוא להכיל את העמדות השונות, לא להתעלם מאף אחד, ולתת מעטפת למי שעושה שירות צבאי כמו מי שעושה שירות לאומי"

הרשימה, שהיה שינוי תפיסתי בנוגע לאיך צריכה להיראות נציגות של הציבור הדתי־לאומי, במה היא צריכה לעסוק והאם היא צריכה לפרוץ מחוץ למסגרות המגוריות לנושאים אחרים".

אחת הטענות נגד מפלגת הציונות הדתית היא שאין בה ייצוג מספק ל"ציונות הדתית הקלאסית".

"בסוף כאשר אדם מגיע ושם את הפתק בקלפי, הוא רואה לנגד עיניו את הנציג שדומה לו במפלגה ויכול מבחינתו להיות שליח הציבור שלו. לכן, ככל שבמפלגה שלנו יהיה מנעד רחב יותר של מייצגי הציונות הדתית, כך היא תהיה גדולה יותר ונוכחת יותר. אני פחות אוהבת את השימוש במונח 'ציונות דתית קלאסית', כי מיהו 'קלאסי'? רק מי שיושב במרכז? ממש לא. הרי הבעיות הן אותן בעיות בכל מקום, בין אם מדובר בחינוך, בין אם מדובר בתנועות הנוער. ציונות דתית יש בכל מקום וצריך לפעול למענה ולטובתה.

"הרשימה שלנו צריכה לייצג את כולם - מהצפון, מהפריפריה, מהשומרון ומהמרכז, מי שיותר 'לייט' ומי שיותר 'חרד'־ל'. אף פעם לא נצליח להשיג מאה אחוזים, אבל נוכל להגיע לרוב הציבור, ולמתפקדים יש אחריות גדולה ליצור רשימה שתקלע למטרה".

מפלגת הבית היהודי טוענת שהיא הציונות הדתית הקלאסית.

"צר לי על הבית היהודי שלא נכנס

33

עמית הלוי

מהממלכתיות נשארה רק הקליפה

הממלכתיות החדשה, שהפכה כעת למפלגה, מסמלת את המהפך שעבר המושג הבן־גוריוני, מגורם שמאחד את חלקי העם סביב מדינתו לכלי פוליטי הרסני שמעצב מדיניות פוסט־ציונית

שופט, שר או חבר כנסת, פרט לעובדה שהם מייצגים את הציבור הגדול מסך חלקיו, את הכלל. התוצאה של הממלכתיות החדשה הרסנית מאוד. בשלב הראשון היא מרוקנת מהשיח הציבורי והפוליטי את הערכים הלאומיים, הופכת אותו לשיח שטוח וריקני וממצבת את הממשלה כתאגיד עירוני הנדרש לתת למקומיים שירותים אזרחיים בלבד. השלב השני חמור יותר. אוסף הסיסמאות החלולות והשקט הניטרלי מאפשרים לפקיד הממשלה להוביל את האג'נדה הפרטית שלהם באין מפריע. בחסות הממלכתיות והשוויון, מתעצבת ומתעצמת מדיניות אזרחית פוסט־ציונית שעלולה להשיב את מכורתנו להיות ארץ נוי אביונה שבה למלכה אין בית, למלך אין כתר. אל תיתנו לבגדי המלך החדשים הללו להטעות אתכם. תהיו ממלכתיים אמיתיים, שומרי הסף הנאמנים של הממלכה.

הכותב הוא חבר הכנסת לשעבר מטעם תנועת הליכוד ונכחר בפריימריז לייצוג מחוז ירושלים

פוליטית; ממלכתיות כמסר מאחד - שהרי מוסדות המדינה מייצגים את כלל האזרחים; וממלכתיות כנימוסין - שמירה על סגנון מכבד ומאופק ביחס למוסדות המדינה הרשמיים. אם כל חטאת היא הניטרליות. מהפך מלא מהמושג הבן־גוריוני. מוסדות המדינה במשטרים דמוקרטיים אינם אמורים להיות ניטרליים, אלא לייצג את עמדת הרוב ביחס לשאלות המדיניות שעל סדר היום הציבורי. זוהי לא רק זכותם, אלא חובתם, ודווקא בדרך הזו הופכים מוסדות המדינה לגורם מאחד: לא בכך שהם מאפסים את הערכים והמחלוקות הקיימים בציבור, אלא ביכולת שלהם להעמיד מכנה משותף שרוב האזרחים מזדהים איתו ומיוצגים על ידו. והמכנה המשותף הזה הוא הדבר שאנו מחויבים בכבודו. ואשר לנימוסים, תמיד נכון לשמור על נימוסים טובים מול כל אדם וקבוצה, אבל אין להם קשר למושג הממלכתיות. טוב לכבד פקיד ממשלתי כשם שטוב לכבד פקידת בנק, מוכר בקיוסק השכונתי וכל אדם אחר. אין הילת כבוד מיוחדת לפרקליט,

התיישבות, ביטחון וקיבוץ גלויות. צבא ממלכתי ביטא את הנאמנות למדינה ולכלל ולא לארגונים צבאיים המייצגים קבוצות, וכך בתחומים נוספים. הציבור הדתי־לאומי בהנהגת הרב צבי יהודה קוק הוסיף לתזה הממלכתית־מדינית הזו ממד תיאולוגי. הממלכתיות (במלעיל) נובעת מ"הממליך מלכים ולו המלוכה". המדינה ומוסדותיה מקבלים משמעות כמייצגים של התחייה הלאומית, של כנסת ישראל החוזרת לחיים ומקימה שכונה מעפר. הממלכתיות, הן זו של בן־גוריון והן זו של הרב צבי יהודה, עם כל השוני העמוק ביניהן, מבטאות מסד משותף. שתיהן מייחסות למוסדות המדינה ערך רב בשל היותם מייצגים את העם, את רוחו, תרבותו, ערכיו וצרכיו. והנה בעשור האחרון הממלכתיות שינתה את פניה. בניגוד לכלל התלמודי, תוכה נורק וקליפתה מתנוססת בראש כל חוצות. הממלכתיות החדשה נפוצה בשיח הציבורי בשלושה הקשרים: ממלכתיות כניטרליות - קבלת החלטות מקצועיות במנותק מפוליטיקה ערכית או

לפני שנים לא רבות פרץ לשפה הציבורית שלנו מושג חדשישן - הממלכתיות. המונח לא היה חדש, אבל נטען במשמעות מחודשת. רנסנס של מושג בן־גוריוני, שהחליף את משמעותו המקורית. בעידן שלנו מיותר להסביר על כוחה של מילה. השפה היא נשאית התודעה, היא מכוננת את המובן מאליו, יוצרת כל העת את המציאות שבה אנו חיים ומכתיבה, באמצעות גבולות השיח, את גבולותיה. אז כהיום, הייתה הממלכתיות פרי יצירה פוליטית מובהקת ולא תמימה. אבל בשבוע האחרון ראינו קפיצת מדרגה - הממלכתיות יצאה מהארון. כבר שנים היא משמשת כלי פוליטי, אבל מעכשיו זה רשמי. הממלכתיות הפכה למפלגה. כדי להבין את גודל המהפך המושגי של הממלכתיות החדשה הזו, צריך לחזור לבן־גוריון. כשהאחרון טבע את המושג "ממלכתיות" עם הקמת המדינה, הייתה בו קריאה נחושה להתאחד סביב המדינה הצעירה ומוסדותיה. חינוך ממלכתי התפרש כחינוך אחיד, מטעם המדינה, המטפח ערכים כמו

"ישראל ביצעה 50 מעשי טבח ב־50 ערים פלשתיניות: בטנטורה, בדיר יאסין, בכפר קאסם ובעוד מקומות" (חבל שעצרת, יא ראיס, היית יכול לזרוק עוד 47 שמות של כפרים)

מאיר סיידלר

לעצור את ספינת הפרוגרס

מול התנועה הלהט"בית, שמתכוונת לנגוס גם בחינוך הדתי, יש לנהל מאבק יזום ועיקש על מנת שתחדל לשגע את החברה כולה בתפיסותיה ההזויות. את המאבק הזה אני מבטיח לנהל אם וכאשר אגיע לכנסת ישראל

את ארגוני הלהט"ב ממשד החינוך. אין להם מה לחפש שם. בתחום החקיקה אזום חוק המסדיר הנפת דגלים בישראל. דגל הוא לא חתיכת בד. דגל הוא הצהרה על מהות וזהות. אפעל לכך שמוסדות ממלכתיים יורשו להניף רק דגלים רשמיים של המדינה: דגלי המדינה, סמלי העיריות ומוסדות רשמיים אחרים. את דגל הלהט"ב יוכלו לתלות רק אנשים פרטיים או ארגוני הלהט"ב, על אחריותם ועל חשבונם. רוצים לשכור שטח פרסום במרחב הציבורי? בבקשה. גם חב"ד, להבדיל, לא זוכים שהדגל שלהם יתנוסס בכל מקום על חשבון משלם המיסים. על כל פנים, תיאסר הנפת דגלים של ארגונים חברתיים על מוסדות הממשל או מטעמם. כללו של דבר: עלינו לפעול יחד כדי לשים קץ להתפשטות תרבות הלהט"ב ההוויה. ובנימה אישית המופנית למתפקדי הציונות הדתית המחליטים ביום ג' על הרכב הרשימה: אנא, תנו לי את קולכם כדי שאוכל להשמיע אותו בכנסת ישראל.

הכותב הוא מרצה בכיר למחשבת ישראל באוניברסיטת אריאל, חבר ארגון 'בוחרים במשפחה' ומועמד בפריימריז של הציונות הדתית

הלהט"ב, על שלל ארגוניה המנסים להגדיר מחדש את מושגי היסוד של האנושות כמו משפחה וזוגיות; עם תנועה שהופכת חריגה מצערת לאידאל, לדגל. ואני לא לבד. כך חושבים רבים וטובים, דתיים וחילונים. אני יודע זאת בוודאות. אנשים אומרים זאת, אבל בחשאי, בשקט, פן יבולע להם. כי תנועת הלהט"ב היא תנועה שמשליטה על מתנגדיה אימה ופחד. זה לא סוד שאנשים מפחדים ממנה. אולי בצדק. תנועת הלהט"ב היא ספינת דגל של הפרוגרס. עובדה היא שהפרוגרס כולו צועד תחת הדגל הלהט"בי, אין לו דגל משל עצמו. על כן לא יעזור ללכת סחור סחור: צריך לעמוד מול תנועת הלהט"ב פנים אל פנים, עד שהיא תחדל לשגע את החברה כולה עם תפיסות עולמה ההזויות. כמתמודד בפריימריז בציונות הדתית, יש לי שאיפה לשנות את המצב הקיים. כפי שכתבתי כאן כבר הרבה פעמים, זה יקרה רק אם נעבור מתגובתיות למאבק עיקש ויזום. זוהי מלחמת תרבות, ובמלחמה כמו במלחמה, לא מנצחים מתחת לרדאר ובתגובתיות. עלינו לחתור למגע. אם אזוכה להיבחר למקום ריאלי שיכניס אותי לכנסת ישראל, אפעל בראש ובראשונה להוציא

עוסקת במרץ, למרות שמה המעורר הזדהות, בהטמעת תרבות הלהט"ב במערכת החינוך). וכך אמרה בישיבה חגיגית של הכנסת לציון יום זכויות הקהילה הגאה: "גם בחמ"ד אנחנו מתחילים להיכנס. אנחנו מכשירים את הלבבות עם מנהלי חמ"ד, ולאט לאט גם ניכנס לשם." אני מביא את הדברים כדי להסביר מדוע אני עוסק כל כך הרבה בלהט"ב. לא, אני לא אובססיבי. הם אובססיביים, רומסים כל מי שנקלע בדרכם ומתפלאים לראות שנשאר עוד מישוה שמתנגד להם. מי שמעז להרים קול מחאה נגדם סופג שלל שמות גנאי שהם המציאו (הומופוב, טרנספוב, להט"בופוב, ועוד היד נטויה). לא, אני לא אובססיבי, ואם זה אובססיבי להעלות שוב ושוב נתונים לגבי פעילותם המזיקה של ארגוני הלהט"ב, אזי כבוד הוא לי להיות אובססיבי, אני אובססיבי גאה. מעל דפי עיתון זה כתבתי מאמרים רבים על תנועת הלהט"ב. בכל מאמר אני חוזר על ההבחנה החשובה בין התנועה ובין הפרט, היחיד. אין לי מלחמה עם הפרט, במדינה דמוקרטית רשאי כל אחד לחיות כפי שהוא בוחר. יש ויש לי מלחמה עם התנועה החברתית־פוליטית ששמה תנועת

בשנת 2015 הכניס שר החינוך דאז, נפתלי בנט, חמישה ארגוני להט"ב במעמד של ארגונים מייעצים למשרד החינוך. מאז, אחיזתם במשרד החינוך רק הולכת וגוברת. מוקד פעילותם הוא עיצוב תוכניות הלימוד, כלומר שטיפת מוחם של ילדי ישראל. לתשומת לב מיוחדת זוכה הנוער הדתי־לאומי. 'איגי', הגדול בארגוני הלהט"ב במשרד החינוך, הקים קבוצות דתיות "המפעילות בית מדרש לנוער שמהווה מרחב פורץ דרך של לימוד המקורות היהודיים בתוך הקהילה הגאה" (דו"ח מחקר של איגי משנת 2019). הנה לכם דוגמה ללימוד פורץ דרך שכזה: באיגי ממליצים להעשיר את ספרי הלימוד של ילדי ישראל במבט חדש על יוון העתיקה: "דיון בתקופת השלטון ההלניסטי בישראל עשוי להיות מועשר מהצגת מערכת יחסים המתקיימת בין גבר צעיר לבין מבוגר בהסכמה" (דו"ח מחקר של איגי משנת 2019). הבנתם? אם לא אתם מוזמנים לקרוא שוב, לאט. ובכלל, אני ממליץ להקשיב טוב טוב לדברי איריס (מנדה) בן יעקב, אחת הנשים החזקות במשרד החינוך, המנהלת את היחידה למיניות ולמניעת פגיעה בילדים ובני נוער (יחידה זו

הורי כיתה ג' 2 היקרים.
מחר כחלק משבוע הגאווה 🏳️‍🌈 במשרד החינוך
נארח את אבא ואבא של תמיר לשיחה משותפת
על הורות מודרנית 🥰👨‍👦👩‍👦

✓ 15:21

**מנהלת היחידה למיניות במשרד החינוך,
בדיון בכנסת לציון יום זכויות הקהילה הגאה:
"גם בחמ"ד אנחנו מתחילים להיכנס.
אנחנו מכשירים את הלבבות"**

הפריימריז בציונות הדתית ב-כ"ו אב (23.8)

מפסיקים לפחד. מתחילים לפעול
למען הילדים שלנו

מצביעים
ד"ר מאיר סיידלר

"דעתך חשובה שתישמע
בציבוריות הישראלית וגם כחבר
כנסת, אני מברך אותך שתקבל
מקום אמיתי וריאלי ותוכל לתת
את כוחותיך לעמ"י דרך
הפוליטיקה" (נכד איילן ארזן)

"מאיר היקר,
כל טוב לך והרבה הצלחה.
יש לך תוכניות טובות.
שתצליח להגשים אותם בע"ה"
(נכד ח"כ דבורמן)

הרב אברהם וסרמן

הפקולטה ללימודי רווקות

אחת הסיבות העיקריות לבעיית הרווקות היא העצמת ערך ההשכלה הגבוהה בדרך לרכישת מקצוע, שגוזלת מהצעירים את הפניות הנפשית וההשקפה הנכונה הדרושה למימוש הערך החשוב יותר: הקמת בית ומשפחה

מדינות מפותחות, הייתה המציאות בבתי הספר שונה בתכלית. ילדים שלימודים מסוג זה אינם מתאימים להם היו יוצאים לעבוד בגיל צעיר, או פונים למסגרות הכשרה מקצועית ורוכשים מקצוע מפרנס. על הדרך גם לא היינו נזקקים לכוח עבודה זר ולא היינו מסתככים בהגירה בעייתית ומאיימת, שבמדינות מסוימות באירופה הפכה כבר לאיום קיומי. לא מדובר בהכרח בעבודות ששכנן מועט; כדי להיות שרברב או מתקין מזגנים ועוד אין צורך בלימודי תיכון. המתאימים בלבד היו ממשיכים ללימודים אקדמיים, ומביאים ברכה לחברה כולה.

זה נשמע מעליב כלפי פלח אוכלוסייה מסוים, אבל אדרבה, ההתנשאות הכפייתית היא המעליבה והמדכאת. מי החליט שתואר אוניברסיטאי הוא מכובד, ואילו עבודת כפיים אינה מכובדת? התנ"ך וחז"ל הגדירו את כל המתפרנס מיגיע כפיו כמכובד, שלא כסולם הערכים שלפיו מנסים לחנך אותנו.

להתחתן צעירים ו"טיפשים"

נחזור לעיקר: הצעירים דוחים נישואין כי צריך להשקיע בלימודים, כי עוד לא מצאנו את "המקצוע המתאים". לפעמים מסיימים תואר ראשון ואז מגלים ש"זה לא זה" ומתחילים ללמוד מחדש. וחתונה? היא תחכה עוד קצת, ועוד קצת. ועוד. הביטוי העממי, שמתחתנים "צעירים וטיפשים" - אמת גדולה יש בו. כשמתחכמים מדי, מאבדים את הטבעיות, המכונה בטעות "טיפשות".

יש להשיב את רצון הקיום והמשכיות הדורות להיות הכוח המוביל, לשוב אל המצווה הראשונה שציווה הבורא את האדם - פרו ורבו. הדבר כבר לא מובן מאליו ויש לדבר עליו, לחנך אליו, בכל גיל לפי יכולת ההבנה וההפנמה. גם במצב הנוכחי, כשעדיין ישנה הסללה ללימודים גבוהים, יש להבהיר כי הם לא העיקר. אחת ממטרות החינוך המרכזיות - הן החינוך הדתי והן החילוני - צריכה להיות חינוך לנישואין ולהקמת משפחה. זה אל"ף-בית אנوشي, ועוד יותר מזה אל"ף-בית יהודי. זהו הקשר שלנו לנצח. לאבות אבותינו שמעולם לא ראינו ולצאצאי צאצאינו שאותם כבר לא נראה. רק על בסיס זה, המוצק והאיתן, תבוא שאיפת ההתקדמות המדעית וההשכלתית, כשהקריירה אינה סותרת את עצם החיים ועיקרם כפי שקבע הבורא.

או אפילו הורינו - כבר יצאו לעבוד, ולעיתים אף לפרנס את כל המשפחה, בגיל העשרה. דור תש"ח כבר נשבעו על אקדח ותנ"ך בגיל 16 או קודם, וגם הקימו משפחה בגיל מוקדם. הם לא היו שונים מהותית מאיתנו.

המבוגרים, וליתר דיוק ראשי המערכת הממסדית, תוקעים את המתבגרים במצב של ילדות כפויה, לעיתים עד אמצע גיל העשרים ומעבר לזה. כך מגיעים ל"עיקול" של הגילים המאוחרים ללא בן או בת זוג, ונדרשים למאמצים כבירים, מתסכלים, כואבים ומעיקים כדי לתקן

מראשית שנות חינוכו. מטמיעים בנו מגיל צעיר את חשיבות הקריירה ומציאת המקצוע ה"נכון", שהוא כמובן מה שיותר משכיל ונחשב, בלי קשר לשאלה אם אכן הדבר מתאים לנו ואם החברה זקוקה לנו בתפקיד זה.

"מחנכים מלומדים", כניסוחו של הרב, תיקנו גם חוק חינוך חובה על-יסודי. הם לא הסתפקו בזה: משרדי פרסום בתקציבי ענק מגויסים כדי להנחיל את התודעה כי השכלה גבוהה היא המפתח לעצם המימוש האישיותי, כמו גם המפתח לפרנסה מכובדת. אך לא היה די גם בכך, וכדי להכריח

הקביעה כי ההשכלה במובנה המערבי היא המפתח

הראשי למימוש האישיות וגם לפרנסה, הופרכה כבר מזמן. בייחוד כשבימים אלה יושב על כס ראש הממשלה מי שלא עשה בגרות, ולא היה מתקבל למשרה כלשהי בכל משרד ממשלתי או עירוני. ישנם עשירים מפורסמים בארץ ובעולם שחלקם חסרי השכלה גבוהה וחלקם גם ללא השכלה תיכונית

את המצב.

הקביעה כי ההשכלה במובנה המערבי היא המפתח הראשי למימוש האישיות וגם לפרנסה, הופרכה כבר מזמן. בייחוד כשבימים אלה יושב על כס ראש הממשלה מי שלא עשה בגרות, ולא היה מתקבל למשרה כלשהי בכל משרד ממשלתי או עירוני. ישנם עשירים מפורסמים בארץ ובעולם שחלקם חסרי השכלה גבוהה וחלקם גם ללא השכלה תיכונית. כך גם סופרים חשובים, משוררים, אנשי רוח ועוד. בה בעת, בוגרי תארים רבים בעולם מתקשים למצוא עבודה, ובארצות הברית הקימו תנועה תחת הסיסמה "החזירו את הכסף", המבטאת את עומק האכזבה מהלימודים היקרים שהובילו למבוי סתום.

ההשכלה אכן חשובה מאוד לקידום המין האנושי בכללו. אך כשהיא יוצאת מפרופורציה ומדכאת את עצם הקיום, יש להשיבה לממדים הנכונים. למשל, לו היו מאפשרים רק למעוניינים להמשיך ללמוד בתיכון עיוני, כנהוג בכמה

אנשים ללמוד לימודים אוניברסיטאיים - תיקנו תקנה שתנאי סף לקבלת משרה ממשלתית או במגזר הציבורי הוא תואר ראשון, ולעיתים אף תואר שני, פעמים רבות גם בתחום שאינו קשור לתוכן המשרה. לא חשוב, העיקר שיש תואר, מין כרטיס כניסה שכזה.

כך מוצאים עצמם הצעירים הישראלים טורחים בהשכלתם לאחר שנות הצבא או השירות הלאומי, כשאומנם מתחילים כבר להיפגש ולהכיר, אך תמיד קיים ברקע אתגר הלימודים והמימוש העצמי. שנים אלה של צבא ולימודים הן שנים קריטיות בעיצוב הזהות הבוגרת. כשאדם מעצב את עצמו בשלב זה - יהיה לו קשה למצוא את זיווגו, הוא כבר מעוצב מדי או טרוד מדי או שניהם גם יחד. כשיסיים את לימודיו וכבר תהיה לו זהות מקצועית העומדת בזכות עצמה, יקשה עליו למצוא את החצי השני. הוא כבר התרגל להיות אדם שלם העומד בזכות עצמו.

הדורות שלפנינו - לעיתים סבא וסבתא שלנו

תופעת הרווקות המאוחרת אינה יורדת מסדר היום בעולם כולו ובמדינת ישראל, בייחוד כשמגיע ט"ו באב. לאחרונה נוספה גם קריאה לרבנים להתאמץ ולשדך. אכן יוזמה חשובה וראויה, הנוספת על סדר יומם העמוס של הרבנים, ואני בתוכם.

אלא שכל זה הוא כאותו בית חולים שחכמי חלם בנו בעיקול שבו התרחשו תאונות, בעוד שאחת הבעיות העיקריות היא הכביש עצמו. מה התעקם בכביש?

העולם עבר תהליך של שינוי ביחס למשפחתיות, לזוגיות, לגיל הנישואין ולילודה. וכשיורד גשם כולם, או כמעט כולם, נרטבים.

במדינת ישראל עדיין ערך המשפחתיות, הזוגיות והילודה במעמד גבוה, בוודאי יחסית למדינות מערביות אחרות, ולכן רווקות מאוחרת נתפסת על פי רוב כמצוקה. התופעה קיימת באופן בולט במגזר החילוני, ולעומתו, מן הצד השני, במגזר החרדי, בעיית הרווקות המאוחרת מצומצמת לאין ערוך. בתווך, כמו תמיד, נמצא המגזר הדתי-לאומי באחוזי שכיחות התופעה, אך דומה כי בעוצמת הסבל שהיא גורמת הוא במקום הראשון והלא סימפטי. זאת מכיוון שמן הצד האחד, מערכת הערכים של הציבור הזה מבליטה מאוד את המשפחתיות והנישואין. סגנון הברכה המקובל עדיין רואה בכל תינוק חתן, ובכל תינוקת כלה: "תזכו לגדלם לתורה, לחופה ולמעשים טובים".

כשמוסיפים לכך את האיסור במגע בין המינים שלא במסגרת נישואין - מצב הרווקות הופך קשה במיוחד. אבל מן הצד השני עומד המסלול המוסדי, הבנוי לפי ערכי החברה המערבית.

בעיית המחנכים המלומדים

לצורך העמקת הדיון, אקדים משהו. רבים מצטטים את דברי הרב קוק על "האני העצמי": "אני בתוך הגולה, האני הפנימי העצמי, של היחיד ושל הציבור... חטאנו עם אבותינו, חטא האדם הראשון, שנתנכר לעצמיותו, שפנה לדעתו של נחש, ואיבד את עצמו... חטאה הארץ... לא נתנה את כל חילה הכמוס להיות טעם עץ כטעם פריו, נשאה עין מחוץ לה, לחשוב על דבר גורלות וקריירות. קטרגה הירח... חלמה על דבר הדרת מלכים חיצונה, וכה הולך העולם וצולל באובדן האני... באים מחנכים מלומדים, מסתכלים בחיצוניות, מסיחים דעה גם הם מן האני, ומוסיפים תבן על המדורה, משקים את הצמאים בחומץ, מפטמים את המוחות ואת הלבבות בכל מה שהוא חוץ מהם, והאני הולך ומשתכח..." (אורות הקודש א, צז).

ביקורתו של הרב קוק מופנית כלפי מי שבמקום לעסוק בלימודים מהותיים - כלומר, תורת ה' - עוסקים בלימודים חיצוניים, וכלפי מי שמחפש קריירה במקום חיפוש העצמיות. ואכן, חיפוש קריירה הפך לאחת מאבני הנגף הקשות ביותר העומדות לפתחו של אדם

לליאת ומאיר פלג

מזל טוב בהיכנס בנכם **עמית** לנועם עול מצוות

שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים **בשבוע**

לאורית וארז צדוק

וחגית וירון שמואלי

מזל טוב לנישואי הילדים לירון וליאב שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים **בשבוע**

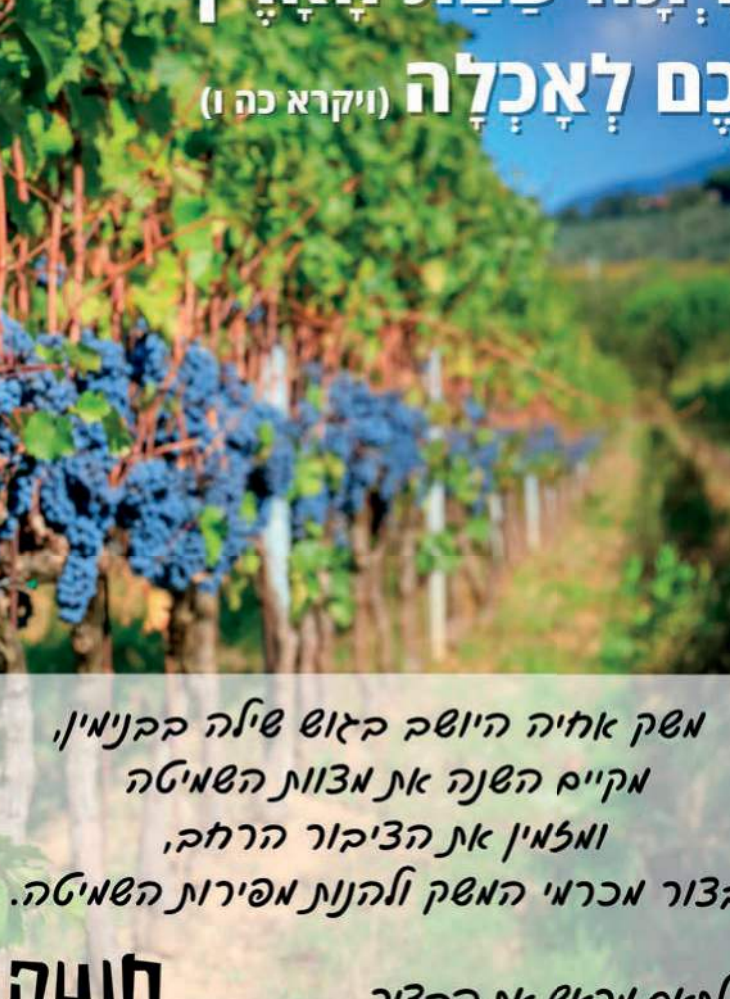
ליהודית ויוסף ארנפלד

מזל טוב להולדת הבן

שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים **בשבוע**

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

וְהִיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ
לָכֶם לֵאכֹלָה (ויקרא כה ו')

משק אחיה היושב בגוש שילה בקנימון,
 מקיים השנה את מצוות השמיטה
 ומזמין את הציבור הרחב,
 לבצור מכרמי המשק ולהנות מפירות השמיטה.

משק אחיה

יש לתאם מראש את הבציר
 בטלפון: 058-6366714

מוקד הזמנות ארצי: 2757 * WWW.KERENBY.CO.IL

רק ב...

חשמל הקרו
עושים לרם חמיר

SHARP CORONA Miele SAMSUNG TORNADO TADRAN AMCOR ELECTYR
KENWOOD Sauter LIEBHERR ROSIERES S. J. BERNI Tefal BUN L'E Daring

36
תשלומים

בקרוב סטיב חתול נולד ב-78 סטיב חתול נולד ב-78 סטיב חתול נולד ב-78

מקום ראשון בתכנון עתידי לרנישת מזגן, עפ"י סקר אסקריא ספטמבר 2020. ** הובלה והתקנה לפי תקנון החברה. מחיר התקנה לא כולל מע"מ. כולל 2 מטר צנרת. לא כולל קידוח בטון. התמונה להמחשה בלבד.

מאמר לזכרו של הרב לוי ביסטריצקי זצ"ל רבה הראשי של צפת לרגל 20 שנה לפטירתו

הרב שמואל אליהו

כשרות זה אינטרס של בעל העסק

הרב ביסטריצקי זצוק"ל וחשבנו איך לפתור את הבעיה, והוא הציע ללכת לדבר ישירות עם בעל המועדון. חייב לומר כי בתחילה חשבתי שזה רעיון הזוי, למה שבעל המועדון ישמע לנו לבטל הופעה שבוודאי הוא חושב להרוויח ממנה הרבה כסף. ובנוסף איך יבטל הופעה מהצהרים לערב. אבל נאמן לשיטתו רצה הרב ביסטריצקי להסביר לבעל המועדון כי הוא המפסיד הראשי מההופעה המשפילה הזו. אני זוכר את המראה ההזוי שבו שנינו הולכים ביחד ביום שישי בצהרים למועדון לילה שאמור להפעיל הופעה של חשפניות בליל שבת. נכנסנו שנינו למועדון ובעל הבית כיבד מאוד את הרצון שלנו לשיח איתו.

ישבנו עם בעל הבית והסברנו לו שהופעה כזו היא לא טובה בשבילו. לא יאומן, אבל בעל המועדון ביטל באותו ליל שבת את ההופעה, ואחרי תקופת זמן הוא סגר את המועדון לגמרי בלילות שבת. אני זוכר את בעל המועדון מסביר לי ששבת היא מקור הברכה ואם הוא יפתח בשבת הוא יגרום לעצמו רק הפסדים.

כך היה גם עם בעל חנות בצפת שהיה מוכר בשרים לא כשרים, אחרי כמה שיחות והסברים הוא הבין כי זה לא כלכלי בשבילו, בלי שום הפגנות ומחאות. המסעדה שהייתה פעם סמל לחילול שבת והתרסת כשרות, החליפה את פניה ומוצריה וקיבלה תעודת כשרות. רק בגלל שזה כדאי לבעלי המסעדה.

פעם אחת הייתה פיצרייה שהחליטה לפתוח את שעריה בשבת, זו הייתה החנות היחידה שהייתה פתוחה ברחוב הראשי של צפת בשבת. אנשים שאופייה הדתי של העיר היה לצנינים בעיניהם עמדו מאחרי ועודדו את בעל החנות לפתוח את הפיצה בשבת.

הרב לוי שאל את בעל פיצרייה האם הוא מרוויח טוב מהעסקים שלו. אמר לו בעל הפיצרייה כי בכל שבת הוא מרוויח פי שלוש מכל יום אחר בשבוע. שאל הרב והאם העסקים שלו בכלליות הם רווחיים או הפסדיים. אמר בעל הפיצרייה: הפסדיים!

הוציא הרב לוי עשרה שקלים מכיסו, והציע לבעל הפיצרייה להכניס אותו ואותי שותפים בעסק הפיצה שלו, אם הוא יסגור את העסק בשבת. בעל הפיצרייה ביקש כמה ימים לחשוב, ואחר כך בא אלינו ואמר שהוא מוכן לסגור בשבת אם שנינו נהיה איתו שותפים בעסק. מיותר לספר כי אחרי כמה חודשים הוא בא אלינו ואמר לנו שהעסקים שלו ושלנו החלו להרוויח מחדש.

אני מספר את כל הסיפורים הללו כדי לספר כי זו הייתה הגישה שהביאה כל כך הרבה תוצאות טובות גם בכשרות וגם בשמירת שבת. ממש ברכה לעיר. יהי זכרו ברוך.

הייתה פיצרייה שהחליטה לפתוח את שעריה בשבת. הרב לוי הציע לבעל הפיצרייה להכניס אותו ואת הרב שמואל אליהו שותפים איתו בעסק, אם הוא יסגור את העסק בשבת. בעל הפיצרייה חשב על זה והסכים. אחרי כמה חודשים הוא בא אלינו ואמר לנו שהעסקים שלו ושלנו החלו להרוויח מחדש

בהרבה מקומות ראיתי שהיחס של בעלי העסקים לכשרות הוא כמו אל מטרד שחייבים להתחשב בו בשביל תעודת הכשרות. ובאמת טוב לתעודה שלא נבראה משנבראה. ממילא היחס שלהם לרבנים הוא כמו מטרד. והיחס שלהם לכל הוראות הכשרות הוא מזלזל. לדעתם הוראות הכשרות נכפו עליהם שלא כדין, ומי שיכול להפר אותם בלי להיתפס, הרי זה המשובח.

ובאמת הסיפור הוא אחר לגמרי, כשרות זה אינטרס של בעל העסק לא פחות מאשר של הרבנות. בעל עסק שמזלזל בכשרות, בסופו של דבר פוגע ברווחיות של העסק שלו. על כן הדבר החשוב מכל בכשרות הוא לומר, לשדר ולהרגיל את בעלי העסקים להבין שזה אינטרס שלהם. הם חייבים להבין כמה פרנסה תביא להם כשרות טובה.

יזכר לטוב הרה"ג לוי ביסטריצקי זצוק"ל שהיה שותפי בעיר צפת תובב"א שממנו למדתי את העקרון הזה והוא פועל עד היום בצפת ובמקומות אחרים שלמדנו ממנו.

זכיתי לראות איך הוא מנחיל את העקרון הזה לבעלי העסקים בכל ההתנהלות שלו מולם. שיח מכבד של שני אנשים שרוצים להגיע ליעד אחד, ולא שיח של שניים שכל אחד מנסה למשוך לצד שלו.

ההתנהלות הזו הייתה בסיס למערכת הכשרות שכל כך הצליחה בצפת. עד היום אפשר לראות את התמונה שלו תלויה בהרבה עסקים בצפת למרות שהוא נפטר לפני שנים רבות. הוא הנחיל להם תובנה מאוד חשובה שמלווה אותם עד היום.

אני זוכר את הפגישה עם בעלי המלונות בצפת שלא אהבו את ההוראה להשתמש רק בירקות מפוקחים מחקרים. לא הייתה להם ברירה והם נכנעו להוראה הזאת בעל כורחם, אבל אחרי שהבינו את הרוח שהנחיל הרב ביסטריצקי זצוק"ל הם שמו לב לכך שמאז ההוראה הזו שורת הרווח שלהם גדלה. אני זוכר כשהם באו והודו לנו בפה מלא על העלייה הגדולה ברווחיות שלהם.

ההבנה הזו הייתה גם שיטת העבודה שהרב ביסטריצקי הנחיל ברבנות הראשית במחלקת הכשרות הארצית. כך פגישה שלו עם יבואנים או יצרנים הייתה על בסיס ההבנה הזו. אם היבואן לא יבין שכשרות זה אינטרס שלו כמו של הרבנות. אין בסיס לתת לו תעודת כשרות. בסופו של דבר ימצא הרגע שהרבנות לא תהיה בשטח ובעל העסק ירמה אותנו. רק אם הוא יבין את העקרון הזה - הוא יקבל כשרות.

היחס הזה היה לא רק בכשרות. אני זוכר שבעל מועדון לילה בעיר צפת החליט להביא הופעה של חשפניות לעיר בליל שבת. ישבתי ביחד עם

אספקלריא

משחק לומדים בתיאטרון

אנסיון

מחזור 22
ללימודי משחק
יוצא לדרך!

מגוון מסלולים | קבוצות נפרדות | תחילת לימודים לאחר החגים

ההרשמה בעיצומה: עינת-7336785-054

דוד רמז 4, "התחנה הראשונה" ירושלים

02-6511936 www.aspaklaria.org

אפרתה 98

ללמוד בבית טוב
בירושלים

חינוך לגיל הרך זה משחק ילדים

אם מאחורי כל משחק
עומדת גננת שהשקיעה בו
שעות של מחשבה

מזל שאנחנו כאן כדי ללכת איתך את כל הדרך
בשביל שתוכלי להיות הגננת המושלמת.
כזו שבשבילה לנהל גן זה משחק ילדים.
בקטע טוב.

* בכפוף לתקנון

תוכנית
רג"ב

לימודים
בירושלים

מדרשת
'בדרך אפרתה'

מעונות
מסובסדים

* נותרו מקומות בודדים

מק"מ

♦ מלגות עד 12,600 ₪ לזכאיות * ♦

לייעוץ והרשמה: 1800-800-204 | rishum@emef.ac.il

אמונה - אפרתה מכללה אקדמית לחינוך ולאומנויות

www.efrata.emef.ac.il | רח' בן יפונה 17, ירושלים | @ | f

ברכות הראייה על נופים ובעלי חיים

ברכת הראייה נתקנה על ראייה אחת לשלושים יום, מכיוון שאצל רוב בני האדם מתחדשת ההתפעלות בפרק זמן שכזה ← הרואה מספר סוגי נופים מרהיבים באותו יום, מברך על כל אחד בנפרד ← ראוי שמנהלי גני חיות יציבו שלטים המורים לציבור אילו ברכות יש לברך בראיית חיות מסוימות

בימים אלו, שרבים מטיילים ברחבי הארץ, ראוי לחזור על הלכות ברכות הראייה. בכל יום אנו משבחים ומודים לה' על העולם הנפלא שברא למעננו בברכות השחר, בברכות קריאת שמע ובתפילות. אולם נוסף על סדר התפילות והברכות הקבועות, לפעמים אנו נפגשים עם מראות מיוחדים, מרגשים ומפעימים, וכדי לבטא את התוכן הערכי שלהם, תיקנו חכמים לומר ברכה על ראייתם, ולקשור אותם בכך לשורשם האמוני.

אחר שלושים יום

כדי לברך את ברכות הראייה צריכים להתקיים שני תנאים. הראשון, שהמראה יהיה מיוחד ומעורר התפעלות אצל רוב האנשים. השני, שהרואה לא ראה אותו במשך שלושים יום, שאז יש לו בראייתו חידוש. ואף שיש אנשים רגישים שגם לאחר שבוע יתרגשו מהמראה, ויש אדישים שגם לאחר שנה לא יתרגשו, תיקנו חכמים לברך על פי המקובל אצל רוב בני אדם, שאחר שלושים יום מתעורר בנפשם חידוש.

ים ונהר

על ראיית ים כגון הים התיכון, וכן ימה כגון הכינרת וים המלח, מברכים "עושה מעשה בראשית". על האוקיינוס שמקיף את היבשות מברכים "שעשה את הים הגדול". על אגם מלאכותי אין מברכים, הואיל ונוצר על ידי אדם.

מברכים "עושה מעשה בראשית" על נהרות, ובלבד שיהיו גדולים לפחות כמו הפרת שנקרא "גדול" בתורה. ברחבי מדינת ישראל אין לנו נהר גדול מספיק כדי שנברך עליו את הברכה.

הרים, גבעות ומדבר

מברכים על הרים גבוהים במיוחד ביחס לסביבתם, דוגמת החרמון, הארבל, התבור, מצדה וסרטבה. וכן מברכים על גבעות בעלות מראה מיוחד למרות שאינן גבוהות, ובכלל זה מברכים על צוקים תלולים ומיוחדים, דוגמת צוקי מדבר יהודה.

המדבר מרשים מפני מרחביו השוממים, ומברכים דווקא כשעומדים במקום שמעורר רושם, כגון כשמטיילים בתוכו, או כשהולכים לנקודת תצפית כדי להביט במרחביו.

ראייה ממרחק

הרואה מראה מיוחד המעורר התפעלות אצל רוב האנשים, חייב לברך אף אם הוא עצמו אינו מתפעל מהמראה. ואם הוא רואה אותו ממרחק - אם ראייה כזו עדיין מעוררת התרגשות אצל רוב האנשים, יש לברך, ואם לא, אין לברך. והכוונה להתרגשות מעצם המראה, היינו מגודלו העצום של הים או ההר, ולא מכך שלמרות המרחק מצליחים לראות את הים או את ההר. לכן לדוגמה, הרואה מהר ברכה את הים התיכון או את

הרי אדום או את הר החרמון המושלג, אינו מברך.

זמן הברכה

את הברכה יש לברך בתוך משך זמן הראייה, או לכל המאוחר תוך כדי אמירת שלוש מילים מסיום הראייה. לא בירך אז ולא ראה שוב במשך אותו היום את המראה - הפסיד את הברכה למשך שלושים יום. כאשר כמה אנשים רואים מראה מרשים, עדיף שכל אחד מהרואים יברך לעצמו, מאשר שיצאו בברכה של אחד מהם. אומנם כאשר קבוצה יוצאת לטיול, כיוון שהם מסתכלים ביחד על הנוף המרשים, אפשר שאחד יברך בקול עבור כולם, ובמיוחד כאשר יש חשש שיש מהקבוצה שאינם יודעים לברך.

ברכות רבות באותו יום

אף שאין מברכים על ראייה של אותו הים או אותו ההר בתוך שלושים יום, הרואה נופים שונים אפילו באותו יום, יברך שוב. לכן היוצאים לטיול מהמרכז לצפון, אם לא ראו את הים שלושים יום, כשייסעו בכביש החוף ויראו את הים - יברכו "עושה מעשה בראשית". יראו את הכרמל - יברכו שוב. יגיעו לתבור - יברכו שוב. יגיעו לכינרת - יברכו שוב. וכן המטייל במדבר יהודה, כשיכנס למדבר - יברך על המדבר, ואם אחר כך יראה הר גדול במיוחד - יברך גם עליו. וכשיגיע למקום הצוקים המרשימים - יברך גם עליהם כדין גבעות. אומנם אם יראה שם אחר כך עוד צוקים מיוחדים, הברכה שבירך בתחילה על הצוקים כוללת את כולם, הואיל והם באותו אזור ומאותו הסוג. ואם הוא רואה כמה נופים יחד, אף מסוגים שונים, כגון שהוא רואה את הר הארבל ואת הכינרת יחד - יברך על שניהם ברכה אחת.

ראייה כדרך שגרה

חכמים תיקנו ברכות אלה כחובה. אולם התעוררה שאלה: בעבר כשאנשים הלכו רגלי או על חמור, בדרך כלל, ראיית נוף מרשים במהלך הדרך עוררה התפעלות. אולם כיום מצוי שאנשים נוסעים לעבודתם ועוברים בדרך מדי יום על פני נופים, והשאלה היא אם על ראייה מסוג זה חייבים לברך. לדוגמה אדם שגר בירושלים ונצרך לנסוע לעסקיו או לאירוע משפחתי בחיפה, האם כשיגיע לכביש החוף, למקומות שמהם יראה את הים - יצטרך לברך "עושה מעשה בראשית" על הים? ואחר כך, כשיראה את הכרמל, יברך עליו "עושה מעשה בראשית"? תשובה: כמצב כזה ההחלטה נתונה ביד האדם. אם

יחליט להתבונן ולהתפעל מהמראה - יברך, ואם לא ירצה בכך - לא יברך.

המתגורר סמוך לים או להר גבוה

המתגורר סמוך לים או להר גבוה, או שרגיל לנסוע בקרבתו - כיוון שאין לו בראייתו חידוש, אינו מברך. ואף אם במקרה יעברו עליו שלושים יום שלא הביט בו, לא יברך, שהואיל ובקלות היה יכול להתבונן בו, אין לו בראייתו חידוש. אבל אם יעזוב את מקומו לשלושים יום, וכשיחזור ירצה להביט בים או בהר - יברך. וכמובן שעל ראיית ים או הר אחר, צריך לברך.

בריות נאות

הרואה אילנות או בעלי חיים נאים או מוצלחים במיוחד, צריך לברך "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שככה לו בעולמו". שני סוגים ישנם. הסוג הראשון: פרט שנחשב יפה או מוצלח במיוחד לעומת בני מינו, כגון סוס נאה או חזק במיוחד, הרבה יותר משאר בני מינו, או פרה שמניבה חלב יותר מכל שאר הפרות. וכן לגבי אילנות.

הסוג השני: מינים שנחשבים יפים במיוחד לעומת שאר המינים, כגון דגים שנחשבים יפים במיוחד לעומת הדגים המוכרים, כגון דגים יפים שיש בים סוף, או מין של תוכי גדול ומרהיב בצבעיו שנחשב יפה לעומת שאר העופות, או מין של עצי ענק שנחשבים מרשימים לעומת שאר העצים.

גם הרואה אדם נאה או גדול או חזק במיוחד, או ספורטאי בעל הישגים בולטים במיוחד - יברך. אך אם היופי המיוחד נוצר על ידי ניתוחים פלסטיים, או הכוח המיוחד הוא בזכות שימוש בסטרואידים - כיוון שאינו טבעי, אין לברך עליו. ומפני הצניעות, אין לגבר לברך על אישה יפה במיוחד.

על אותה בריה לא יברך שוב לעולם, אבל אם יראה לאחר שלושים יום בריה אחרת מאותו סוג, שונה קצת במראה ואינה פחות יפה - יברך (פנה"ל ברכות טו, יב-יג, 9).

ביקור בגן חיות

המבקרים בגן חיות צריכים לברך על ראיית הטווסים היפים והתוכים המרהיבים "שככה לו בעולמו". ועל הפילים ועל הקופים: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם משנה הבריות". אם הטווסים והתוכים סמוכים זה לזה, ברכה אחת עולה על שניהם, ואם לא - יש לברך על כל מין בנפרד. וכן לגבי הפילים

בכל הערים והיישובים הסמוכים להן, בחסדי ה' כבר נשכח צער הגלות, ולכן לא מברכים עליהם. אומנם מי שהולך לשם בסיוור מודרך כדי להתבונן בתהליך חזרתם של ישראל לארצם, ובתוך כך יראה את בתי ישראל ביישובם - יברך אם לא היה במקום שלושים יום

והקופים. ראוי שמנהלי גני החיות יתלו שלטים ליד בעלי החיים שמברכים על ראייתם (שם טו, טז).

ברכה על יישוב הארץ

יש לברך "מציב גבול אלמנה" על כל יישוב יהודי שנמצא באזור שעדיין לא מיושב כראוי, וצריך עוד להתאמץ לקיים בו את מצוות יישוב הארץ, כדי שתהיה בידינו ולא ביד אומה אחרת ולא שממה. בכלל אזורים אלו: יהודה ושומרון, הגולן, הנגב, וחלק מן הגליל ועמק יזרעאל.

גם מי שאינו מתרגש מראיית היישוב, צריך לברך בפעם הראשונה שרואה אותו. ובפעם השנייה, רק אם יעברו שלושים יום וגם יתפעל מיישובו, יברך. ואם כשיבוא בשנית יראה שבנו שם בתים נוספים - יברך אף אם אינו מתפעל.

בכל האזורים המיושבים כראוי, ככל הערים והיישובים הסמוכים להם, בחסדי ה' כבר נשכח צער הגלות, ולכן לא מברכים עליהם. אומנם מי שהולך לשם בסיור מודרך כדי להתבונן בתהליך חזרתם של ישראל לארצם, ובתוך כך יראה את בתי ישראל ביישובם - יברך אם לא היה במקום שלושים יום.

וכן יהודי הבא מחוץ לארץ ורואה לראשונה את הערים הגדולות, אם יתפעל מחזרת ישראל לארצם - יברך. וכן הרואה לראשונה עיר חדשה שנבנתה, אם יתפעל מעוצמת ההתיישבות שבה - יברך. ובירושלים עיר קדשנו ותפארתנו, מי שמתפעל מבניינה, ויראה כמה בניינים חדשים שמוסיפים שכונה קטנה לירושלים - אף שכבר היה בירושלים פעמים רבות, יברך על בניינה "מציב גבול אלמנה".

שמחה ונחת

שמחות גדולות היו לי באחרונה. לפני כשבועיים קבוצה של בנות סיימה את לימוד סדרת 'פניני הלכה'. תחילת הלימוד לפני כשש שנים עם בתי מילכה, ולאחר שהתחתנה ועברה לגור בבית אל, המשיכה את הלימוד אילנית וינברגר. הלימוד מתקיים בעיקר בשבתות ובחגים. מסיבת הסיום הגדולה עוד לא התקיימה.

לפני שבוע שתי קבוצות נוספות של בנות סיימו בפעם השנייה את לימוד כל התנ"ך במסגרת פרק יומי, כחצי שעה עד ארבעים דקות ביום. את השיעור מעבירות חנה שטיינבך והודיה רוזנברג. הלימוד מתקיים בכל ימות השנה בלא יוצא מן הכלל (בתשעה באב לומדות איכה). אף שהלימוד נקרא 'פרק יומי', בפועל הבנות מספיקות בממוצע פרק וחצי. בסיום עצמו השתתפו הורים וסבים וסבתות.

במקביל ישנן שתי קבוצות של בנים שלומדות פרק יומי בתנ"ך, ועוד שתי קבוצות של פרק יומי במשנה. מסתבר שארגון 'בני ציון' מעודד לימוד יומי בתנ"ך שמתקיים בעוד כשלושים מקומות. מרפֿו הארגון שהשתתף במסיבה לחש לאוזני שבהר ברכה מספר המשתתפים בלימוד גדול בהרבה ממשאר המקומות. לקראת סיום החופש, עומד להתקיים סיום של כמאה בנים בספרי 'פניני הלכה' במסגרת סניף הר ברכה של תנועת אריאל. מעבר לשמחה ולנחת, יש ללמוד מכך שהעיסוק השיטתי בערך לימוד התורה משפיע. ■

"זקבל תפילתי"

מקהלת החזנים הירושלמית

בניצוחו של פול סולטר

מארכת את החזן **יעקב מוצן**

לקונצרט פרקי תפילות ושירה לימים הנוראים

לווי בפסנתר: ריטה פלדמן

הנחיה: משה אדוריאן

ברכה ופתיחה: ד"ר רקפת בר-שדה,

מנהלת המח' למוזיקה, מינהל תרבות

ביום ראשון ח' באלול תשפ"ב - 4 בספטמבר 22

כניסה: 19.30 תחילת המופע: בשעה 20.00

באולם בית "נפש בנפש" רח' יצחק רבין 10 ירושלים

(מתוך בנין הסינמה סיטי-קומת המסחר)

(חניה בחניון הלאום - שעתיים ראשונות בחינם)

גן עדן של שותים

לאן מתגעגעים המכורים לאלכוהול, איזו התמכרות נפוצה מזכירה לי את המפקד שלי מהטירונות ולמה לא כל יום שבת

מכור צריך יד מושטת, אבל לפעמים היא תקועה עמוק בכיס. אילוסטרציה

צילום: אביר סולטן, פלאש 90

מהתמודדויות אחרות שמזמנים להם הבית והמשפחה. איש לא מתמכר להתנדבות. לכל התמכרות יש תשורה. היא זמנית בדרך כלל, ההתפכחות ממנה כואבת כמו הגירוש מגן עדן כל פעם מחדש, ולכן, על מנת לא לחוות שוב גירוש, צורכים כל פעם עוד קצת. רק קצת.

מכורים לניידים

והנה ההתמכרות של השנים האחרונות, שכמעט כולנו שקועים בה עד צוואר - המכשירים הניידים. כשהייתי בטירונות אחד העונשים האהובים על המפקדים היה "להצמיד", כלומר לחייב חייל שעשה משהו לא טוב ללכת לכל מקום עם משהו: היו חסרים מעט מים במימיה - הצמידו אותך כל השבוע לג'ריקן של מים, לכל מקום אתה הולך רק איתו. סיוט. אפילו אם הצמידו אותך רק לשפופרת קטנה של משחת נעליים כי לא צחצחת כראוי זה היה בלתי נסבל, מי רוצה להחזיק משהו כל הזמן.

והיום? כאילו איזה מפקד עריך עם חוש הומור גרוע הצמיד את כולנו למכשירים הניידים. זה כל הזמן ביד או בכיס, או לפחות בשולחן לידנו, וכשהוא לא בסביבה יש אי־שקט. מה הפסדנו? מי חיפש אותנו? מה קרה ולא ידענו? מכורים אל הלא נודע שמאחורי השיחה הלא מזוהה, מכורים אל אי־סוף מידע, מכורים אל הסרטים והסדרות שייגאלו אותנו מהמציאות וייקחו אותנו אל מחוזות האגדה.

פתאום מכשיר אחד קטן שמציע לך שלל התמכרויות במחיר אחד, ונדמה שהסיכוי שישתילו אותו בתוכנו גדול בהרבה מהסיכוי שנחזור להסתדר בלעדיו.

אמונת הגמילה

אולי יותר מכל הדברים, האמונה היהודית היא אמונה בגמילה. בפסח מסתדרים בלי לחם, בשבועות - בלי שנת לילה, בסוכות - אפילו בלי בית אפשר להסתדר. אנחנו לא תלויים באף אחד, להוציא את האחד כמובן. הסיפור שלנו מתחיל משחרור מהעבדות, ומסתיים בשחרור מכל העבדויות כולן, ונדמה שהעולם היום, שמרים את דגל החירות כל הזמן, משתוקק לדבר הזה יותר מכול - להיגמל.

חייבים לצאת למסע הגמילה מכל זה, ובינתיים - בינתיים כמה טוב שיש שבת. פתאום אפשר להניח את המזרק הנייד בצד, ולהיות אני ליום אחד. למה לא כל יום שבת? ■

כמעט כל התמכרות עושה את אותה פעולה בדיוק. מכורים לפחמימות ולסוכרים בורחים לרגע אל המקום שאמור לנחם מן הקשיים, ולרגע קונים גן עדן במחיר כמה שניות של סוכרים. מכורים לקניות מדמים לרגע עולם שאין בו גבול להתחדשות ואינו יודע מחסור. ואפילו מכורים לעבודה, הדבר הכי רחוק מגן עדן, בורחים מהתמודדויות אחרות שמזמנים להם הבית והמשפחה

לא סמים לב

והנה לנו לולאת האבסורד. מכור לא יכול להשתחרר מעצמו, הרי אין מכור מוציא עצמו מבית האשליות של גן העדן החלוף. הוא צריך יד מושטת. הוא צריך הורים. אלא שהיד המושטת לפעמים תקועה עמוק בכיס, לא מפני שלא אכפת לה מהנער המכור או הנערה המכורה, אלא מפני שגם היא שקועה עמוק בעולם אוטופי שבנתה לעצמה: בעולם האוטופי שלנו אין מצב שמדובר בילד שלנו. ואפילו כשכל הנורות מהבהבות, אנחנו משכנעים את עצמנו שפשוט יש תקלה במערכת. גם אנחנו שבויים בגן עדן שלא מוכן לדעת, אבל גם לא מסוגל לתת לילד המכור חיים.

אצלנו? אצלנו אין סמים, אומרים הרבה הורים שלמזלם הרע לא מסתכלים באותו רגע בפניהם

שורש ההתמכרויות

למה אנשים מתמכרים לסמים, לאלכוהול ולכל מה שההיגיון הפשוט אומר שאין מה לחפש שם, ובכל זאת אנשים מחפשים ומוצאים? ישנן מן הסתם סיבות פסיכולוגיות לרוב: משיכה חברתית, סקרנות, בדיקת גבולות, בריחה. אבל לכל דבר יש שורש רוחני, וגם עליו שווה לחשוב.

נדמה לי שהאנושות מתגעגעת אל הרגעים הללו שלפני האכילה מעץ הדעת. לפני שהמודעות היתרה הרסה את הכול, לפני החטא והקלקול. בני אדם כוספים אל המקום ההוא שבו אדם וחיה יכלו להיות כמות שהם מבלי להחביא ולכסות. בני אדם רוצים חזרה הביתה, אל גן עדן. בלי מצפון. בלי ייסורי מצפון, בעצם בלי ייסורים בכלל. בני אדם מחפשים אוטופיה, עולם מושלם.

אלא שהעולם שלנו מתקשה לספק חוויית גן עדן, והמושלם כבר מזמן לא כאן, הרי כבר אכלנו מעץ הדעת והעיניים פקוחות לרווחה ורואות את מחיר האכילה ההיא. מה עושים? עושים סמים. שותים אלכוהול. הרי שיכור - העולם דומה עליו כמישור, אין בעיות, אין אכזבות, אין בירוקרטיה וקשיים - יש גן עדן בלי נחשים.

אלא שבמרכזו של גן עדן היו שני עצים: עץ החיים בתוך הגן, ועץ הדעת טוב ורע, כנראה ממש ליד. היה צריך לבחור בין שתי אפשרויות - ללכת על עץ החיים ורק אחר כך לאכול מעץ הדעת, או לבחור בעץ הדעת ולהפסיד את עץ החיים. אופציה שלישית לא הייתה קיימת - אי אפשר להישאר בגן עדן מבלי לאכול מאף אחד מהעצים, זו פשוט לא אפשרות. בלי דעת ובלי חיים יש ריק, והעולם לא נברא לריק.

ואל הסיטואציה הזאת בדיוק מתנקזים כל המכורים. האלכוהול והסמים משחררים את האדם מן הדעת, מחזירים אותו אל הרגע שלפני האכילה מעץ הדעת, אבל לא מאכילים אותו מעץ החיים. אדרבה, הם שואבים ממנו את כוחות החיים. הרגעים הראשונים מענגים מאין כמוהם, סוף סוף אפשר לברוח מההיגיון, מהאחריות, מידיעת טוב ורע, לדמיין עולם מושלם, לשחק באושר. אבל אחרי שההיגיון הסתלק, לא נכנסים כוחות חיים אל החלל הפנוי, נותר ריק שעד מהרה מושך את האדם אל מחוזות החידלון. ובאין חיים - הצער גובר, והמודעות חוזרת ומכה, ושוב צריך להסיח את הדעת, ושוב חוזרים אל גן העדן ההוא שלפני האכילה, ואין רע אבל גם אין טוב, יש רק אשליה שמסוכן להתפכח ממנה, ואי אפשר להישאר בה יותר מדי זמן, וכך בריחה גוררת בריחה, והאדם נעשה מכור לגן עדן מן הסוג שבעצם לא היה ולא נברא, גן עדן בלי דעת ובלי חיים, גן עדן שכולו שממה.

חופש בחירה

החופש הזה, אתם בוחרים
2 מתנות בקניית מוצר המשתתף במבצע

תנור דו תאי גלאייר
כשרות בד"צ דגם 6162
בצבע שחור/נירוסטה/לבן

2,000 ₪

+2 מתנות לבחירה

מקרר שארפ
4 דלתות
זכוכית שחורה דגם 8435

4,000 ₪

+2 מתנות לבחירה

מכונת כביסה
8 ק"ג
חברת רוזיאר דגם 1282

1,300 ₪

+2 מתנות לבחירה

מקפיא אמקור
6 מגירות
Defros דגם 180

1,300 ₪

+2 מתנות לבחירה

מיקסר שף XL
1200 וואט
KENWOOD דגם 4102

1,590 ₪

+2 מתנות לבחירה

מזגן 1 כ"ס
CORE 12 דגם
כולל הובלה והתקנה

1,750 ₪

+2 מתנות לבחירה

בחרו את 2 המתנות שלכם:

- מעבד מזון סאונר
- סיר בישול חשמלי
- מכשיר להכנת פנקייק
- בלנדר שייק יוקרתי
- טוסטר אלומיניום ענק
- מארז קומקום טוסטר ומצגם
- מייבש ומחליק שיער
- 600 ש"ח הטבה בורדימון

חשמל הקרו
עושים לכם מחיר

BOSCH SHARP Constructa Samsung TORNADO TADIRAN AMCOR ELECTRA
KENWOOD faulter LIEBHERR ROSIERES BAYERE Tefal BRAUN ZANUSSI LG Beko

36
תשלומים

בקרוב!

שנת מחירי חשמל של קרו בני הישיבות	סניף נתיבות יוסף סמלו 78	סניף חיפה ברכת משה (השילוח) 29	סניף אשדוד אליעזר בן הורקנס 16	סניף בית שמש נחל ניצנים 8 (מתחת יש חסד)	סניף ביתר עלית החווה מלובלין 35	סניף ירושלים מלכי ישראל 53 גאולה	סניף ראשי בני ברק רבי עקיבא 29

לשכנו תדרשו ובאת שם

ההתרחקות מהמקדש היא תולדה של חוסר בידיעת ההלכות ותפיסת גאולה שזרה למה שאנחנו מלמדים בבתי המדרש שלנו. לצד ההליכה לחומרא בכל ההלכות שנוגעות בכרת, מוטלת עלינו החובה לעלות להר ולדרוש מעשית את הקומה הבאה בגאולה

בבתי המדרש שלנו מלמדים אחרת. רבי יהודה הלוי בספר הכוזרי (מאמר ב, פסקה כד) אומר שמי שמתפלל "המחזיר שכינתו לציון" ואינו עולה לארץ - תפילתו "כצפוף הזרזיר", אין הוא מתכוון באמת למה שאומר. הוא מאשים את בני הגולה שנשארו בבבל בחורבן בית שני. בחתימת הספר (מאמר ה, פסקאות כב-כח) הוא מסביר מדוע אז, לפני 900 שנה, הוא מסכן את חייו ועולה לארץ. הוא מבאר את דברי דוד בתהילים קב: "אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד - כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו". לדבריו שני הפסוקים תלויים זה בזה: הקב"ה ירחם על ציון כאשר עם ישראל יתעורר ויקים את אבניה ועפרה.

ממשלת השמאל מצטרפת לגאולה

כשם שאדם מצווה להניח תפילין, כך הוא מצווה להיגאל. לכן מסרנו נפשנו כדי לבנות ולשמור את הארץ, ותוך סיכון חיים עסקנו בקיבוץ גלויות. ראינו חובה להיות שותפים עם א"ל. לפני 55 שנה "דודי שלח ידו מן החור" וגרם לאויבינו לקום עלינו לכלותנו, כדי שנזכה, תוך יומיים של לחימה עקובה מדם ברחובות ירושלים, לשוב ולשלוט בהר בית ה'. ועכשיו הדוד מצפה לרעהי שתקום ותעורר. במשך 35 שנים המשכנו לישון. הערבים חיזקו את אחיזתם בהר הבית. השינה הייתה כל כך עמוקה עד שבבול ממשלתי הופיע הר הבית כמקום הקדוש של המוסלמים, והכותל כמקום הקדוש ליהודים. הגענו למצב שבו ראש ממשלת ישראל אהוד ברק עמד למסור באופן מוחלט את השליטה בהר לידי המחבל ערפאת ימ"ש. ואז פרצה האינתיפאדה השנייה, והממשלה סגרה במשך שלוש שנים את הר הבית ליהודים הבוודים שעלו עד אז.

שוב זכינו ל"כאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ". סגירת ההר, וההבנה שחטאנו בכך ששכחנו אותו, גרמה להתעוררות מחודשת. מאז, כבר כמעט עשרים שנה אנו זוכים שהמספרים הולכים וגדלים - מעשרות בודדים לעשרות אלפים. היחס של כלל ישראל, של המשטרה ושל הממשלה השתנה לחלוטין. ממשלת שמאל בזמן מלחמה מחליטה שהיא לא נכנעת ומשאירה את הר הבית פתוח לתפילת יהודים בתשעה באב - גם זה חלק מתהליך תשובה שמקדם את הגאולה.

מי שמאמין שחובת הגאולה מוטלת עלינו, ושהמצווה "ועשו לי מקדש" היא חלק מתרי"ג מצוות, צריך כדברי הכוזרי והרמב"ן (במדבר טז, כא) לעשות ככל יכולתו כדי לקדם זאת. כרגע מה שאפשר זה כמובן לקיים מצוות ולהתפלל, יחד עם לימוד ההלכות, טבילה, ועלייה ביראה ובשמחה, להר בית ה'. עוד ארוכה מאוד הדרך, אך הגאולה הולכת ועולה מול עיני העולים להר. והשאלה היא האם גם אתה תזכה להיות מאלו שפעלו עם א"ל. ■

הכותב הוא ראש הישיבה התיכונית אור עתניאל, מעולי הר הבית

חתונה של שתי נשים

שאלה: קרובת משפחה הזמינה לחתונה של בתה הרוצה להתחתן עם חברתה. אנו הודענו שאיננו יכולים להשתתף. ילדינו הנשואים הזומנו לחתונה וחלקם הודיעו שישתתפו. ככלל אנו לא מתערבים בחייהם, אלא שכאן מדובר בעניין בעל השלכות לחיי העם והאומה. מה נכון לעשות?

תשובה: טוב עשיתם בכך שהודעתם שלא תשתתפו. מצווה לפרסם לכולם, שאנו אוהבים את כולם, אך לא נותנים יד למעשים המחריבים את הבית, המשפחה!

הרב אליקים לבנון

תספורת בערב שבת בימינו

שאלה: במשנה במסכת שבת מצוין שיש להימנע מתספורת בערב שבת וחג. והטעם במניעת התספורת קרוב לשעת התפילה שמא יישרר הזוג (המספריים של הספר) או שיארע דבר בכלי.

שאלתי היא האם בימינו, שיש לספר כמה כלים חלופיים, ובייחוד אם אדם מסתפר בביתו, עדיין יש להימנע מתספורת וגילוח זקן בערב שבת וחג סמוך לחצות (בייחוד אם עסוקים בשאר הכנות לחג ולשבת בשעות שלפני, ונותר רק להסתפר או להתגלח)?

תשובה: 1. במשנה שהוזכרת לא מדובר על תספורת בערב שבת ובערב חג, אלא מבואר שאסור להסתפר סמוך לזמן מנחה. בגמרא ביארו שהחשש הוא שמא יישרר הזוג כפי שכתבת. כנראה משום שהמשנה נמצאת במסכת שבת, חשבת בטעות שכתוב שיש להימנע מתספורת בערב שבת וחג. 2. לגבי שאלתך האם יש להקל בזמננו להסתפר לפני מנחה כאשר יש כלים חלופיים, נחלקו בדבר, והמנהג להקל. 3. בערב שבת ובערב חג ניתן להסתפר כל היום. אולם בערב פסח יש להסתפר לכתחילה לפני חצות, ומי שלא הספיק, יכול להסתפר אחרי חצות על ידי עצמו.

הרב דניאל קירש

"איש אמו ואביו תיראו". האם אנו מצליחים לקיים מצווה זו במלואה? האם אנו מודעים לעוון הרובץ עלינו כאשר איננו יראים מספיק מההורים שלנו? עצה טובה לכל מי שמבין את חומרת העבירה - להתרחק ממנה כמו מאש, ולהימנע מלבקר את ההורים!

איסור נידה הוא אחד החמורים בתורה, העובר עליו עונשו כרת. שומר נפשו - עדיף שלא יתחתן, וכך יציל את עצמו מספקות שמא הפסק הטהרה לא היה טוב, שמא הטבילה לא הייתה טובה וכו'.

עוון חילול שבת, העובר עליו חייב בכרת ובסקילה. הכנת סלט בשבת יכולה להוביל חלילה לאיסור מלאכת בורר. חימום אוכל בדרך לא נכונה מוביל לאיסור מבשל. מוטב לכל ירא ה' לאכול בשבת רק חלה, ובעיקר להעביר את השבת בשינה, כדי להינצל מעבירה.

הדברים כמובן הזויים לחלוטין. מדוע, אם כן, כאשר מדברים על קרבה לשכינה, תפילה בהר בית ה', שינוי התודעה ביחס למקדש והפיכת הר הבית ממקום שומם שרק גויים מהלכים בו למקום שבו האחיזה של עם ישראל הולכת ומתחזקת - מדוע מול המעשה הזה, היראה מכרת משתקת כל עשייה? לאן נעלמה המצווה "לשכנו תדרשו ובאת שמה"? לאן נעלמה מצוות השמחה לפני ה' שמוזכרת בתורה בעיקר בהקשר של המקדש? מה גורם לאדם יקר כמו ידידיה מאיר לטעות ולחשוב כאילו היראה במקדש והכרת הם חזות הכול? מהיכן נובעת הטעות שאת מצוות היראה מקיימים בכך שנשארים לעומד מרחוק, בעוד שברמב"ם ברור לחלוטין שאת מצוות היראה מקיימים בעיקר כאשר נמצאים בהר הבית תוך הקפדה על הלכות יראת מקדש?

לא מצפצפים כוזריר

שני גורמים מרכזיים יש לתפיסה המוטעית הזו: חוסר ידיעת ההלכות, ותפיסה אחרת של מהלך הגאולה. ננסה בקצרה לעמוד על שתי הנקודות.

הנקודה הראשונה היא איסור כרת ומורא מקדש. יש מצוות רבות בתורה שיש בהן איסור כרת, רובן מסובכות ומורכבות יותר מאשר איסור כרת של כניסה בטומאה למקדש. כל רב מקבל מדי שבוע שאלות באיסור כרת של נידה. כמעט כל רופא מקבל הכרעות כל שבת באיסור כרת. כמפקד פלוגה הייתי צריך לשקול בכל שבת עשרות פעמים האם המעשה שאני עושה מותר, אסור או שמא חייב כרת, ובדרך כלל להכריע בתוך דקה מה נכון לעשות. נכון, בספק פיקוח נפש הכול מותר, אבל מה קורה בספק של ספק של ספק פיקוח נפש?

לעומת זאת, ההכרעה בכרת של כניסה לעזרה פשוטה הרבה יותר. קשה לפרוש במאמר בעיתון את כל היריעה, ולכן ניגע בעיקר. שטח ההר היום הוא בערך 450 על 280 מטר. איסור כרת קיים רק על מי שנכנס לעזרת ישראל. לפי המשנה במסכת מידות פרק ג משנה ו, גודל עזרת ישראל הוא 187 על 135 אמות. גם אם נחשוש לדעת החזון איש שגודל כל אמה הוא 60 ס"מ,

אלפים בפסטיבל אחרית הימים בגוש עציון

אלפים הגיעו לחגוג את ט"ו באב בפסטיבל אינדי יהודי שנערך
בחוות ארץ האיילים בהשתתפות גדולי המוזיקה הישראלית
והיהודית. הפסטיבל התחיל בחצר ביתם של בני משפחת לויכטר
מייסדי הפסטיבל, לזכר אביהם אמיל לויכטר ז"ל, שפעל רבות
לקידום המוזיקה היהודית האלטרנטיבית. אלפי משתתפים הגיעו
לחוות ארץ האיילים בגוש עציון וצפו בהופעות של לאה שבת,
שולי רנד, רבע לאפריקה, אהוד אריאל, סיני תור, ביני לנדאו,
יהודה ליכטר ואחרות הימים, לייזר לוי, גל הרוש, חי אפיק, שיבי
קלה. ועוד. איתא הארוע הפיקו משפחת לויכטר, המועצה האזורית
והאגף לתרבות תורנית. ראש המועצה האזורית גוש עציון שלמה
ירת מפוארת שכולה כבוד ליצירה יהודית עכשווית".

פינה גרעינית - כרמיאל

אבא: לירן אליהו 33
אמא: טל אליהו 28
הדוד הבא: תמר 6 דוד 4 ובנימין שנה וחצי
הלעבודה ולמלאכה: טל קלינאית תקשורת,
 לירן מהנדס
תמאין באנו: הגענו מהעיר הגדולה פתח
 תקווה
למה דווקא כאן? תמיד אהבנו את כרמיאל
 והתחברנו אליה. לנופים ולאווירה הנעימה.
 למרות זאת כרמיאל מעולם לא הייתה
 לעל הפרק בעיקר מבחינת חינוך וקהילה.
 כששמענו על התלמוד תורה המדחים
 שנפתח בחסות הגרעין. וכן על התרחבות
 הגיע לבדוק - והתאהבנו!
 צעיר אבל זה המעבר דירה החמישי שלנו!
 התאהב! בואו מדהים פה!

חוויות אמנות לכל המשפחה במוזיאון אגם

במוזיאון אגם בראשון לציון מציע חוויות אמנות מרתקות לכל המשפחה במהלך החופש הגדול. שפע של פעילויות לילדים וזמבוגרים, מופעים ואירועי תרבות מגוונים ואיכותיים. סיורים ומודרכים מותאמים לקטנים ולגדולים, סדנאות יצירה ייחודיות, קונצרטים מיוחדים ליום האהבה של תזמורת הכליזמר הישראלית בברבורים יסיוני, מופע בתנועה שכולו אהבה ואנרגיה מלאת חיים והלכבוד ט"ו באב וליום הולדתה של העיר ראשון לציון החוגגת 140. כליזמר כפרי עתיק ומוזיקה יהודית ישראלית עכשווית. מהפנטסות של אגם במוזיאון אגם כוללת עשרות יצירות אמנות

יקב יתיר חוגג את פתיחת בציור 2022

16. בכימים אלה פותח יקב יתיר את עונת הבציר לשנת 2022. ענבים איכותיים יבצרו השנה בכרמי היקב, ובניהם קלארט, רוסאן, סאנסו, מורבדרה וקריניאן. יקב יתיר, בהשקן בחבל יתיר שבהרי יהודה הגבוהים והדרומיים הנושקים למדבר, הפך עם השנים לסמל האזור בזכות יינות האיכות שהוא ממפיץ מידי עונה. היקב, שחגג לא מכבר 20 שנות פעילות, זוכה בקביעות לתשכחות בארץ ובעולם.

בעתן גולדווסר, היינן הראשי של יקב יתיר: "פתחנו השנה בבציר וינונייה ביער יתיר. החורף השנה היה יבש יחסית וקר בהרבה מהמוצק. מנות הקור תרמו לליילוב אחיד, פוריות גבוהה, קצין ללא אירועי קיצון תרמו להבשלה רציפה של הענבים ותחילת כוכית במיוחד, שימשך את הקו המצוין של יינות יתיר גם השנה".

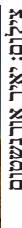
כביש 16: כניסה מרכזית נוספת לירושלים

כניסה מרכזית נוספת לבירה נתחן בקרוב. הכביש החדש יהווה כניסה מרכזית לעיר, ובנסיעה רצופה של מספר דקות ממחלף ניתן יהיה להגיע לכל השכונות בדרום ובמערב העיר שתי מנהרות תת-קרקעיות. מדובר בפרויקט של עיריית ירושלים, משך התחבורה וחברת נתיבי ישראל, שבוצע על ידי מדובר בכביש חדיש שמהירות הנסיעה המותרת שלו תהיה 110 קמ"ש ולאורכו שלושה מחלפים. דרכו ניתן יהיה להגיע לשכונות רבות בזמן קצר, לרבות למרכז הרפואי שערי צדק.

ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "במסגרת המהפכה התחבורתית כניסה חדשה לעיר ותתאפשר נסיעה קצרה ממחלף מוצא היישר הראשונה בארץ שתצא מהפקקים".

עשרות בני אדם במסע אהבה למדבר

בליל ט"ז באב יצאו מעל 120 מטיילים למסע "אהבה למדבר", בקריאה לשמור על מדבר יהודה מפני השתלטות והרס. המסע הוקדש לזכרו של סמ"ר שמואי אלעזר ליבוביץ' הי"ד, במלאת 20 שנה להירצחו בפיגוע ירי בכבישי הר חברון בעת שירותו הצבאי כשהוא בן 21 בלבד.

המטיילים צעדו מהישוב פני קדם במזרח גוש עציון, דרך אפיקו העליון של נחל ערוגות בדרך התנ"כית הקדומה היורדת לעין גדי, מסע שנמשך מעל 30 ק"מ. בדרך נתקלו המטיילים במחצבות פיראטיות ומקבצי בניה בלתי חוקית יעיה אקולוגית ובטחונות.

שצועדים בשביל מידי שנה כבר כעשרים שנה וסימנו אותו את השביל בסימון שבילים רשמי של הועדה לסימון מסלולים.

נד.

המשפחות נהנו מסיוור עששיות קסום בגבעת הסלעים

כשיורד החושך נוצרת הזדמנות לחוויה בלתי נשכחת ומפגש לא שגרתי עם הטבע ועם הסביבה. בבית ספר שדה כפר עציון נהנים מהחוויה והחל מהשבוע יצאו משפחות לסיום עששיות יוצא דופן. הסיור בגבעת הסלעים, הגבעה שבה היה משלט עוד בקרבות תש"ח, מכוסה בחורש ים תיכוני ומעט בעלי חיים מקומיים. הלילה מאפשר גם תצפית נרחבת על רצועת עזה ועד לארובות חדרה וגם על לב גוש עציון. בסיור נפגשו המטיילים עם הסיפור של הגבעה, למדו מקרוב על החי והצומח ובעיקר נהנו מחוויה משפחתית. בית ספר שדה כפר עציון מזמין משפחות מכל הארץ להצטרף לסיור עששיות קסום בגבעת הסלעים. הסיור ממאים לכל המשפחה, הוא ייערך מידי ערב עד לסוף החופש הגדול. פרטים והרשמה באתר בית ספר שדה כפר עציון.

**יום פתוח במכללה האקדמית
לחינוך שאנן**

ממכללת שאנן היא המכללה האקדמית הדתית
המכללה היחידה באזור חיפה והצפון. המכללה
קרויה לתחנת רכבת קריית
למרונוית ואף לחוף הים. במכללה
לימודים במגוון מסלולים
נגנות וגנות לחינוך מיוחד, מורים
לביה"ס יסודי ומורות לחינוך
ממכללה ההמיוחד. במכללה קיימות התמחויות שונות:
תושב"ע, היסטוריה, הגילית רב גיל,
חינוך מיוחד, הגילית רב חינוך
לפתח לתאור ראשון
פרטים באתר המכללה.

אסם משיקה חדשנות פורצת דרך ובמבה

לראשונה מאז השקת במבה, משיקה אסם חדשנות פורצת דרך בבמבה הקלאסית - במבה אוורירית, בעלת טעם זהה לבמבה הרגילה אך במרקם רך ונימוח הרבה יותר. המרקם האקסטרה אוורירי שנמס בפה, יחד עם הטעם האהוב, יוצרים חווית אכילה חדשה. במבה אוורירית תושק החל מהחודש ואוריתה מעוצבת בנראות בולטת על המדף, עם איורים של עננים על רקע השמיים בצבעי תכלת המעבירים את תחושת האווריריות. תכולה: 60 גרם ו-80 גרם. עינת מוסקוביץ, מנהלת פעילות החטיפים באסם - נסטלה: "דרך ייחודית להוסיף ולרגש את אוהבי הבמבה".

בחסמל הקרן גם מבצעים וגם בוחרים שתי מתנות

ברשת חשמל הקרן, הרשת המובילה והוולה לרכישת מוצרי חשמל, מבחר ענק של מוצרי חשמל מהחברות הטובות בעולם במחיר הכי זול שתמצאו. כנסו לאחת מחנויות הרשת וואנחנו מבטיחים לכם חסכון והנאה מחגיגת המבצעים הקייצית. רק בחשמל הקרן קונים מגוון במחיר משתלם כולל הובלה והתקנה בבית הלקוח. אבל זה לא הכל, ברשת חשמל הקרן מבצע מיוחד על כל קניה, קונים מוצר חשמלי במחיר מבצע ומקבלים שתי מתנות לבחירה מתוך מגוון מתנות, וביניהן: מייבש ופחליק שיער, טוסטר גריל, מכשיר להכנת פלפלים ועוצמתי ועוד מתנות מפנקות לבחירה.

בימות פיס הגיע לעמנואל שבסומרון

פרויקט בימות פיס הגיע לעיר עמנואל שבשומרון עם הופעה בלתי נשכחת של הזמר יונתן רזאל. ראש המועצה הרב אליהו גפני בירך את התושבים שהגיעו לצפות בהופעתו של הזמר והודה למפעל הפיס על שיתוף הפעולה.

ההופעה נערכה במסגרת פרויקט בימות פיס - אחד מאירועי התרבות הגדולים בישראל ובאחד ממיזמי הדגל של מפעל הפיס והשלטון המקומי. במסגרת המיזם יתקיימו למעלה כ-100 הופעות בכ-235 רשויות ברחבי הארץ, וזאת במטרה להנגיש מופעי תרבות ומוזיקה לקהל הרחב ללא תשלום, או בעלות סמלית בלבד.

מחפשת עבודה עם לב ועניין? חולמת לפרוץ קדימה? בעלת יכולת ניהול והובלה?

למעון רחלים דרושה מנהלת מעון
דרישות התפקיד:

- ניהול תקציב
- הובלת תהליכים חינוכיים
- יכולת ניהול צוות
- גישה חמה ואהבת לילדים

למעון ישנה רכזת נח אדם האחראית על גיוס שוטף שכר הולם

דרושות גם מועמדות שגר מחולות גבוה

אלישיב | 052-566-6636

בואו להיות שותפים להצלחה!

למרכז האקדמי לב דרוש/ה:

הגדרות התפקיד

- טכנאי מחשבים במעבדות (100%) - נדרשת התניידות בין 3 הקמפוסים (לב, טל, לוסטיג)
- תחזוקה של כאלף תחנות קצה בקמפוסים השונים.
- התפקיד כולל תמיכה טכנית ופרונטאלית במשתמשי קצה
- פרטים מלאים על המשרה ניתן למצוא באתר המרכז האקדמי לב

טכנאי/ת מעבדות
(משרה JB-195)

לפרטים נוספים והגשת קו"ח: cv@jct.ac.il
בציון מס' המשרה JB-195

אשכולות
מרכזי הסיוע והתדעיה של ישראל

לארגון אשכולות דרוש/ה רכז/ת יהדות

תיאור תפקיד:

- ליווי וקידום של המרכזים לתודעה ישראלית.
- ייזום וניהול פרויקטים חינוכיים-ארגוניים ויצירת שיתופים.
- שיווק, גיוס והכשרת בנות שירות לאומי.

כישורים נדרשים:

- יחסי אנוש מצויינים ויכולת עבודה בצוות
- יכולת פיתוח תוכן חינוכי והנעת תהליכים, יצירת שיתופים מול גורמי מקצוע מקבילים, לרבות גורמי פיקוח וחינוך בממשלה
- תיאומים מול גופים ואדמיניסטרציה.
- הובלת פרויקטים חינוכיים לרבות בניית תיקי פרויקטים

דרישות עיקריות:

- ניסיון של שנתיים לפחות בעבודה בתחום החינוך
- הלא פורמלי לרבות ניסיון של הדרכה והנחה
- השכלה תורנית
- תואר ראשון ממוסד מוכר - יתרון

היקף משרה: 50% (משרה חלקית)
העבודה במטה הארגון בלוד (כרוכה לעיתים בנסיעות)

תחילת עבודה מיידית
קו"ח יש לשלוח עד יום חמישי, כ"ח באב תשפ"ב 25.8.2022
למייל eshkolot@eshkolot.org
רק פניות מתאימות תיעננה

דרושים

ישיבת בני"ע מירון
צומחת ומחפשת:

פניציה צדדי
עו"ס/ית

לשליחת קו"ח בצירוף המלצות: ybamer@gmail.com

לתנועת הנוער אריאל לתפקידי ניהול בכיר דרושה מנהלת סניפים
להחלפה לחל"ד עם אופציה למשרה

תיאור התפקיד:

- ניהול וליווי צוות רכזות האזור
- שותפות בפורום ההנהלה הבכירה
- הובלת תהליכים חינוכיים וארגוניים ברמה הארצית
- עבודה משותפת מול גורמים בקהילה וברשויות
- הובלת אירועים תנועתיים
- סביבת עבודה גמישה, צעירה ואידאולוגית

דרישות וכישורים:

- הזדהות אידאולוגית עם דרכה החינוכית של התנועה
- ניהול, ארגון והובלת צוות
- תקשורת בין אישית טובה
- מוטיבציה לעבודה מאתגרת
- רישיון נהיגה - חובה

המשרה 80% + נכונות לעבודה בשעות גמישות

קו"ח ניתן לשלוח למייל: tbanot@tarial.org.il
רק פניות מתאימות תענינה

הצעות עבודה

לעבודת שיווק מעניינת, אנו מחפשים משווקים/ות בעלי מוטיבציה ללמוד, להצליח ולהרוויח. רווחים מעולים, שעות גמישות, מהבית. צוות מיוחד ומפרגן. מתאים גם למי שעובד/ת בעבודה אחרת. לקביעת פגישת ייעוץ והתאמה - נחום: 054-4282642

דרושה אחות, לגן שיקומי, בירושלים, ל-3 ימים בשבוע, מ-07:30 ל-15:30. לפרטים תהילה: 054-4851741

דרושים
זוג חורי בית
למעון משפחתי לבנות חרדיות
קו"ח למייל: talig2@orr-shalom.co.il

דרושות משפחות דתיות
לאירוח שבתות וחגים (מידי פעם) בתורה רווקה בת 32 (מהמרכז). יתומה תיזכר למצוות

058-5000150

מקום זה יכול להיות שלך
03-9185553

לישוב עתניאל דרושים/ות סמנכ"ל פיתוח

תיאור התפקיד:

- ייעוץ, הנעה וניהול פרויקטים לפיתוח הישוב
- איתור מנועי צמיחה ליישוב
- גיוס משאבים לטובת פיתוח היישוב
- בניית קשרי ממשל וקידום פרויקטים

רבש"ץ

קו"ח בצירוף 2 המלצות יש לשלוח למייל: vaad@otniel.org.il | סיגלית: 054-8193958
*רק פניות מתאימות תענינה

דרוש/ה רכז/ת ארגון וביצוע מאזור המרכז

הכישורים הנדרשים:

- ארגון, יוזמה, חריצות
- ידע בתוכנות המחשב
- ידע בעולם הפרסום והדיגיטל - יתרון
- רשיון נהיגה - חובה
- תנאים טובים!

נא לציין מס' משרה 6001

קורות חיים למייל: drushim@yadl.co.il

מידע לקראת הבחירות הפנימיות ברשימת הציונות הדתית לכנסת ה-25

- א. תודה ל-24,113 המתפקדים בעלי זכות ההצבעה על השותפות והאמון בדרך.
  - ב. הבחירות הפנימיות יתקיימו בע"ה ביום שלישי, כ"ו אב, 23.8 בין השעות: 10:00-20:00.
  - ג. ההצבעה הינה דיגיטלית על ידי קישור מיוחד שיישלח בהודעה לכתובת המייל ולנייד של כל מתפקד.
  - ד. על כל מתפקד לוודא באמצעות הקישור המופץ בימים אלו שכתובת המייל ומספר הנייד שלו רשומים ותקינים במערכת.
  - ה. קלפיות פיזיות ייפתחו במוקדים הבאים:
ירושלים - גבעת התחמושת - רחוב זלמן שרגאי 5.
חיפה - מרכז תרבות דתי, נווה שאנן, רחוב התיכון 39.
באר שבע - בית מוריה - רחוב אברהם אבינו 91.
פתח תקווה - רחוב ריינס 13.
  - ו. שיטת הבחירות: כל מתפקד רשאי לסמן עד 8 מועמדים (ניתן גם פחות), כל הצבעה שווה קול אחד.
  - ז. במהלך יום הבחירות יוקם חמ"ל מיוחד שייתן תמיכה טכנית עבור בעלי זכות ההצבעה בלבד, ויסייע למהלך ההצבעה.
מספר מוקד התמיכה - 08-6261041
- פרטים נוספים ומידע על המועמדים ניתן למצוא באתר האינטרנט של המפלגה.

רשימת המועמדים לנבחרת הציונות הדתית

